

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ Ν 4387 2016 σε συνάρτηση με το φορολογικό

Ι. Ο ΝΕΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ με Ν. 4387/2016

Παλαιολόγος Ι. Λιάζος

Πίνακας περιεχομένων

Εφαρμογή Ν 4387/2016 για ασφάλιση σε συνδυασμό με φορολογική νομοθεσία	6
I. Πώς υπολογίζονται οι εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών μετά τον Ν 4387/2016	7
1. Εισαγωγή - Γενικά.....	7
2. Εισφορές Σύνταξης	7
2.1. Ποσοστό μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κλάδου σύνταξης, & ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης άρθρα 39 & 41 του Ν. 4387/2016	7
2.1.1. Κείμενο νόμου (άρθρα 39, 40 & 38) 4387/2016	7
a) Άρθρο 39. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών	7
b) Άρθρο 40. Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ.....	15
c) Άρθρο 38. Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών	18
2.1.2. Ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο σύνταξης ..	21
2.2. Εισόδημα υπολογισμού της ασφαλιστικής Εισφοράς.....	22
2.3. Μηνιαία ελάχιστη βάση εισοδήματος υπολογισμού της ασφαλιστικής εισφοράς.....	24
2.4. Ανώτατο όριο ασφαλιστέου εισοδήματος.....	24
2.5. Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών	24
2.6. <i>Αμειβόμενοι με ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ</i>	25
2.6.1. Γενικά	25
2.6.2. Νέο Θεσμικό πλαίσιο	26
2.7. Συν εισπραττόμενες άλλες εισφορές	27
2.8. Μεταβατικό καθεστώς είσπραξης εισφορών	28
3. Ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης (άρθρο 41 Ν. 4387/2016) 28	
3.1. Κείμενο νόμου (άρθρο 41) 4387/2016 Αρχικό και όπως μετά την πρόσφατη τροποποίηση.....	28
3.1.1. Άρθρο 41. Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης.....	28
3.1.2. Το άρθρο 41 όπως διαμορφώνεται με το πολυνομοσχέδιο με τα προ απαιτούμενα, όπως κατατέθηκε στην Βουλή την Παρασκευή 23.9.2016.....	30
3.1.3. Ανάλυση.....	30
4. Υπολογισμός της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για πρώτο ασφαλιζόμενος (κατώτατο όριο).....	31
4.1. Ελεύθερος επαγγελματίας ο οποίος υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ.....	31
4.2. Ελεύθερος επαγγελματίας ο οποίος υπάγεται στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ	31
5. Υπολογισμός της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς ανώτατο όριο	33
6. Συνοπτική παρουσίαση των ποσοστών ανά κλάδο ασφάλισης στον ΕΦΚΑ.....	33

7.	Βάση υπολογισμού εισφορών.....	34
8.	ΠΙΝΑΚΕΣ με ποσά φορολογητέου εισοδήματος (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) και εισφορές.....	34
8.1.	Πίνακας εισφορών (κύριας σύνταξης και υγειονομικής περίθαλψης) για διάφορα εισοδήματα	34
8.2.	Πίνακας εισφορών (κύριας σύνταξης, υγειονομικής περίθαλψης και επικουρικής σύνταξης) για διάφορα εισοδήματα.....	35
II.	Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών, διαχειριστών και μελών ΔΣ	37
1.	Υποχρέωση ασφαλιστικής εισφοράς	37
2.	Ασφάλιση αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών που μετέχουν σε προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε. και Ε.Ε.), μελών ΕΠΕ, διαχειριστών και μοναδικών εταίρων μονοπρόσωπων ΙΚΕ, καθώς και μελών διοικητικών συμβουλίων σε ανώνυμες εταιρείες	37
2.1.	Εισαγωγή.....	37
2.2.	Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε. και Ε.Ε.).....	38
2.2.1.	Έκπτωση εισφορών στη φορολογία εισοδήματος.	38
2.2.2.	Υποχρέωση ασφάλισης.....	38
2.2.3.	Προσδιορισμός ετήσιου εισοδήματος των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών.....	38
2.3.	Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Ανώνυμων Εταιρειών -Διαχειριστές ΙΚΕ.....	38
2.3.1.	Ασφάλιση των προσώπων αυτών γενικά	38
2.3.2.	Τι ισχύει για μέλη Δ.Σ. σε Α.Ε. και διαχειριστές ΕΠΕ ή ΙΚΕ	39
a)	Μέλη Δ.Σ. σε Α.Ε	39
b)	Εταίροι ΕΠΕ ή ΙΚΕ	40
III.	Πολυνομοσχέδιο με τα προ απαιτούμενα	41
9.	Εισαγωγή.....	41
10.	Αιτιολογική έκθεση	41
11.	Διατάξεις Νομοσχεδίου	42
12.	Έκθεση επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων	42
13.	Ανάλυση	43
13.1.	Ιδιοκτήτες μικρών ξενώνων	43
13.2.	Νέοι επιστήμονες	44
13.3.	Τρόπος εξόφλησης μειωμένων εισφορών σύνταξης της πρώτης πενταετίας.	45
13.4.	Επιπτώσεις σε ελεύθεροι επαγγελματίες – έμποροι που ασφαλίζονται σήμερα στον ΟΑΕΕ.....	45
13.5.	Συμπέρασμα	46
14.	Κωδικοποίηση διατάξεων	47

14.1.	Άρθρο 15, παράγραφος 1 - Προϊσχύουσα διάταξη	47
14.2.	Άρθρο 15, παράγραφος 1 - Διάταξη μετά την τροποποίηση	47
14.3.	Άρθρο 34, παράγραφος 1- Προϊσχύουσα διάταξη	47
14.4.	Άρθρο 34, παράγραφος 1 - Διάταξη μετά την τροποποίηση	48
14.5.	Άρθρο 40, παράγραφος 3 - Προϊσχύουσα διάταξη	49
14.6.	Άρθρο 40, παράγραφος 3 - Διάταξη μετά την τροποποίηση	49
14.7.	Άρθρο 41 - Προϊσχύουσα διάταξη	50
14.8.	Άρθρο 41 - Διάταξη μετά την τροποποίηση	51
15.	Η φορολογική μεταχείριση των ασφαλιστικών εισφορών επιχειρηματιών, εταιρών, διαχειριστών και μελών Δ.Σ.	53
1.	Η έκπτωση των ασφαλιστικών εισφορών επιχειρηματιών, εταιρών, διαχειριστών και μελών Δ.Σ.....	53
1.1.	Γενικά - εισαγωγικά.....	53
1.2.	Τρόπος έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών	54
1.2.1.	Φυσικό πρόσωπο με ατομική επιχείρηση	54
1.2.2.	Εταίρος Ο.Ε., Ε.Ε. ή αστικής εταιρείας με ατομική επιχείρηση.....	54
1.2.3.	Εταίρος Ο.Ε., Ε.Ε. ή αστικής εταιρείας χωρίς ατομική επιχείρηση	55
1.2.4.	Εταίρος που συμμετέχει σε περισσότερες προσωπικές εταιρείες.....	55
1.2.5.	Εταίρος Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. με ατομική επιχείρηση	55
1.2.6.	Εταίρος Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. χωρίς ατομική επιχείρηση	55
1.2.7.	Μέλος Δ.Σ. ή διαχειριστής Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. χωρίς ατομική επιχείρηση	55
1.2.8.	Πίνακας περιπτώσεων έκπτωσης ασφαλιστικών εισφορών	56
1.3.	Χρόνος έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών	56
1.3.1.	Εμπρόθεσμη καταβολή	56
1.3.2.	Εκπρόθεσμη καταβολή	57
1.3.3.	Πίνακας για το χρόνο έκπτωσης ασφαλιστικών εισφορών	57
1.3.4.	Ασφαλιστικές εισφορές σε ρύθμιση	58
1.3.5.	Οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής ασφαλιστικών οφειλών δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.....	59
1.4.	Προϊσχύουσες διατάξεις περί ασφαλιστικών εισφορών	59
1.5.	Ανάλογη εφαρμογή του χρόνου έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών στις ασφαλιστικές εισφορές του ΙΚΑ (μισθωτών).....	59
1.6.	Έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών εταιρών προσωπικής εταιρείας Αρ. Πρωτ.:ΔΕΑΦ Α 1035394 ΕΞ 2016.....	59
1.7.	Παράδειγμα διαχείρισης εισφορών ΟΑΕΕ για τα μέλη Δ.Σ Α.Ε	60
16.	Έγγραφα Διοίκησης σχετικά	63

1. Εγγρ. Φ80020/οικ22104/Δ15.405/2016 (ΓΓΚΑ) «Γνωστοποίηση ρυθμίσεων του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α, 85/12-5-2016), σχετικά με τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης»	63
2. Ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων του άρθρου 40 του ν 4387 2016	65
3. Εγκύκλιος Ι.Κ.Α. αρ. 22/11.7.2016 (Ορθή επανάληψη) Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 97 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α') αναφορικά με την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α.	67
4. Ε.Τ.Ε.Α. αρ. πρωτ.: 100984/7.7.2016 Εφαρμογή διατάξεων του άρθ. 97 του Ν. 4387/12-5/2016	72
17. Λοιπές ρυθμίσεις ν. 4387/2016	76
1. Μείωση 60% για τους συνταξιούχους που εργάζονται.....	76
1.1. Νέες ρυθμίσεις.....	76
1.1.1. Εισαγωγή.....	76
1.1.2. Μείωση της σύνταξης γίνεται επί του ακαθάριστου ποσού	76
1.1.3. Νέοι συνταξιούχοι ενεργοί αγρότες χάνουν 60%	76
1.1.4. Θεσμικό πλαίσιο - Άρθρο 20 για την «Απασχόληση Συνταξιούχων» στο νόμο 4387/2016:.....	77
1.2. Προϊσχύουσες διατάξεις	78
1.2.1. Περιορισμοί Στην περίπτωση που έχουν αναλάβει μισθωτή εργασία.	78
1.2.2. Για όσους έχουν αναλάβει δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση ΟΑΕΕ: 79	
1.2.3. Απασχόληση συνταξιούχων μέχρι 14.5.2016 και για συνταξιούχους που εργάζονταν μέχρι 14.5.2016 και συνεχίζουν να εργάζονται.....	79
a) Γενική παρουσίαση	79
b. Όπως την εφαρμόζει το ΕΤΑΑ (τ. ΤΣΜΕΔΕ)	82
1.2.4. Ισχύον μέχρι 14.5.2016 και για συνταξιούχους που εργάζονταν μέχρι 14.5.2016 και συνεχίζουν να εργάζονται - Θεσμικό πλαίσιο «Άρθρο 16 Απασχόληση συνταξιούχων»	84
1.3. Επιστροφή συντάξεων, που εισπράχτηκαν ενώ εργαζόταν ο συνταξιούχος με... τόκο	87
α) Πράξη Επιβολής Εισφορών (Π.Ε.Ε).....	88
β) Πράξη Επιβολής Πρόσθετου Τέλους (Π.Ε.Π.Τ).....	88
γ) Πράξη Επιβολής Πρόσθετης Επιβάρυνσης Εισφορών (Π.Ε.Π.Ε.Ε)	88
δ) Πράξη Επιβολής Προστίμου (Π.Ε.Π.)	90
Α) Παράβαση : Μη αναγραφή εργαζομένου στο έντυπο Ε4 (Πίνακα Προσωπικού).	91
Β) Παράβαση: Μη τήρηση του Πίνακα Προσωπικού (Ε4) από τον υπόχρεο εργοδότη.	91
Επιβαλλόμενο Πρόστιμο :	91
Επίλυση Αμφισβητήσεων.....	92

ε) Πράξη Επιβολής Αυτοτελούς Προστίμου (Π.Ε.Α.Π.)	92
στ) Ποινική Δίωξη	92
ζ) Αστικές και προσωπικές συνέπειες	93
Συγγενείς εργοδότη και αδήλωτη εργασία. Διαδικασία ελέγχου ΣΕΠΕ	93
Είναι υποχρεωτική η ασφάλιση μελών οικογενείας που απασχολούνται στην επιχείρηση;	95

Εφαρμογή Ν 4387/2016 για ασφάλιση σε συνδυασμό με φορολογική νομοθεσία

Τέσσερις μήνες μετά την ψήφιση του Ν. 4387/15.5.2016 (γνωστού ως νόμου Κατρούγκαλου) και τρεις μήνες (Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος) πριν από την έλευση του νέου έτους 2017, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες αλλά και οι μισθωτοί με «μπλοκάκι» δεν γνωρίζουν

- τις εισφορές τους,
- με ποια περιοδικότητα θα καταβάλλονται ανά
 - μήνα,
 - δίμηνο ή
 - τρίμηνο και
- κυρίως πώς το ποσό που θα πληρώνουν
- θα απεικονίζεται ως χρόνος ασφάλισής τους.

Δεν έχουν εκδοθεί η σειρά των αποφάσεων των οποίων την έκδοση που προβλέπει, ο νόμος για την εφαρμογή του και φυσικά των απαραίτητων εγκυκλίων με οδηγίες εφαρμογής τόσο του ίδιου του νόμου όσο και των εφαρμοστικών αποφάσεων.

Σημειωτέον ακόμα την στιγμή που γράφεται αυτό το κείμενο, συζητούνται στη Βουλή, με την διαδικασία του Επείγοντος κρίσιμες διατάξεις, που αφορούν τις εισφορές συγκεκριμένων επαγγελματιών ή κατηγορίες ασφαλισμένων. Γίνεται ανάπτυξη των εν λόγω τροποποιήσεων, στη συνέχεια της παρούσης εργασίας.

Το **μόνο σίγουρο είναι ότι όλοι, από την 1/1/2017**, θα πληρώνουν επί του φορολογητέου εισοδήματός τους για:

Κλάδος	Ποσοστό	Παρατηρήσεις
Κύρια σύνταξη	20%	
Υγεία	6,95% ή 7,10%	Αναλόγως αν αντιμετωπίζονται ως αυτοαπασχολούμενοι ή ως μισθωτοί
Επικουρική σύνταξη	7%	7% εφόσον προβλέπεται για τον κλάδο τους.
εφάπαξ παροχή	4%	4% όσοι ανήκουν σε κλάδο για τον οποίο προβλέπεται γι' αυτή την παροχή.

Επιχειρούμε να ερμηνεύσουμε τις διατάξεις του νέου ασφαλιστικού νόμου, που θα ισχύσει από 1.1.2017

I. Πώς υπολογίζονται οι εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών μετά τον Ν 4387/2016

1. Εισαγωγή - Γενικά.

Με τις διατάξεις του Ν. 4387/2016 κατά την Κυβέρνηση, επιχειρείται η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος υπό ένα ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας με

- θεμελιώδεις αρχές για την εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης, κοινωνικής προστασίας και δικαιοσύνης,
- όρους ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης, αναδιανομής και αλληλεγγύης των γενεών.

Για την επιτυχία της μεταρρύθμισης αυτής θεσπίζεται **εθνικός φορέας κοινωνικής ασφάλειας (Ε.Φ.Κ.Α)**, στον οποίο εντάσσονται όλοι οι φορείς κύριας ασφάλισης ενώ προχωρά η ενοποίηση του υπάρχοντος καθεστώτος Κοινωνικής ασφάλισης με την θέσπιση ενιαίων κανόνων για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους. Για τις ασφαλιστικές εισφορές προβλέπονται πλέον ενιαία ποσοστά, έχοντας ως βάση υπολογισμού το πραγματικό ατομικό εισόδημα.

Ειδικότερα με τα άρθρα 39 και 41 του Ν. 4387/2016:

- Εισάγονται ενιαίοι κανόνες για τους ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ και του ΕΤΑΑ ως προς το ποσοστό της εισφοράς για τον κλάδο σύνταξης και ασθένειας.
- Καθορίζεται ενιαίο ύψος ασφαλιστικών εισφορών που υπολογίζεται με βάση το εισόδημα των ασφαλισμένων και
- Καταργείται το προ ισχύον σύστημα των ασφαλιστικών κλάσεων ή κατηγοριών ή τεκμαρτών ποσών.

2. Εισφορές Σύνταξης

2.1. Ποσοστό μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κλάδου σύνταξης, & ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης άρθρα 39 & 41 του Ν. 4387/2016

2.1.1. Κείμενο νόμου (άρθρα 39, 40 & 38) 4387/2016

α) Άρθρο 39. Εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών

1. α. Από 1.1.2017, το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, που καταβάλλουν τα πρόσωπα, παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992, τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε., ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 20%.

β. Ειδικά για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992, τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α., καθώς και για τους αυτοαπασχολούμενους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης, που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας

σύνταξης ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 14% για τα πρώτα δύο (2) έτη από την πρώτη τους υπαγωγή στην ασφάλιση, σε ποσοστό 17% για τα επόμενα τρία (3) έτη και σε ποσοστό 20% για το διάστημα μετά το 5ο έτος της υπαγωγής τους στην ασφάλιση.

2. Τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την άσκηση δραστηριότητά τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος.

Ως ετήσιο εισόδημα των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιριών νοείται, για τη δραστηριότητά τους αυτή και για την εφαρμογή του παρόντος, το γινόμενο του πολλαπλασιασμού των συνολικών κερδών της εταιρίας επί του ποσοστού συμμετοχής εκάστοτε μέλους σε αυτή.

Σε περίπτωση ζημιών ή μηδενικών κερδών τα μέλη των προσωπικών εταιριών καταβάλλουν εισφορές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος.

Στην περίπτωση των ασφαλισμένων της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος, το συνολικό ποσό που υπολείπεται του ποσοστού 20% μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κατά τα πέντε πρώτα έτη ασφάλισης αποτελεί ασφαλιστική οφειλή υπολογιζόμενη επί του μηνιαίου εισοδήματος, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, προσαυξημένου κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως αυτή καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Η οφειλή εξοφλείται κατά 1/5 κατ' έτος για τα έτη κατά τα οποία το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την άσκηση δραστηριότητας του ασφαλισμένου κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, υπερβαίνει το ποσό των δεκαοκτώ χιλιάδων (18.000) ευρώ.

Σε κάθε περίπτωση η οφειλή εξοφλείται εξ ολοκλήρου μέχρι και τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εξειδικεύονται τα ειδικότερα θέματα όσον αφορά στους κανόνες προσδιορισμού της βάσης υπολογισμού εισφορών ανά επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και τον τρόπο είσπραξης.

3. Η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.¹

Ειδικά στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου η ως άνω ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.²

Το υπόλοιπο της διαφοράς που προκύπτει από την καταβολή της μειωμένης, κατά το προηγούμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής, εισφοράς σε σχέση με

¹ Με τον νόμο 4093/2012, αυτός έχει καθοριστεί στο ποσό των 589,08€.

² 586,08 * 70% = 410,26

την προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου αποτελεί ασφαλιστική οφειλή η οποία εξοφλείται σύμφωνα με την παράγραφο 2.

Ως προς το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 38.³

4. Διατάξεις νόμου που προβλέπουν την καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους προερχόμενους από το Ε.Τ.Α.Α., κατά την πρώτη πενταετία υπαγωγής στην ασφάλιση, καταργούνται από 1.1.2017.

5. Οι παράγραφοι 1 έως 4 εφαρμόζονται και για τους υγειονομικούς που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση, καθώς και για τους δικηγόρους που βρίσκονται σε αναστολή άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Δικηγόρων. Οι δικηγόροι αυτοί καταβάλλουν την εισφορά του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3.

6. Από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του ΟΑΕΕ και ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, καταβάλλουν, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 α, 2 και 3 ασφαλιστικές εισφορές.

7. Υποχρέωση εισφοράς κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο σχετικά με τις εισφορές αυτοπασχολουμένων και ελεύθερων επαγγελματιών έχουν, πέραν των προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και οι εξής:

α. Τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών, πλην των Ανωνύμων και των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα, για την οποία τα ασκούντα αυτή πρόσωπα υπάγονταν στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. (επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα)

β. Τα μέλη του Δ.Σ. των Α. Ε. με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα σε όλη την Επικράτεια, εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 3% τουλάχιστον

γ. Οι μέτοχοι των Ανωνύμων Εταιρειών, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων επί κομίστρω με αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών

δ. Οι διαχειριστές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων

ε. Ο μοναδικός εταίρος Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

8. Τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα των οριζόμενων στην παράγραφο 1 ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών Κλάδου Σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη που προβλέπονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος αναπροσαρμόζονται ισόποσα και σταδιακά ετησίως από 1.1.2017 και

³ Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 234 του ν. 4389/2016 και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 27/05/2016, σύμφωνα με το άρθρο 240 του ίδιου νόμου.

εφεξής, ούτως ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ύψος που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

9. Στους ασφαλισμένους της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά) εφαρμόζονται αναλογικά ως προς το ύψος, τον τρόπο υπολογισμού και τον υπόχρεο καταβολής της εισφοράς, οι διατάξεις του άρθρου 38 του παρόντος.

10. Από 1.7.2016 οι διατάξεις των άρθρων 10 του ν. 4114/1960 «Περί Κώδικος Ταμείου Νομικών» (Α'164), 6 του Οργανισμού Ταμείου Ασφάλισης Συμβολαιογράφων (Αποφ. Υπ. Κοινωνικών Ασφαλίσεων 136/167/16.2/7.3.1988 (Β'131), 4 του Κανονισμού του Κλάδου Υγείας του ΤΑΣ (π.δ. 113/1987, Α'65), 4 του β.δ. της 6/22.9.1956 (Α' 209), 4 του α.ν. 2682/1940 (Α' 411), 37 του ν. 4507/1966 (Α' 71), 4 του π.δ. 73 της 18/29.2.1984 (Α' 24), 7 παρ. Ζ' του ν.4043/2012 (Α' 25), καθώς και το π.δ. 197 της 6/14.4.1989 (Α' 93) που προβλέπουν ένσημα υπέρ της κοινωνικής ασφάλισης για τους δικηγόρους, συμβολαιογράφους, δικαστικούς επιμελητές και υποθηκοφύλακες καταργούνται. Ομοίως, καταργούνται οι πάσης φύσεως εισφορές των Συμβολαιογράφων υπέρ των Τομέων Ασφάλισης Νομικών, Ασφάλισης, Πρόνοιας και Υγείας Συμβολαιογράφων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) επί των δικαιωμάτων τους από τη σύνταξη συμβολαίων και πράξεων. Ειδικώς, τα καταργούμενα ποσοστά επί των αναλογικών δικαιωμάτων στα κρατικά-τραπεζικά συμβόλαια των άρθρων προσαυξάνουν αντιστοίχως τα ποσοστά υπέρ του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, προς τον οποίο αποδίδονται, προκειμένου να διανεμηθούν σύμφωνα, με όσα ορίζονται στο άρθρο 120 του Κώδικα Συμβολαιογράφων.

11. α. Ειδικά για τους δικηγόρους, υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλεται ποσοστό 20% επί της ελάχιστης αμοιβής ανά δικηγορική πράξη ή παράσταση, για την οποία προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία έκδοση γραμματίου προείσπραξης. Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος αποστέλλει στον Ε.Φ.Κ.Α. τη σχετική συγκεντρωτική κατάσταση ανά δικηγόρο. Τα ποσά που έχουν καταβληθεί μέσω ενσήμων ή της ανωτέρω διαδικασίας που τα αντικαθιστά, αφαιρούνται από την εισφορά που οφείλει ο δικηγόρος. Ειδικά για τους δικηγόρους που απασχολούνται με έμμισθη εντολή, τα ποσά αυτά αφαιρούνται από την εισφορά του ασφαλισμένου.

β. Σε περίπτωση που τα ποσά που καταβάλλονται βάσει των ανωτέρω ρυθμίσεων υπολείπονται της εισφοράς, ο ασφαλισμένος καταβάλλει την προκύπτουσα διαφορά σε χρήμα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2042/1992.

γ. Σε περίπτωση που τα ποσά που καταβλήθηκαν υπερβαίνουν την προβλεπόμενη μηνιαία εισφορά, δεν επιστρέφονται, αλλά συμψηφίζονται με την ετήσια ασφαλιστική οφειλή του αντίστοιχου έτους.

12. Από 1.1.2017 ο Ε.Φ.Κ.Α. συνεισπράττει με τις ασφαλιστικές εισφορές και την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 44 παρ. 2 του ν. 3986/2011 εισφορά, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4144/ 2013, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξάρτητα

Απασχολούμενων - Κλάδος ασφαλισμένων ΟΑΕΕ και ΕΤΑΠ - ΜΜΕ, καθώς και υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Κλάδος ασφαλισμένων Ε. Τ. Α. Α., την οποία και αποδίδει στον ΟΑΕΔ. Επί εμμίσθων ασφαλισμένων που εκ της ιδιότητάς τους ασκούν και ελευθέριο επάγγελμα οι ως άνω εισφορές επιβάλλονται μόνον επί των μηνιαίων αποδοχών τους.

13. Όσοι ασφαλισμένοι συμπληρώνουν 40 χρόνια ασφάλισης, με αίτησή τους μπορούν να καταβάλλουν, μειωμένα κατά το 50%, ασφαλιστική εισφορά, παραιτούμενοι από την προσαύξηση της σύνταξής τους ως προς τα επόμενα έτη ασφάλισης.

14. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι πόροι που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ.1 της περίπτωσης β' του ν. 2326/1940, του άρθρου 27 παρ. 34 του ν. 2166/1993, του άρθρου 7 παρ. 1 της περίπτωσης ε' του ν. 2326/1940, των άρθρων 9, 10 και 14 του ν. 915/1979, του άρθρου 7 παρ.1 της περίπτωσης ιγ' του ν. 2326/1940, του άρθρου 11 του ν. 915/1979, του άρθρου 7 παρ.1 της περίπτωσης ιη' του ν.2326/1940, του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 3232/2004, καθώς και του άρθρου 150 παρ. 1 του ν. 3655/2008.⁴

15. Το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς, καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή κλάσεις ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον ΟΑΕΕ, συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλισμένων που υπάγονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών και Τουριστικών Πρακτόρων, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016.⁵

16. Η σταθερή μηνιαία εισφορά, το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς, καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στους Τομείς του κλάδου κύριας ασφάλισης του ΕΤΑΑ (Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Τομέας Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών, Τομέας Ασφάλισης Νομικών), όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016, εξαιρουμένης της εισφοράς που καταβαλλόταν για την ειδική προσαύξηση ΤΣΜΕΔΕ, καθώς και του κλάδου μονοσυνταξιούχων του ΤΣΑΥ τα οποία καταργούνται από την 1.1.2016.⁶

⁴ Η παράγραφος 14, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 6α του άρθρου δεύτερου του ν. 4393/2016.

⁵ Η παράγραφος 15, τέθηκε όπως αναριθμήθηκε από παράγραφο 14 με την παράγραφο 6β του άρθρου δεύτερου του ν. 4393/2016.

⁶ Η παράγραφος 16, τέθηκε όπως αναριθμήθηκε από παράγραφο 15 με την παράγραφο 6β του άρθρου δεύτερου του ν. 4393/2016.

17. Μέχρι την 31.12.2016 οι ασφαλιστικές εισφορές του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να εισπράττονται από τους υφιστάμενους κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος ασφαλιστικού φορέα.⁷

18. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του ΔΣ του ΕΦΚΑ, εξειδικεύεται η εφαρμογή των κανόνων του παρόντος νόμου σχετικά με τις εισφορές κατηγοριών αυτοαπασχολούμενων και ελευθέρων επαγγελματιών, οι οποίοι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση άλλων Φορέων Κύριας Ασφάλισης, πλην ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ. Μέχρι την έκδοση της Απόφασης αυτής η ασφάλιση και η καταβολή των εισφορών συνεχίζει με το καθεστώς που ίσχυε έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.⁸

Αιτιολογική έκθεση

Με το άρθρο 39 εισάγονται ενιαίοι κανόνες για τους ασφαλισμένους που προέρχονται από τον Ο.Α.Ε.Ε. και το Ε.Τ.Α.Α. ως προς το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, καθώς και ως προς τη βάση υπολογισμού της ως άνω εισφοράς. Κατ' αρχήν ορίζεται ενιαίο ύψος ασφαλιστικών εισφορών που υπολογίζεται με βάση το πραγματικό εισόδημα του ασφαλισμένου και καταργείται το προϊσχύσαν σύστημα των ασφαλιστικών κλάσεων, κατηγοριών ή τεκμαρτών ποσών που αποτελούσε άδικη βάση υπολογισμού, καθώς δεν αντανακλούσε τις πραγματικές οικονομικές δυνατότητες του ασφαλισμένου.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, *εξασφαλίζονται ενιαίοι και κανόνες για όλες τις κατηγορίες των ασφαλισμένων του Ε.Φ.Κ.Α. και τα βάρη κατανέμονται κατά δίκαιο τρόπο ανάλογα με τις δυνάμεις του εκάστοτε ασφαλισμένου.* Επιπροσθέτως, με δεδομένο ότι, λόγω της οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, ένας μεγάλος αριθμός επιστημόνων, ιδίως νέων, έχει εγκαταλείψει τη χώρα, στρεφόμενος στην αγορά εργασίας άλλων χωρών, παρέχεται μία ευνοϊκότερη ασφαλιστική επιβάρυνση για συγκεκριμένες κατηγορίες νέων ασφαλισμένων, ώστε να δοθούν πρόσθετα κίνητρα παραμονής στην ελληνική αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καθορίζεται το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, που καταβάλλουν οι αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες, παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992.

Συγκεκριμένα ειδικά για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992, τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, *στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α., καθώς και για τους οικονομολόγους ασφαλισμένους στον Ο.Α.Ε.Ε.,*

⁷ Η παράγραφος 17, τέθηκε όπως αναριθμήθηκε από παράγραφο 16 με την παράγραφο 6B του άρθρου δεύτερου του ν. 4393/2016.

⁸ Η παράγραφος 18, τέθηκε όπως αναριθμήθηκε από παράγραφο 17 με την παράγραφο 6B του άρθρου δεύτερου του ν. 4393/2016 και το πρώτο εδάφιο της αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 6γ του άρθρου δεύτερου του ίδιου νόμου.

εγγεγραμμένους στο Οικονομικό Επιμελητήριο, το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης ανέρχεται μηνιαίως

- σε ποσοστό 14% για τα πρώτα δύο (2) έτη από την πρώτη τους υπαγωγή στην ασφάλιση,
- σε ποσοστό 17% για τα επόμενα τρία (3) έτη και
- σε ποσοστό 20% για το διάστημα μετά το 5ο έτος της υπαγωγής τους στην ασφάλιση.

Τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα από την άσκηση της δραστηριότητάς τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος.

Ως ετήσιο εισόδημα των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών νοείται, για την εφαρμογή του παρόντος, το πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού μερίσματος της εταιρίας δια του ποσοστού συμμετοχής εκάστοτε μέλους σε αυτή. Σε περίπτωση μηδενικού μερίσματος τα μέλη των προσωπικών εταιριών καταβάλλουν εισφορές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος.

Επειδή ο Ε.Φ.Κ.Α. αποτελεί ενιαίο φορέα ασφαλισμένων, ευμενέστερη μεταχείριση σε μία κατηγορία ασφαλισμένων θα συνεπαγόταν μεταφορά πόρων προς αυτή από τις υπόλοιπες κατηγορίες, με συνέπεια την παραβίαση των αρχών ισονομίας του συστήματος. Για το λόγο αυτό προβλέπεται επιστροφή της ανωτέρω ασφαλιστικής ελάφρυνσης των νέων ασφαλισμένων.

13

Ειδικότερα προβλέπεται ότι το συνολικό ποσό που υπολείπεται του ποσοστού 20% μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κατά τα πέντε πρώτα έτη ασφάλισης οφείλεται και σε κάθε περίπτωση πρέπει να καταβληθεί εφόσον ο ασφαλισμένος πληροί συγκεκριμένο εισοδηματικό κριτήριο και σε κάθε περίπτωση έως και το έτος συνταξιοδότησης του ασφαλισμένου, υπολογιζόμενο επί του μηνιαίου εισοδήματος, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο προσαυξημένο κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως αυτή καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Ειδικά στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου η ως άνω μηνιαία βάση υπολογισμού δεν δύναται να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

Ως προς το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος εφαρμόζεται σε η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 38.

Προβλέπεται, επίσης, ότι διατάξεις νόμου που προβλέπουν την καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους προερχόμενους από το ΕΤΑΑ, κατά την πρώτη πενταετία υπαγωγής στην ασφάλιση, καταργούνται από 1.1.2017.

Οι παράγραφοι 14 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τους υγειονομικούς που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση, καθώς και για τους δικηγόρους που βρίσκονται σε αναστολή άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Δικηγόρων.

Οι δικηγόροι αυτοί καταβάλλουν την εισφορά του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3.

Από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του Ο.Α.Ε.Ε. και ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, καταβάλλουν, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1, 2 και 3 ασφαλιστικές εισφορές.

Στην παράγραφο 7 προσδιορίζεται ποιοι άλλοι έχουν υποχρέωση εισφοράς κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, πέραν των προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου. Περαιτέρω, στους ασφαλισμένους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά) εφαρμόζονται αναλογικά ως προς το ύψος, τον τρόπο υπολογισμού και τον υπόχρεο καταβολής της εισφοράς, οι διατάξεις του άρθρου 38.

Από 1.7.2016 οι διατάξεις που προβλέπουν ένσημα υπέρ της κοινωνικής ασφάλισης για τους δικηγόρους, δικαστικούς επιμελητές και υποθηκοφύλακες καταργούνται. Ομοίως και οι αναλογικές εισφορές υπέρ των Τομέων Ασφάλισης, Πρόνοιας και Υγείας Συμβολαιογράφων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) επί των αναλογικών δικαιωμάτων από τη σύνταξη συμβολαίων που αναγράφονται στα άρθρα 115, 117 και 118 του ν. 2830/2000. Τα καταργούμενα ποσοστά επί των αναλογικών δικαιωμάτων των Συμβολαιογράφων στα κρατικά - τραπεζικά συμβόλαια προσαιξάνουν αντιστοίχως τα ποσοστά υπέρ του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, προς τον οποίο αποδίδονται, προκειμένου να διανεμηθούν, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 120 του Κώδικα Συμβολαιογράφων.

Ειδικά για τους δικηγόρους, υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλεται ποσοστό 20% επί της ελάχιστης αμοιβής ανά δικηγορική πράξη ή παράσταση, για την οποία προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία έκδοση γραμματίου προείσπραξης. Ο οικείος δικηγορικός Σύλλογος αποστέλλει στον Ε.Φ.Κ.Α. τη σχετική συγκεντρωτική κατάσταση ανά δικηγόρο. Για τους δικηγόρους που απασχολούνται με έμμισθη εντολή, τα ποσά που έχουν καταβληθεί μέσω ενσήμων ή της ανωτέρω διαδικασίας που τα αντικαθιστά, αφαιρούνται από την εισφορά του ασφαλισμένου.

Από 1.1.2017 ο Ε.Φ.Κ.Α. συνεισπράττει με τις ασφαλιστικές εισφορές και την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 44 παρ. 2 του ν. 3986/2011 εισφορά, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του ν. 4144/2013, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Κλάδος ασφαλισμένων Ο.Α.Ε.Ε. και Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε.,

καθώς και υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Κλάδος ασφαλισμένων Ε.Τ.Α.Α., την οποία και αποδίδει στον Ο.Α.Ε.Δ.. Επί εμμίσθων ασφαλισμένων που εκ της ιδιότητάς ασκούν και ελευθέριο επάγγελμα οι ως άνω εισφορές επιβάλλονται μόνον επί των μηνιαίων αποδοχών τους.

Σε ικανοποίηση σχετικού αιτήματος συλλόγων επιστημόνων, όσοι ασφαλισμένοι συμπληρώνουν 40 χρόνια ασφάλισης, με αίτηση τους μπορεί να καταβάλλουν μειωμένη κατά το 50% ασφαλιστική εισφορά, παραιτούμενοι από την προσαύξηση της σύνταξης τους ως προς τα επόμενα έτη ασφάλισης.

Το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς, καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή κλάσεις ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον Ο.Α.Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλισμένων που υπάγονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών και Τουριστικών Πρακτόρων, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016.

Η σταθερή μηνιαία εισφορά, το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς, καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στους Τομείς του κλάδου κύριας ασφάλισης του Ε.Τ.Α.Α. (Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Τομέας Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών, Τομέας Ασφάλισης Νομικών), όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016, εξαιρουμένης της εισφοράς που καταβαλλόταν για την Ειδική προσαύξηση, καθώς και του κλάδου μονοσυνταξιούχων του Τ.Σ.Α.Υ. τα οποία καταργούνται από την 1.1.2016.

Μέχρι την 31.12.2016 οι ασφαλιστικές εισφορές του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να εισπράττονται από τους υφιστάμενους κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος ασφαλιστικούς φορείς.

Τέλος, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του ΔΣ του Ε.Φ.Κ.Α., εξειδικεύονται οι κατηγορίες αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού των εισφορών των κατηγοριών αυτών, οι οποίοι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση άλλων Φορέων Κύριας Ασφάλισης, πλην ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ. Μέχρι την έκδοση της Απόφασης αυτής η ασφάλιση και η καταβολή των εισφορών συνεχίζει με το καθεστώς που ίσχυε έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

b) Άρθρο 40. Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ

1. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ασφαλιζόνταν ως αυτοαπασχολούμενοι στην ασφάλιση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ, καταβάλλουν από 1.1.2017, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, ασφαλιστική εισφορά στον

κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Στην περίπτωση οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης στην οποία απασχολείται ο/η σύζυγος και τα ενήλικα τέκνα ως φορολογητέο εισόδημα καθενός από αυτούς λαμβάνεται το κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 2 περίπτωση β' του παρόντος άρθρου, εκτός αν το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα είναι ανώτερο από το γινόμενο των μελών της εκμετάλλευσης επί της ελάχιστης βάσης υπολογισμού της εισφοράς αναγόμενη σε ετήσια βάση. Σε αυτή την περίπτωση η εισφορά ισούται για όλα τα μέλη της εκμετάλλευσης με το πηλίκο της διαίρεσης του εισοδήματος προς τον αριθμό των μελών της.

2. Το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τους ασφαλισμένους της παραγράφου 1 και τους μελλοντικούς ασφαλισμένους της ίδιας κατηγορίας κατ' επάγγελμα αγρότες, ορίζεται από την 1.1.2022 σε ποσοστό 20%, αυξανόμενο σταδιακά από την 1.7.2015 έως την 1.1.2022 ως εξής:

α. από 1.7.2015 έως 31.12.2016 το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης αυξάνεται κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώνεται σε ποσοστό 10%, επί των υφισταμένων κατά την δημοσίευση του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών.

β. Από 1.1.2017 και εφεξής οι υφιστάμενες ασφαλιστικές κατηγορίες καταργούνται και το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς υπολογίζεται ως ποσοστό επί του φορολογητέου εισοδήματος, αναγόμενο σε μηνιαία βάση, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1. Το κατώτατο ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα ορίζεται ως το ποσό που αναλογεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς αποτελεί το ποσό της παραγράφου 2 του άρθρου 38.

γ. Από 1.1.2017 και έως 31.12.2017 το ποσοστό των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών επί του φορολογητέου εισοδήματος διαμορφώνεται σε 14%.

δ. Για το διάστημα από 1.1.2018 και έως 31.12.2018 το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς διαμορφώνεται σε ποσοστό 16%, από 1.1.2019 και έως 31.12.2019 αυξάνεται σε ποσοστό 18%, από 1.1.2020 και έως 31.12.2020 διαμορφώνεται σε ποσοστό 19%, από 1.1.2021 και έως 31.12.2021 διαμορφώνεται σε ποσοστό 19,5% και από 1.1.2022 και εντεύθεν διαμορφώνεται στο τελικό ποσοστό 20%.

3. Στους ασφαλισμένους, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής τους στην κοινωνική ασφάλιση, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν ή θα υπάγονται, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του ΟΓΑ με εισοδηματικά ή πληθυσμιακά κριτήρια, εφαρμόζονται αναλογικά, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της μηνιαίας ασφαλιστικής τους εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού. ~~Το αυτό ισχύει αναλογικά και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του~~

~~άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (Α' 118) και του π.δ. 33/1979 (Α' 10), όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας έως και πέντε (5) δωματίων, σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (Α' 118) και του π.δ. 33/1979 (Α' 10), όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας από έξι (6) μέχρι και δέκα (10) δωματίων, σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του ν. 4144/2013.⁹~~

4. Οι κατά κύριο επάγγελμα, τουλάχιστον για μία πενταετία, αγρότες, όπως ορίζονται από το Μητρώο Αγροτών, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης νέων γεωργών, που εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα συνολικής ισχύος μέχρι 100kW υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

5. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΓΑ ως μισθωτοί - ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, καταβάλλουν, από 1.1.2017, μηνιαία ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ως μισθωτοί, εφαρμοζόμενων αναλόγως των σχετικών διατάξεων για τους ασφαλισμένους μισθωτούς που προέρχονται από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ. Το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς εργοδότη-ασφαλισμένου για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων διαμορφώνεται ισόποσα και σταδιακά από 1.1.2017 και έως 31.12.2019 ώστε από την 1.1.2020 να έχει διαμορφωθεί στο ύψος του άρθρου 38.

6. Οι απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία πρώην ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, που έχουν ενταχθεί στα επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη, όπως αυτά του αγροτουρισμού και την αγροβιοτεχνίας, στο πλαίσιο των σχετικών Κανονισμών της Ε.Ε. και χρηματοδοτούνται για το σκοπό αυτόν, υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

7. Οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και αγρότισσες που είναι παράλληλα και μέλη Αγροτικών Συνεταιρισμών, όπως και οι αγρεργάτες που απασχολούνται σε παραγωγούς αγροτικών προϊόντων και ως λιανοπωλητές σε λαϊκές αγορές υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

8. Οι ασφαλισμένοι οι οποίοι, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν έως την έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, υπάγονταν ή θα υπάγονται στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ και οι οποίοι απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα μέχρι 150 ημέρες ετησίως σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, οι οποίες μεταποιούν,

⁹ Τροποποίηση με σχέδιο νόμου, με προαπαιτούμενα Σεπτεμβρίου 2016.

τυποποιούν και διακινούν προϊόντα εδάφους, κτηνοτροφίας, αλιείας, δασοπονίας, θηραματοπονίας και κάθε είδους εκτροφών, συνεχίζουν να ασφαρίζονται ως αυτοτελώς απασχολούμενοι αγρότες, εξαιρούμενοι της ασφάλισης ως μισθωτοί για την απασχόλησή τους αυτή. Το συνολικό χρονικό διάστημα των 150 ημερών μπορεί να κατανεμηθεί κατά τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης. Οι ασφαλισμένοι αυτοί υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

9. Η πρώτη παύση της γεωργικής δραστηριότητας σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88 του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 1988 σχετικά με την καθιέρωση κοινοτικού καθεστώτος για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας δεν αποτελεί λόγο διακοπής της ασφάλισης των αγροτών στον Ε.Φ.Κ.Α., τόσο για τους δικαιούχους όσο και τις συζύγους τους. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του μέτρου, και μέχρι συμπλήρωσης του 67ου έτους της ηλικίας τους, οι εντασσόμενοι σε αυτό αγρότες και οι σύζυγοί τους, λογίζονται ως ενεργοί αγρότες σε ό,τι αφορά στα ασφαλιστικά τους δικαιώματα και την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη. Τα ανωτέρω ισχύουν ακόμα και σε περίπτωση που το μέτρο λήξει πριν τη συμπλήρωση του 67ου έτους ηλικίας των εντασσομένων σε αυτό. Οι ασφαλισμένοι αυτοί υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

10. Από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου στο Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας του ΟΓΑ καταβάλλουν εισφορά υπέρ αυτού, καταργούμενης της κρατικής επιχορήγησης. Η εισφορά βαρύνει τον ασφαλισμένο και συνεισπράττεται με τις εισφορές για τον κλάδο σύνταξης. Το ποσοστό υπολογισμού της εισφοράς ορίζεται στο 0,25% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος, όπως ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

11. Οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 1140/1981, του άρθρου 2 του ν. 2458/1997, καθώς και της παρ. 7 υποπερίπτωση ια' 6 του ν. 4093/2012, σε ό,τι αφορά στο ανώτατο όριο ηλικίας καταργούνται.

12. Για τον προσδιορισμό του ασφαλιστέου εισοδήματος και άλλες λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

γ) Άρθρο 38. Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη **ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων**, με την επιφύλαξη της παραγράφου 17 του άρθρου 39 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας **και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών**, συμπεριλαμβανομένου από 1.1.2017 και του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος.

2. α. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών, συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού, και σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις, το δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

β. Το ανώτατο όριο της περίπτωσης α εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά στην εισφορά ασφαλισμένου.

3. Καταβάλλεται ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ποσοστού 20% επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 6,67% για τον εργαζόμενο και 13,33% για τον εργοδότη για τις ακόλουθες, ιδίως, κατηγορίες ασφαλισμένων, διατηρούμενης σε ισχύ του τεκμηρίου της ρύθμισης του άρθρου 2 παρ. 1 του α. ν. 1846/1951:

α. Για τους ασφαλισμένους που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του ΟΑΕΕ ως έμμισθοι ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση.

Για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων, το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς για τον ασφαλισμένο καθορίζεται από 1.7.2016 σε 17%, από 1.1.2017 σε 15%, από 1.1.2018 σε 10% και από 1.1.2019 και μετά σε 6,67%.

Το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς για τον εργοδότη καθορίζεται από 1.7.2016 σε 3%, από 1.1.2017 σε 5%, από 1.1.2018 σε 10% και από 1.1.2009 και μετά σε 13,33%.

β. Για τους ασφαλισμένους που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του Ε- ΤΑΑ και παρέχουν εξαρτημένη εργασία, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση.

γ. Ο διευθυντής, γενικός διευθυντής, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών εφόσον συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας για τις εισπραττόμενες αμοιβές, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί του συνολικού ποσού των αμοιβών.

δ. Τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Α. Ε. και λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής κατ' αποκοπή.

ε. Τα μέλη Δ.Σ. αγροτικών συνεταιρισμών εφόσον λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής.

στ. Για τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή, και άλλα πρόσωπα ασφαλιστέα λόγω ιδιότητας, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών. Στο εισόδημα, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης, καταβάλλεται εισφορά, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του παρόντος, αναλόγως εφαρμοζομένων, μη

εφαρμοζομένης στην περίπτωση αυτή της παρ. 3 του άρθρου 39 του παρόντος.

Υπόχρεος για την καταβολή της εργοδοτικής εισφοράς είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, για λογαριασμό του οποίου οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου παρέχουν τις υπηρεσίες τους περιοδικά έναντι παροχής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται και στις κατηγορίες αυτές οι πάσης φύσεως διατάξεις περί εισφορών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

4. Τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα των οριζομένων στην παράγραφο 1 ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών κλάδου σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη που προβλέπονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος αναπροσαρμόζονται ετησίως ισόποσα και σταδιακά από 1.1.2017 και εφεξής, ούτως ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ποσοστό που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

5. Δεν αναπροσαρμόζονται, και παραμένουν στο ύψος που προβλεπόταν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων, που εμπίπτουν στις κατηγορίες που εξαιρέθηκαν από την αύξηση των ορίων ηλικίας της υποπαραγράφου Ε3 της παρ. Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Φ11321/οικ.47523/1570 απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 2311), καθώς και των εργαζομένων που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 20 και 21 του ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει, καθώς και όσοι για την απασχόλησή τους δεν υπάγονταν στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αλλά υπάγονταν είτε αποκλειστικά και μόνο για τον κίνδυνο του ατυχήματος είτε εκτός αυτού και στον κλάδο παροχών ασθενείας σε είδος. Στο ίδιο ύψος παραμένουν και οι αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές.

20

6. Τα ποσοστά εισφορών των ασφαλισμένων που υπάγονται ή θα υπάγονταν βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο ΝΑΤ, υπολογίζονται μηνιαίως επί του βασικού μισθού που δεν μπορεί να είναι κατώτερος από τον προβλεπόμενο στην ισχύουσα ή την τελευταία ισχύσασα ΣΣΕ του κλάδου, πλέον των επιδομάτων που προβλέπονται στα άρθρα 84 και 85 του π.δ. 913/1978. Οι εισφορές καταβάλλονται ανά τρίμηνο.

7. Οι εισφορές δηλώνονται από τον εργοδότη στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση, σύμφωνα με την ισχύουσα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αναλόγως εφαρμοζομένης.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σχετικά με τις εισφορές των κατά την παράγραφο 5 εξαιρούμενων κατηγοριών ασφαλισμένων, την ενσωμάτωση αυτών στα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.¹⁰

¹⁰ Η παράγραφος 8, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 4393/2016 και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 06/06/2016, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο του ίδιου νόμου.

9. Από την 15.9.2016 η εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ. δ', στο άρθρο 4 παρ. γ' του ν.δ. 465/1941 (Α'301), στο άρθρο 36 παρ. 2 του ν.δ. 158/1946 (Α'318), στο άρθρο 3 παρ. Γ' του ν. 1872/1951 (Α'202), στο άρθρο 4 παρ. 3 περίπτωση β' του ν. 4041/1960 (Α' 36), στο άρθρο 4 του ν.δ. 4547/1966 (Α'192), στα άρθρα 11, 14 και 15 του α. ν. 248/1967 (Α'243), στα άρθρα 2, 3 και 8 του ν. 1344/1973 (Α'36), στο άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 1866/1989 (Α'222), στους νόμους 248/1967, 1989/1991, καθώς και στην Φ. 146/1/10978/1969 καταργείται. Οι ασφαλισμένοι μισθωτοί οι οποίοι υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις εκάστου Τομέα, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στην ασφάλιση του ΕΤΑΠ - ΜΜΕ, καταβάλλουν ασφαλιστική εισφορά κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος, εφαρμοζομένων και στην περίπτωση αυτή της παραγράφου 4 του παρόντος.¹¹

10. Από 1.7.2016 οι αποδοχές των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και οι ασφαλιστικές εισφορές και ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών κατατίθενται από τους εργοδότες μέσω τραπεζικού λογαριασμού και μεταφέρονται αντιστοίχως και αποδίδονται από την οικεία τράπεζα στους λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών, των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και του Δημοσίου.

Για το σκοπό αυτόν κάθε υπόχρεος εργοδότης υπογράφει σχετική σύμβαση με τράπεζα που επιλέγει. Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2.1.2. Ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο σύνταξης
 Το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον **κλάδο σύνταξης που θα καταβάλλουν παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου υπάγονται ή θα υπάγονταν στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΟΑΕΕ, ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 20% από 1/1/2017.**

21

Μειωμένες εισφορές

Ειδικότερα:

- Για όσους **υπάγονται ή θα υπάγονταν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ**, καθώς και
- Για τους αυτοαπασχολούμενους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη νομική μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου¹²,

Το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο σύνταξης ανέρχεται μηνιαίως

Ποσοστό	Έτη από την υπαγωγή στην ασφάλιση,
---------	------------------------------------

¹¹ Η φράση «Από την 1.8.2016» της παραγράφου 9, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε από τη φράση «Από την 15.9.2016» με το άρθρο τριακοστό του ν. 4411/2016 (ΦΕΚ Α' 142/03-08-2016) και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 03/08/2016, σύμφωνα με το άρθρο τριακοστό δεύτερο του ίδιου νόμου.

¹² Αφορά και τα μέλη του ΟΕΕ, που είναι ασφαλισμένοι στον ΟΑΕΕ και όχι στον ΕΤΑΑ.

14%	για τα δύο πρώτα έτη (1 ^ο και 2 ^ο έτος)
17%	για τα επόμενα 3 έτη (3 ^ο , 4 ^ο και 5 ^ο έτος) και
20%	μετά το 5ο έτος (από το 6 ^ο έτος)

Στην περίπτωση αυτή το υπολειπόμενο ποσοστό 20% μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κατά τα 5 πρώτα έτη, αποτελεί ασφαλιστική οφειλή η οποία εξοφλείται κατά 1/5 κατ' έτος στα έτη που το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει το ποσό των 18.000 ευρώ και όχι πέραν της συμπλήρωσης 15 ετών.

Διατάξεις νόμου -πριν την ισχύ του 4387/2016- που προβλέπουν την καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους προερχόμενους από το Ε.Τ.Α.Α., κατά την πρώτη πενταετία υπαγωγής στην ασφάλιση, καταργούνται από 1.1.2017.

Τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα ποσοστά στον κλάδο σύνταξης που προβλέπονται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, αναπροσαρμόζονται σταδιακά και από 1/1/2017 ώστε από 1/1/2021 να είναι 20%.

2.2. Εισόδημα υπολογισμού της ασφαλιστικής Εισφοράς

Το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς υπολογίζεται από το γινόμενο του ανωτέρω ποσοστού 20% επί του μηνιαίου καθαρού φορολογητέου εισοδήματος από την άσκηση της δραστηριότητάς τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος.

Εισφορές μηνιαίες κλάδου σύνταξης	=	Φορολογητέο εισόδημα (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) προηγούμενου φορολογικού έτους ^[1] / 12	*	20%
-----------------------------------	---	--	---	-----

^[1] Σύμφωνα με πληροφορίες η ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας προσανατολίζεται στη λύση πως τους πρώτους μήνες του 2017 (αυτό θα ισχύει και για τα επόμενα έτη) οι εισφορές θα υπολογίζονται και θα πληρώνονται με βάση το εκκαθαρισμένο εισόδημα του προ προηγούμενου έτους και για την πρώτη εφαρμογή του 2015 και όταν εκκαθαριστεί το εισόδημα του προηγούμενου έτους -εν προκειμένω- 2016 θα αλλάξει η βάση υπολογισμού και θα ακολουθήσει συμψηφισμός.

Μηνιαίες Εισφορές Α εξαμήνου κλάδου σύνταξης	=	Φορολογητέο εισόδημα (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) προ προηγούμενου φορολογικού έτους / 12	*	20%
Μηνιαίες Εισφορές Β εξαμήνου κλάδου σύνταξης	=	Φορολογητέο εισόδημα προηγούμενου φορολογικού έτους / 12	*	20%

Στην συνέχεια επανυπολογισμός των εισφορών με το φορολογητέο εισόδημα του προηγούμενου έτους (και στη συνέχεια εκκαθάριση ήτοι

Ετήσιες Εισφορές εξαμήνου κλάδου σύνταξης	=	Φορολογητέο εισόδημα (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) προηγούμενου	*	20%	-	Σύνολο μηνιαίων αποδόσεων
---	---	---	---	-----	---	---------------------------

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ Ν 4387/2016 ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

		φορολογικού έτους			
--	--	-------------------	--	--	--

Παράδειγμα

Έστω ατομική επιχείρηση με κέρδη το 2015: 60.000€ και το 2016: 50.000€ θα έχουμε την παρακάτω εικόνα:

Μήνες 1ος - & 6ος 2017	=	φορολογητέο εισόδημα (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) 2015 έστω 60.000 και συνεπώς βάση υπολογισμού εισφορών 60.000/12	*	20%	για το εξάμηνο αποδόθηκαν 6.000€
1.000,00		5.000,00		20%	6.000,00

Και

Μήνες 7ος - & 12ος 2017		Φορολογητέο εισόδημα (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) 2015 έστω 50.000 και συνεπώς βάση υπολογισμού εισφορών 60.000/12	*	20%	για το εξάμηνο αποδόθηκαν
833,33	=	4.166,67	*	20%	5.000,00

23

Εκκαθαρίζοντας το 2017 έχουμε:

Εκκαθάριση έτους	=	Φορολογητέο εισόδημα (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) 2015 έστω 50.000 και συνεπώς βάση υπολογισμού εισφορών 60.000/12	*	20%	Έπρεπε να αποδοθούν	-	Ποσά που αποδόθηκαν	=	Για συμψηφισμό ή καταβολή
833,33	=	4.166,67	*	20%	10.000,00	-	11.000,00	=	-1.000

Από την εκκαθάριση εν προκειμένω προκύπτει για συμψηφισμό ήταν φυσικά δυνατόν να προκύψει για πληρωμή. Για τον χρόνο καταβολής ή συμψηφισμού θα καθοριστεί με την σχετική απόφαση του Υπουργού Εργασίας.

Το ίδιο θα γίνει για όλους τους κλάδους ασφάλισης, που υπάγεται ο ασφαλισμένος.

Εάν πρόκειται για πρόσωπα που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών, το ύψος των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών για την δραστηριότητά τους αυτή, υπολογίζεται από το γινόμενο του πολλαπλασιασμού των συνολικών κερδών επί του ποσοστού συμμετοχής εκάστου μέλους σε αυτή.

Έτσι:

ετήσιο εισόδημα των προσώπων	=	συνολικών κερδών της εταιρείας έτους	της προηγούμενου	x	ποσοστού συμμετοχής μέλους
------------------------------	---	--------------------------------------	------------------	---	----------------------------

Στη συνέχεια, συνοπτικά:

Εισφορές	=	ετήσιο εισόδημα εταίρων x 20%	+	ετήσιο εισόδημα εταίρων x 6,95%
----------	---	-------------------------------	---	---------------------------------

Ειδικότερα για θέματα που αφορούν τους κανόνες προσδιορισμού της βάσης υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών ανά επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και για τον τρόπο είσπραξης, θα ακολουθήσει απόφαση του αρμόδιου Υπουργού με την οποία και θα εξειδικευτούν.

2.3. Μηνιαία ελάχιστη βάση εισοδήματος υπολογισμού της ασφαλιστικής εισφοράς
Σε περίπτωση ζημιών ή μηδενικών κερδών από την άσκηση δραστηριότητας ατομικά ή ως μέλη προσωπικών εταιρειών, καθορίζεται μηνιαία ελάχιστη βάση εισοδήματος επί της οποίας υπολογίζεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς 20% και το οποίο αντιστοιχεί στον κατώτατο μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Το ποσό αυτό σήμερα ανέρχεται σε 586,08 ευρώ μηνιαίως.

Ειδικά για όσους υπάγονται ή θα υπάγονταν στο ΕΤΑΑ καθώς και για τους απασχολούμενους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι μέλη επιστημονικών συλλόγων ή επιμελητηρίων νομικής μορφής Δημοσίου Δικαίου, η ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού αντιστοιχεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατωτάτου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών για τα πέντε πρώτα χρόνια από την υπαγωγή στην ασφάλιση.

2.4. Ανώτατο όριο ασφαλιστέου εισοδήματος

Ως ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς ορίζεται το δεκαπλάσιο που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών όπως ισχύει κάθε φορά. Το ποσό αυτό σήμερα ανέρχεται σε 586,08 x 10=5.860,8 ευρώ, η δε ανώτατη μηνιαία ασφαλιστική εισφορά ανέρχεται σε 5860,8 x 20%=1.172,16 ευρώ.

2.5. Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών

Υποχρέωση ασφαλιστικής εισφοράς σύμφωνα με τον ανωτέρω τρόπο έχουν:

- α) τα μέλη ή μέτοχοι οργανισμών, κοινοπραξιών ή κάθε μορφής εταιρειών, πλην ανωνύμων και ΙΚΕ, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα για την οποία τα ασκούντα αυτήν πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ,
- β) τα μέλη του ΔΣ των ΑΕ με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική, ή εμπορική, ή βιοτεχνική δραστηριότητα σε όλη την επικράτεια, εφόσον είναι μέτοχοι με ποσοστό 3%,

γ) οι μέτοχοι των ΑΕ, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων με κόμιστρο, με ΔΧ αυτοκίνητα, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών και

δ) οι διαχειριστές των ΙΚΕ, καθώς και ο μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ.

Στο τμήμα ΙΙ της παρούσης αναλυτική παρουσίαση.

2.6. Αμειβόμενοι με ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ

2.6.1. Γενικά

Οι **αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες, παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι, που υπάγονται ή θα υπάγονταν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ και του ΕΤΑΑ** καθώς και οι αυτοαπασχολούμενοι απόφοιτοι σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν την μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου **και αμείβονται με ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ (δελτίο) παροχής υπηρεσιών -«ΜΠΛΟΚΑΚΙ»- και το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά ή νομικά)**, από τη δημοσίευση του Ν.4387/2016, το συνολικό ποσό εισφοράς κύριας σύνταξης, ο τρόπος υπολογισμού, καθώς και ο υπόχρεος καταβολής της εισφοράς προσδιορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 38 του συγκεκριμένου νόμου.

Ειδικότερα το συνολικό ποσό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών τους και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του εργοδότη. **Επομένως ως προς την επιβολή των ασφαλιστικών εισφορών αντιμετωπίζεται ως μισθωτός.**

Όσοι αμείβονται μόνο με δελτίο παροχής **και απασχολούνται σε έως και δύο εργοδότες**, ο νόμος ορίζει ότι θα ασφαλιζονται ως μισθωτοί, δηλαδή το 13,67% θα το πληρώνει ο εργοδότης.

Οστόσο λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά εργασίας, εκτιμούμε τελικά το κόστος θα κληθεί να το καλύψει εξ ολοκλήρου ο ασφαλισμένος.

Από την 1η Ιανουαρίου 2017 όσοι πληρώνονται με μπλοκάκι θα δουν τις ασφαλιστικές εισφορές τους να «απογειώνονται».

Μάλιστα πολλοί θα τις δουν να φτάνουν ακόμα και πάνω από το 50%.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός, οι απασχολούμενοι με καθεστώς μη εξαρτημένης σχέσης εργασίας με «μπλοκάκι», από την 1.1.2017, **αν έχουν παράλληλα για την ίδια απασχόληση σχέση εξαρτημένης εργασίας** έχουμε τα εξής:

- Θα καταβάλουν τις ατομικές τους εισφορές όπως και των ελευθέρων επαγγελματιών (επιτηδευματίες, έμποροι, βιοτέχνες) θα υπολογίζονται με το 26,95% (20% + 6,95%) του φορολογητέου εισοδήματός τους και
- Θα εξακολουθούν να πληρώνουν τις εισφορές και για σύνταξη και για ασθένεια για την απασχόλησή τους ως μισθωτοί.

Συνεπώς

- Αν ασφαρίζονται στο ΙΚΑ, θα εξακολουθήσουν να καταβάλουν εισφορές σε ποσοστό 16% επί των μικτών τους αποδοχών.
- Αν, λόγω ιδιότητας, ασφαρίζονται σε άλλο φορέα όπως
 - ΤΣΜΕΔΕ,
 - ΤΣΑΥ,
 - Ταμείο Νομικών και

συνδέονται με καθεστώς εξαρτημένης εργασίας με εργοδότες ή επιχειρήσεις, θα συνεχίσουν να καταβάλλουν την εισφορά εργαζομένου που τους αναλογεί από τη σχέση μισθωτής εργασίας,

- ενώ ταυτόχρονα για τη δεύτερη δραστηριότητά τους (μπλοκάκι) θα καταβάλλουν εισφορά σύνταξης και ασθένειας που θα είναι 26,95% από το πρώτο ευρώ της αμοιβής τους (20% για σύνταξη και 6,95% για ασθένεια).

Η συνολική επιβάρυνση -μόνο από τις ασφαλιστικές εισφορές- για μισθωτούς ΙΚΑ που ασκούν και ατομικό επάγγελμα, με «μπλοκάκι», φτάνει στο 43% (16% ως μισθωτοί και 26,95% ως ελεύθεροι επαγγελματίες) ενώ σε περιπτώσεις εργαζομένων που ασφαρίζονται ως μισθωτοί σε Ταμεία (π.χ. ΔΕΚΟ, τραπεζών), όπου οι εισφορές «εργαζομένου» είναι υψηλότερες από τις αντίστοιχες που ισχύουν στο ΙΚΑ και φτάνουν στο 22%, η πρόσθετη επιβάρυνση αν έχουν ταυτόχρονα και μπλοκάκι ασκώντας ατομικό επάγγελμα θα ανεβάσει το κόστος της ασφάλισής τους σχεδόν στο 50% του εισοδήματος.

Αν προστεθούν και οι φόροι (φόρος εισοδήματος, τέλος επιτηδεύματος και τυχόν προκαταβολή φόρου), τότε η επιβάρυνση στο εισόδημα από τη διπλή ασφαλιστική εισφορά και τους φόρους αγγίζει το 80%.

2.6.2. Νέο Θεσμικό πλαίσιο

Ν. 4387/2016 Άρθρο 36. Παράλληλη ασφάλιση

1. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, για τους οποίους προκύπτει βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεωτική ασφάλιση σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται από τον παρόντα νόμο. Στην περίπτωση αυτή για τις πλέον της πρώτης αναληφθείσες επαγγελματικές δραστηριότητες δεν εφαρμόζεται η υποχρέωση καταβολής ελάχιστης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς.

2. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, που παρέχουν εξαρτημένη εργασία και ταυτόχρονα αυταπασχολούνται σε δραστηριότητες για τις οποίες υπάγονταν ή θα υπάγονται βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση ενός φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.:

α) μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 38, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών και

β) ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, για το εισόδημα, εφόσον υπάρχει, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης.

Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 39.

3. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για τους οποίους προέκυπτε, βάσει των γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων κάθε φορέα, τομέα, κλάδου ή λογαριασμού από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α., όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεωτική υπαγωγή σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς για την ίδια απασχόληση, καταβάλλουν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 38 ασφαλιστικές εισφορές.

4. Όσα από τα πρόσωπα της παρ. 3, παλαιοί ασφαλισμένοι, για τους οποίους υπολογίζονταν και καταβάλλονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος εισφορές σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς εξακολουθούν να καταβάλλουν προαιρετικά, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης τις προβλεπόμενες εισφορές επί των αποδοχών τους και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ώστε να συμπληρώσουν το χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος και δεύτερης σύνταξης ή τη συνέχιση της ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλουν το συνολικό ποσοστό εισφοράς εργοδότη και εργαζομένου ή την εισφορά των άρθρων 39 ή 40.

5. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των προσώπων του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται το άρθρο 28 και η επιπλέον παροχή, για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά, θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς. Ο συντάξιμος μισθός σε αυτή την περίπτωση θα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επιπλέον εισφοράς. Οι διατάξεις του άρθρου 33 εφαρμόζονται αναλόγως.

6. Οι διατάξεις του παρόντος, πλην της παρ. 5, **έχουν εφαρμογή από 1.1.2017.**

7. **Καταργείται το άρθρο 39 του ν. 2084/1992, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του παρόντος.**

8. Σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης για υγειονομική περίθαλψη αφενός σε εντασσόμενο στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό και αφετέρου σε μη εντασσόμενο στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό ο ασφαλισμένος διατηρεί το δικαίωμα να επιλέξει κατόπιν αίτησής του, την ασφάλισή του για υγειονομική περίθαλψη στον φορέα εκτός Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλοντας την προβλεπόμενη εισφορά του φορέα που επιλέγει.

2.7. Συν εισπραττόμενες άλλες εισφορές

Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 44 παρ.2 του Ν. 3986/2011, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 50 του Ν. 4144/2013 **(εισφορά υπέρ**

ειδικού λογαριασμού ανεργίας υπέρ των ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ του ΕΤΑΑΠ-ΜΜΕ και ΕΤΑΑ) η οποία αποδίδεται στον ΟΑΕΔ από 1/1/2017 θα συνεισπράττεται από τον Ε.Φ.Κ.Α μαζί με τις ασφαλιστικές εισφορές.

Σήμερα η εισφορά αυτή ανέρχεται σε 10 ευρώ το μήνα.

2.8. Μεταβατικό καθεστώς είσπραξης εισφορών

Το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς, καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή κλάσεις ή αποδοχές βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία ασφαλιστική εισφορά των ασφαλισμένων που υπάγονταν στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΟΑΕΕ και του ΕΤΤΑ, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31/12/2015, καθώς και των ασφαλισμένων στον τομέα ασφάλισης Ναυτικών και τουριστικών πρακτόρων, παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31/12/2016 και εξακολουθούν να εισπράττονται από τους υφιστάμενους κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Ν.4387/2016 ασφαλιστικούς φορείς, πλην της εισφοράς που καταβάλλονταν για την ειδική προσαύξηση ΤΣΜΕΔΕ καθώς και του κλάδου μόνο των συνταξιούχων του ΤΣΑΥ, που καταργούνται από 1/1/2016.

Για τους αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες καθώς και τον τρόπο υπολογισμού των εισφορών τους, οι οποίοι μέχρι την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016 υπάγονταν στην ασφάλιση άλλων φορέων κύριας ασφάλισης πλην ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ, θα συνεχισθεί η ασφάλισή τους και η καταβολή των εισφορών τους με το καθεστώς που ίσχυε κατά την έναρξη ισχύος του νόμου μέχρι να εξειδικευτούν με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού μετά από γνώμη του ΔΣ του Ε.Φ.Κ.Α.

3. Ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης (άρθρο 41 Ν. 4387/2016)

28

3.1. Κείμενο νόμου (άρθρο 41) 4387/2016 Αρχικό και όπως μετά την πρόσφατη τροποποίηση.

3.1.1. Άρθρο 41. Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης

1. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

2. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελεύθερων επαγγελματιών, των ανεξάρτητα απασχολούμενων, καθώς και των λοιπών κατηγοριών των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39, και υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

3. Ειδικά για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992 (Α' 165), τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως

την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α. και τους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τα πέντε (5) πρώτα έτη ασφάλισης, η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Για τα ως άνω πρόσωπα, από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται για τα δύο πρώτα χρόνια από την πρώτη τους υπαγωγή στην ασφάλιση σε ποσοστό 4,87% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 4,52% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,35% για παροχές σε χρήμα. Για τα επόμενα τρία χρόνια ασφάλισης ορίζεται σε ποσοστό 5,91% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,48% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,43% για παροχές σε χρήμα.

Το υπόλοιπο της διαφοράς που προκύπτει από την καταβολή της μειωμένης, κατά τα προηγούμενα εδάφια, εισφοράς σε σχέση με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2, αποτελεί ασφαλιστική οφειλή η οποία εξοφλείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 39.¹³

4. Ιδίως σε ό,τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2018 ως εξής:

α. από 1.1.2016 έως 31.12.2016 σε ποσοστό 3,61% επί των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών και κατανέμεται κατά ποσοστό 3,35% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,26% για παροχές σε χρήμα.

β. Από 1.1.2017 έως 31.12.2017 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε ποσοστό 4,73% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 4,39% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,34% για παροχές σε χρήμα.

γ. Από 1.1.2018 έως 31.12.2018 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται σε ποσοστό 5,84% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,42% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,42% για παροχές σε χρήμα.

δ. Από 1.1.2019 έως 31.12.2019 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50% για παροχές σε χρήμα.

¹³ Μετά τις λέξεις «νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,» του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 προστέθηκαν οι λέξεις «για τα πέντε (5) πρώτα έτη ασφάλισης» με την παράγραφο 3 του άρθρου 234 του ν. 4389/2016 από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 27/05/2016, σύμφωνα με το άρθρο 240 του ίδιου νόμου.

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3, τέθηκε όπως προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 234 του ν. 4389/2016 και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 27/05/2016, σύμφωνα με το άρθρο 240 του ίδιου νόμου.

5. α. Όπου το ποσοστό εισφορών είναι κατά την έναρξη ισχύος μικρότερο ή μεγαλύτερο των οριζόμενων στο άρθρο αυτό, αναπροσαρμόζεται ισόποσα ετησίως μέχρι την 31.12.2019 ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθεί στα ανωτέρω ποσοστά.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

3.1.2. Το άρθρο 41 όπως διαμορφώνεται με το πολυνομοσχέδιο με τα προ απαιτούμενα, όπως κατατέθηκε στην Βουλή την Παρασκευή 23.9.2016

Άρθρο 41 Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης

1. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

2. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελεύθερων επαγγελματιών, των ανεξάρτητα απασχολούμενων, καθώς και των λοιπών κατηγοριών των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39, και υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

3. Ιδίως σε ό, τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2016 ως εξής:

α. από 1.1.2016 έως 31.12.2016 σε ποσοστό 3,61% επί των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών και κατανέμεται κατά ποσοστό 3,35% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,26% για παροχές σε χρήμα.

β. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και 0,50% για παροχές σε χρήμα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος

3.1.3. Ανάλυση

Από 1/1/2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελευθέρων επαγγελματιών και ανεξάρτητα απασχολούμενων των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 παρ.1 του Ν.4387/2016 και υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ,

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ Ν 4387/2016 ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους και βαρύνει εξ' ολοκλήρου τους ασφαλισμένους.

4. Υπολογισμός της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για πρώτο ασφαλιζόμενους (κατώτατο όριο)

4.1. Ελεύθερος επαγγελματίας ο οποίος υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ελεύθερος επαγγελματίας ο οποίος υπάγεται ή θα υπάγονταν σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις, όπως αυτές ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016, στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ, η ασφαλιστική εισφορά ανέρχεται μηνιαίως

- σε 167,95 ευρώ ή σε
- 2.015,38 ευρώ ετησίως,

εφόσον το ετήσιο καθαρό φορολογητέο εισόδημά του (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος είναι μέχρι 7.032,96 ευρώ.

Αυτό προκύπτει από τα εξής:

	Κλάδος σύνταξης					Κλάδος ασθένειας					Εισφ. λογ. Ανεργίας	Σύνολο
	586,08	x	12	=	7.032,96	586,08	x	12	=	7.032,96		
Έτος	7.032,96	x	20%	=	1.406,59	7.032,96	x	6,95%	=	488,79	120	2.015,38
Μήνα	1.406,59	:	12	=	117,22	1406,59	:	12	=	40,73	10	31 167,95

Την ανωτέρω εισφορά θα καταβάλλει μέχρι το ετήσιο εισόδημά του από την επαγγελματική του δραστηριότητα να ξεπεράσει το ποσό των 7.032,96 ευρώ.

Ο ίδιος ασφαλισμένος, με τις προ ισχύουσες διατάξεις, κατά την έναρξη της επαγγελματικής του δραστηριότητας και την ασφάλισή του στον ΟΑΕΕ, θα κατέβαλε μηνιαία εισφορά 255,20 ευρώ ως παλαιός ασφαλισμένος ή 220,71 ευρώ ως νέος ασφαλισμένος για τα τρία πρώτα έτη από την υπαγωγή του στην ασφάλιση.

4.2. Ελεύθερος επαγγελματίας ο οποίος υπάγεται στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ

Για αυτοαπασχολούμενο ο οποίος υπάγεται ή θα υπαγόταν, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις όπως αυτές ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 4387/2016, στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ, η ασφαλιστική του εισφορά με τις νέες διατάξεις θα ανέρχεται μηνιαίως σε 87,42 ευρώ για τα δύο πρώτα χρόνια από την υπαγωγή του στην ασφάλιση, σε 98,29 ευρώ για τα επόμενα τρία χρόνια και σε 167,95 ευρώ από τον έκτο χρόνο, εφόσον το καθαρό φορολογητέο (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) ετήσιο εισόδημά του κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος από την επαγγελματική του δραστηριότητα φτάνει έως 7.032,96 ευρώ ετησίως.

Αυτό προκύπτει από τα εξής:

Για τα δύο πρώτα έτη.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ Ν 4387/2016 ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι εισφορές είναι

Κλάδος σύνταξης	14%
Κλάδος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης	6,95%
Σύνολο	20,95%

Από την εφαρμογή του συνολικού ποσού έχουμε:

	ΣΥΝΟΛΟ							
	586,08	x	70%	410,26	x	12	=	4.923,12
Έτος	4.923,12				x	20,95%	=	1.031,39
Μήνα	1.031,39	:	12	85,95	+	10	=	95,95

Για τα 3-5 έτη

Οι εισφορές είναι

Κλάδος σύνταξης	17%
Κλάδος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης	6,95%
Σύνολο	23,95%

Από την εφαρμογή του συνολικού ποσού έχουμε:

	ΣΥΝΟΛΟ							
	586,08	x	70%	410,26	x	12	=	4.923,12
Έτος	4.923,12				x	23,95%	=	1.179,09 ³²
Μήνα	1.179,09	:	12	98,26	+	10	=	108,26

Από το έκτο έτος

	Κλάδος σύνταξης					Κλάδος ασθένειας					Εισφ. λογ. Ανεργίας	Σύνολο
	586,08	x	12	=	7.032,96	586,08	x	12	=	7.032,96		
Έτος	7.032,96	x	20%	=	1.406,59	7.032,96	x	6,95%	=	488,79	120	2.015,38
Μήνα	1.406,59	:	12	=	117,22 €	1406,59	:	12	=	40,73	10	167,95

Ο ίδιος ασφαλισμένος με τις προ ισχύουσες διατάξεις, με την έναρξη της επαγγελματικής του δραστηριότητας και την ασφάλισή του ΤΣΜΕΔΕ, ως αυτοτελώς απασχολούμενος ή στο ΤΣΑΥ, θα κατέβαλλε ασφαλιστικές εισφορές, στο ΤΣΜΕΔΕ (κλάδος σύνταξης, ασθένειας και εισφορά λογαριασμού ανεργίας) 124,06 ευρώ το μήνα, στο δε ΤΣΑΥ, 186,08 ευρώ ως παλιός ασφαλισμένος και 137,20 ως νέος ασφαλισμένος.

Με το νέο σύστημα υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν.4387/2016, παρατηρείται σημαντική μείωση του ύψους των

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ Ν 4387/2016 ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ασφαλιστικών εισφορών των ασφαλισμένων με χαμηλό φορολογητέο εισόδημα από την επαγγελματική τους δραστηριότητα. Η επιβάρυνση για τους ελεύθερους επαγγελματίες από ασφαλιστικές εισφορές αυξάνεται προοδευτικά όσο αυξάνεται το καθαρό φορολογητέο εισόδημά τους.

5. Υπολογισμός της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς ανώτατο όριο
Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ελεύθερος επαγγελματίας ο οποίος υπάγεται ή θα υπάγονταν σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις, όπως αυτές ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του Ν.4387/2016, στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ, η ασφαλιστική εισφορά ανέρχεται μηνιαίως

- σε 1.679,50 ευρώ ή
- σε 20.153,80 ευρώ ετησίως,

εφόσον το ετήσιο καθαρό φορολογητέο εισόδημά του κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος είναι έχει υπερβεί το ποσό των 70.329,60 ευρώ.

Αυτό προκύπτουν τα εξής:

Κλάδος σύνταξης									
	586,08	x	12	=	7.032,60	X	10	=	70.329,60
Έτος	70.329.60	x	20%					=	14.065.90
Μήνα	14.065,90	:	12					=	1.172.20

Κλάδος ασθένειας									
	586,08	x	12	=	7.032,60	x	10	=	70.329,60
Έτος	70.329.60	x	6,95%					=	4.887.90
Μήνα	4.887.90	:	12					=	407,30

33

Περίοδος	κλάδος Σύνταξης	Κλάδος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης	Ανεργίας	Σύνολο
Έτος	14.065.90	4.887.90	120	20.153,80
Μήνα	1.172.20	407,30	10	1.679,50

Την ανωτέρω εισφορά θα καταβάλλει όταν το ετήσιο εισόδημά του από την επαγγελματική του δραστηριότητα να ξεπεράσει το ποσό των 70.329,60 ευρώ.

6. Συνοπτική παρουσίαση των ποσοστών ανά κλάδο ασφάλισης στον ΕΦΚΑ
Από 1.1.2017 και μετά, θα καταβάλλουν εισφορές βάσει συγκεκριμένου ποσοστού επί του εισοδήματός τους.

Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης 31.12.2016	έως	κλάδος Σύνταξης	Κλάδος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης	κλάδος επικούρησης	κλάδος εφάπαξ	Ανεργίας ανά μήνα

ΟΑΕΕ	20%	6,95%			10€
ΕΤΑΑ (γιατρούς, δικηγόρους, μηχανικούς, συμβολαιογράφους)	20%	6,95%	7%	4%	10€

7. Βάση υπολογισμού εισφορών.

Προσπάθεια εξεύρεσης λύσης, στο αδιέξοδο που υπάρχει με τον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών που θα καλούνται να καταβάλλουν από την 1.1.17 και μετά οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι αυτοαπασχολούμενοι, επιδιώκει να προωθήσει το υπουργείο Εργασίας.

Το επικρατέστερο σενάριο, έως τώρα, είναι για το 2017 οι εισφορές να προκύψουν με δύο διαφορετικούς τρόπους.

- Για το α' εξάμηνο του επόμενου έτους, θα αξιοποιηθούν τα εισοδήματα του 2015, που ήδη έχουν καταγραφεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος.
- Για το β' εξάμηνο όμως θα αξιοποιηθούν τα εισοδήματα του 2016, αφού θα έχουν υποβληθεί και οι νέες φορολογικές δηλώσεις και όπου χρειαστεί θα γίνει αναγωγή και στις εισφορές του α' εξαμήνου.
- Με δεδομένο ότι τα εισοδήματα, ανά έτος διαφέρουν, θα υπάρξουν περιπτώσεις όπου από εξάμηνο σε εξάμηνο, είτε θα είναι υψηλότερες, είτε μικρότερες οι ασφαλιστικές εισφορές που θα πρέπει να καταβληθούν από τους χιλιάδες ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους. Η διαδικασία αυτή, είναι προφανές ότι μπερδεύει ακόμα περισσότερο τη διαδικασία καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, που έτσι και αλλιώς, τροποποιείται με βάση το νέο Ασφαλιστικό (ν.4387/2016). Υπενθυμίζεται ότι έως τώρα οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι αυτοαπασχολούμενοι κατέβαλλαν εισφορές με βάση ασφαλιστικές κατηγορίες, ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας τους.

8. ΠΙΝΑΚΕΣ με ποσά φορολογητέου εισοδήματος (μετά την αφαίρεση των εισφορών του έτους) και εισφορές

8.1. Πίνακας εισφορών (κύριας σύνταξης και υγειονομικής περίθαλψης) για διάφορα εισοδήματα

	Ασφαλιστέο υ μηνιαίου εισοδήματος	Εισφορές κλάδου κύριας σύνταξης	Εισφορές υπέρ υγειονομικής περίθαλψης	Εισφορές Σύνολο (Κύρια σύνταξη + Υγειονομική περίθαλψη)
		20%	6,95%	26,95%
	250,00	117,22	40,73	157,95
	416,67	117,22	40,73	157,95
Κατώτατο όριο	586,08	117,22	40,73	157,95

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ Ν 4387/2016 ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	833,33	166,67	57,92	224,58
	1.250,00	250,00	86,88	336,88
	1.666,67	333,33	115,83	449,17
	2.083,33	416,67	144,79	561,46
	2.500,00	500,00	173,75	673,75
	2.916,67	583,33	202,71	786,04
	3.333,33	666,67	231,67	898,33
	3.750,00	750,00	260,63	1.010,63
	4.166,67	833,33	289,58	1.122,92
	4.583,33	916,67	318,54	1.235,21
	5.000,00	1.000,00	347,50	1.347,50
	5.416,67	1.083,33	376,46	1.459,79
Ανώτατο όριο	5.860,80	1.172,16	407,33	1.579,49
	6.250,00	1.172,16	407,33	1.579,49
	6.666,67	1.172,16	407,33	1.579,49
	7.083,33	1.172,16	407,33	1.579,49
	7.500,00	1.172,16	407,33	1.579,49
	7.916,67	1.172,16	407,33	1.579,49
	8.333,33	1.172,16	407,33	1.579,49
	16.666,67	1.172,16	407,33	1.579,49
	25.000,00	1.172,16	407,33	1.579,49
	33.333,33	1.172,16	407,33	1.579,49
	41.666,67	1.172,16	407,33	1.579,49
	83.333,33	1.172,16	407,33	1.579,49

8.2. Πίνακας εισφορών (κύριας σύνταξης, υγειονομικής περίθαλψης και επικουρικής σύνταξης) για διάφορα εισοδήματα

	Ασφαλιστέο μηνιαίου εισοδήματος	Εισφορές κλάδου κύριας σύνταξης	Εισφορές υπέρ υγειονομική σύνταξης	Εισφορές Σύνολο (Κύρια σύνταξη + Υγειονομική περίθαλψη)	ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ (Κύρια σύνταξη + Υγειονομική περίθαλψη)	Εισφορές κλάδου επικουρικής σύνταξης	Εισφορές Σύνολο (Κύρια σύνταξη + Υγειονομική περίθαλψη + Επικουρική σύνταξη)
		20%	6,95%	26,95%		7,50%	34,45%
	250,00	117,22	40,73	157,95	1.895,38	43,96	201,90
	416,67	117,22	40,73	157,95	1.895,38	43,96	201,90
Κατώτατο όριο	586,08	117,22	40,73	157,95	1.895,38	43,96	201,90

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΚΟΥ Ν 4387/2016 ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	833,33	166,67	57,92	224,58	2.695,00	62,50	287,08
	1.250,00	250,00	86,88	336,88	4.042,50	93,75	430,63
	1.666,67	333,33	115,83	449,17	5.390,00	125,00	574,17
	2.083,33	416,67	144,79	561,46	6.737,50	156,25	717,71
	2.500,00	500,00	173,75	673,75	8.085,00	187,50	861,25
	2.916,67	583,33	202,71	786,04	9.432,50	218,75	1.004,79
	3.333,33	666,67	231,67	898,33	10.780,00	250,00	1.148,33
	3.750,00	750,00	260,63	1.010,63	12.127,50	281,25	1.291,88
	4.166,67	833,33	289,58	1.122,92	13.475,00	312,50	1.435,42
	4.583,33	916,67	318,54	1.235,21	14.822,50	343,75	1.578,96
	5.000,00	1.000,00	347,50	1.347,50	16.170,00	375,00	1.722,50
	5.416,67	1.083,33	376,46	1.459,79	17.517,50	406,25	1.866,04
Ανώτατο όριο	5.860,80	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	6.250,00	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	6.666,67	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	7.083,33	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	7.500,00	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	7.916,67	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	8.333,33	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	16.666,67	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	25.000,00	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	33.333,33	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	41.666,67	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05
	83.333,33	1.172,16	407,33	1.579,49	18.953,83	439,56	2.019,05

II. Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών, διαχειριστών και μελών ΔΣ

1. Υποχρέωση ασφαλιστικής εισφοράς

Υποχρέωση ασφαλιστικής εισφοράς σύμφωνα με τον ανωτέρω τρόπο έχουν:

α) τα μέλη ή μέτοχοι οργανισμών, κοινοπραξιών ή κάθε μορφής εταιρειών, πλην ανωνύμων και ΙΚΕ, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα για την οποία τα ασκούντα αυτήν πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ,

β) τα μέλη του ΔΣ των ΑΕ με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική, ή εμπορική, ή βιοτεχνική δραστηριότητα σε όλη την επικράτεια, εφόσον είναι μέτοχοι με ποσοστό 3% και άνω,

γ) οι μέτοχοι των ΑΕ, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων με κόμιστρο, με ΔΧ αυτοκίνητα, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών και

δ) οι διαχειριστές των ΙΚΕ, καθώς και ο μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ.

2. Ασφάλιση αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών που μετέχουν σε προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε. και Ε.Ε.), μελών ΕΠΕ, διαχειριστών και μοναδικών εταίρων μονοπρόσωπων ΙΚΕ, καθώς και μελών διοικητικών συμβουλίων σε ανώνυμες εταιρείες

2.1. Εισαγωγή

Σημαντικές αλλαγές και σε ορισμένες περιπτώσεις ανατροπές στην ασφάλιση:

- αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών
- μέλη προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.),
- μέλη ΕΠΕ,
- διαχειριστές και μοναδικοί εταίροι μονοπρόσωπων ΙΚΕ, καθώς και
- μελη διοικητικών συμβουλίων σε ανώνυμες εταιρείες

φέρνει από την 1η Ιανουαρίου 2017 ο νέος ασφαλιστικός νόμος.

Ανάλογα με τις περιπτώσεις, τα φυσικά πρόσωπα ενδέχεται να ασφαλιζονται

- ως μισθωτοί, ή
- ως αυτοαπασχολούμενοι, ή/και
- με τις δύο ιδιότητες δηλαδή να έχουμε διπλή ασφάλιση, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση μετόχων σε ανώνυμες εταιρείες, με ποσοστό άνω του 3%, στην περίπτωση που αμείβονται για τη συμμετοχή τους στο διοικητικό συμβούλιο.

Παρουσιάζουμε συνοπτικά τις νέες διατάξεις για το πώς επηρεάζονται από τις αλλαγές του νέου ασφαλιστικού νόμου τα μέλη, διαχειριστές και εταίροι των νομικών προσώπων, ως εξής:

2.2. Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε. και Ε.Ε.)

2.2.1. Έκπτωση εισφορών στη φορολογία εισοδήματος.

Οι ασφαλιστικές εισφορές φυσικού προσώπου - εταίρου προσωπικής εταιρείας που δεν ασκεί άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω ατομικής επιχείρησης, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της προσωπικής ή αστικής εταιρείας.

Σε περίπτωση συμμετοχής του εταίρου σε περισσότερες προσωπικές εταιρείες, οι ασφαλιστικές εισφορές εκπίπτουν από την εταιρεία από την οποία λαμβάνει το μεγαλύτερο φορολογητέο εισόδημα.

2.2.2. Υποχρέωση ασφάλισης

Υποχρέωση ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 39 του ασφαλιστικού νόμου Ν.4387/2016, έχουν τόσο οι ομόρρυθμοι όσο και οι ετερόρρυθμοι εταίροι των προσωπικών εταιρειών.

2.2.3. Προσδιορισμός ετήσιου εισοδήματος των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών

Ως ετήσιο εισόδημα των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών λαμβάνεται το γινόμενο του πολλαπλασιασμού των συνολικών κερδών της εταιρείας επί του ποσοστού συμμετοχής του κάθε μέλους σε αυτή.

Οι ομόρρυθμοι εταίροι θα πρέπει να λάβουν υπόψη ότι στο εξής οι ασφαλιστικές εισφορές θα υπολογίζονται επί των καθαρών κερδών της επιχείρησης.

- Για πρώτη φορά ο υπολογισμός θα γίνει επί των κερδών του 2016 με συντελεστή 20% για την κύρια ασφάλιση και 6,95% για την υγεία.

Ήτοι:

ετήσιο εισόδημα των προσώπων	=	συνολικών κερδών της εταιρείας έτους	x	ποσοστού συμμετοχής μέλους
------------------------------	---	--------------------------------------	---	----------------------------

Στη συνέχεια, συνοπτικά:

Εισφορές	=	ετήσιο εισόδημα εταίρων x 20%	+ ετήσιο εισόδημα εταίρων x 6,95%
----------	---	-------------------------------	-----------------------------------

Πιο πάνω έγινε λεπτομερής παρουσίαση.

- Σε περίπτωση ζημιών ή μηδενικών κερδών τα μέλη των προσωπικών εταιρειών καταβάλλουν εισφορές, σύμφωνα με τη μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς, ήτοι 586 ευρώ. Βλέπε πιο πάνω κατώτατο όριο.

2.3. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Ανώνυμων Εταιρειών -Διαχειριστές ΙΚΕ

2.3.1. Ασφάλιση των προσώπων αυτών γενικά

α. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανώνυμων εταιρειών που το ποσοστό συμμετοχής τους είναι κάτω από 3% έχουν τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις των μισθωτών μόνο εάν λαμβάνουν αμοιβή. Εάν ο συγκεκριμένος μέτοχος κάτω του 3% δεν ανήκει στο Δ.Σ. ή ανήκει στο Δ.Σ. αλλά δεν λαμβάνει αμοιβή, τότε δεν έχει ασφαλιστική υποχρέωση.

b. Υποχρέωση καταβολής εισφοράς θα έχουν και τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών, πλην των Α.Ε. και των ΙΚΕ, που ο σκοπός τους συνιστά δραστηριότητα, για την οποία τα ασκούντα σε αυτή πρόσωπα υπάγονται ως τώρα στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ.

c. Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη του Δ.Σ. των Α.Ε. με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα σε όλη την Επικράτεια, εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 3% και άνω.

Πρόκειται για το θέμα που ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Κλωστοϋφαντουργίας ζητεί την εξαίρεση των μελών των Δ.Σ. από την υποχρέωση ασφάλισης,

- είτε είναι μέτοχοι πάνω από 3%
- είτε όχι και

χαρακτηρίζουν απαράδεκτο και αντιαναπτυξιακό το μέτρο της υποχρεωτικής ασφάλισης των μελών των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών, σε ασφαλιστικά ταμεία.

d. Επίσης, εισφορά θα πρέπει να καταβάλουν ξεχωριστά οι διαχειριστές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων και ξεχωριστά ο μοναδικός εταίρος Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.

Στις ΙΚΕ με περισσότερους από έναν εταίρο, πληρώνει εισφορά μόνο ο διαχειριστής.

Συνεπώς, στις ΙΚΕ μπορεί ο εταίρος να μην πληρώνει εισφορές, αν βάλει στο μετοχικό κεφάλαιο και κάποιο άλλο συγγενικό του πρόσωπο.

2.3.2. Τι ισχύει για μέλη Δ.Σ. σε Α.Ε. και διαχειριστές ΕΠΕ ή ΙΚΕ

a) Μέλη Δ.Σ. σε Α.Ε

Οι ασφαλιστικές εισφορές μελών Δ.Σ. Α.Ε. που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν συμμετέχουν στο κεφάλαιο των συγκεκριμένων εταιρειών και επιπλέον οι αμοιβές που λαμβάνουν -λόγω της ιδιότητάς τους αυτής- θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, τότε

- *οι ασφαλιστές εισφορές θα εκπίπτουν από το εισόδημά τους από μισθωτές υπηρεσίες και θα δηλωθούν από τα φυσικά πρόσωπα στη δήλωση φορολογίας εισοδήματός τους (Ε1).*

Στην περίπτωση που τα παραπάνω πρόσωπα ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, τότε

- οι σχετικές ασφαλιστικές εισφορές θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ατομικής τους επιχείρησης, ενώ αν τα πρόσωπα αυτά δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, τότε οι ασφαλιστικές τους εισφορές θα εκπίπτουν από το εισόδημά τους από μισθωτή εργασία.

Στην περίπτωση που μέλος Δ.Σ. Α.Ε. έχει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες στην Α.Ε. και ταυτόχρονα έχει ανεξάρτητη επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. ατομική επιχείρηση) και πληρώνει εισφορές στον ΟΑΕΕ, τότε

- συνεχίζεται το καθεστώς που ισχύει σήμερα.

Όλες οι αμοιβές που δίνονται σε διευθυντές ή μέλη του Δ.Σ. εταιρείας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας εξαιτίας της παροχής

υπηρεσιών από τα πρόσωπα αυτά προς το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα, θεωρούνται εισόδημα από μισθωτή εργασία. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται και αμοιβές που προβλέπονται τόσο από το καταστατικό ή τις εγκρίνει εκ των υστέρων η γενική συνέλευση των μετόχων, όσο και αμοιβές που προκύπτουν από παραστάσεις - συμμετοχές σε συνεδριάσεις του Δ.Σ. Ακόμη και στην περίπτωση που μέτοχος είναι και μέλος του Δ.Σ. και αμείβεται για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του προς την εταιρεία, οι αμοιβές αυτές θεωρούνται εισόδημα από μισθωτή εργασία. Αντιθέτως, οι αμοιβές που καταβάλλονται με οποιαδήποτε μορφή στα μέλη Δ.Σ., διαχειριστές κ.λπ. από τα κέρδη του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας αποτελούν μέρισμα και κατά την καταβολή διενεργείται παρακράτηση φόρου 10% (φορολογικό έτος 2015).

b) Εταίροι ΕΠΕ ή ΙΚΕ

Οι ασφαλιστικές εισφορές των εταίρων ΕΠΕ ή ΙΚΕ δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εταιρειών αυτών. Ωστόσο, σε περίπτωση που οι εταίροι λαμβάνουν αμοιβή από την εταιρεία και ταυτόχρονα ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι ασφαλιστικές τους εισφορές θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ατομικής τους αυτής δραστηριότητας. Αν δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και επιπλέον οι αμοιβές που λαμβάνουν από την ΕΠΕ ή την ΙΚΕ θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, τότε οι ασφαλιστικές εισφορές θα εκπίπτουν από το εισόδημά τους από μισθωτές υπηρεσίες.

III. Πολυνομοσχέδιο με τα προ απαιτούμενα

9. Εισαγωγή

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εργασίας για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων» ρυθμίζονται τα ακόλουθα σε ότι αφορά τις διατάξεις του Ασφαλιστικού:

Τροποποιούνται και καταργούνται ασφαλιστικού περιεχομένου διατάξεις του ν. 4387/2016, ως εξής:

α. Αναπροσαρμόζεται το ύψος της έκπτωσης που παρέχεται σε περίπτωση εξαγοράς ετών ασφάλισης με εφάπαξ καταβολή στο 2% για κάθε έτος εξαγοράς (αντί του 15% επί του συνολικού ποσού που ισχύει).

β. Καταργείται η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 40, σύμφωνα με το οποίο οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων δυναμικότητας έως δέκα δωματίων και υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις καταβάλλουν για κύρια ασφάλιση τις μειωμένες έως το 2021 εισφορές των ασφαλισμένων του Ο.Γ.Α.

Έτσι οι ιδιοκτήτες αυτοί θα καταβάλλουν από 1.1.2017 εισφορές που αντιστοιχούν στο 20% του φορολογητέου εισοδήματός τους (αντί 14% το 2017, 16% το 2018, 18% το 2019, 19% το 2020 και 19,5% το 2021).

γ. Καταργείται επίσης διάταξη που προβλέπει την καταβολή μειωμένων εισφορών για υγειονομική περίθαλψη για τα πέντε (5) πρώτα έτη ασφάλισης των υπαγομένων στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Αυτοαπασχολουμένων (Ε.Τ.Α.Α.) κ.λπ. και την καταβολή της διαφοράς (σε σχέση με τις κανονικές εισφορές) σε μεταγενέστερο χρόνο (βλ. άρθρο 39 παρ. 2 ν. 4387/2016).

δ. Η εισφορά για υγειονομική περίθαλψη των ασφαλισμένων του Ο.Γ.Α. αυξάνεται από 1.1.2017 στο 6,95% (αντί της σταδιακής αύξησής της στο 4,73% το 2017, στο 5,84% το 2018 και στο 6,95% από 1.1.2019). (άρθρο 1)

10. Αιτιολογική έκθεση

Με τις παρ. 1 και 2 αναπροσαρμόζεται το ύψος της έκπτωσης που παρέχεται σε περίπτωση εξαγοράς ετών ασφάλισης με εφάπαξ καταβολή του αντίστοιχου ποσού. Συγκεκριμένα, αντί της έκπτωσης ύψους 15% επί του συνολικού ποσού, όπως προβλεπόταν, αρχικά, στα άρθρα 15 και 34 του ν. 4387/2016 (Α' 85), προβλέπεται, πλέον, έκπτωση ύψους 2% για κάθε έτος εξαγοράς.

Με την παρ. 3 απαλείφεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85). Συνεπώς, από 1.1.2017, οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (Α' 118) και του π.δ. 33/1979 (Α' 10) και γενικά όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας από έξι (6) έως και δέκα (10) δωματίων, σε ολόκληρη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του ν. 4144/2013 (Α' 88), καταβάλλουν ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 και όχι βάσει των διατάξεων

του άρθρου 40. Παράλληλα, λαμβάνοντας υπόψη πως οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 39 αρχίζουν να ισχύουν από 1.1.2017, η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών για τον κλάδο σύνταξης, για το διάστημα από 1.7.2015 έως και 31.12.2016, θα γίνει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. α της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Τέλος, με τις παρ. 4-7 εισάγεται, από 1.1.2017, ενιαίος συντελεστής ασφαλιστικών εισφορών υπέρ υγειονομικής περίθαλψης με σκοπό την ομογενοποίηση του ύψους των ως άνω ασφαλιστικών εισφορών για όλους τους ασφαλισμένους ανεξαρτήτως του είδους της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

11. Διατάξεις Νομοσχεδίου

1. Το τελευταίο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4387/2016 (Α' 85) τροποποιείται ως εξής:

«Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 2% για κάθε έτος εξαγοράς.».

2. Το έκτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4387/2016 (Α' 85) τροποποιείται ως εξής:

«Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 2% για κάθε έτος εξαγοράς.».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85) απαλείφεται.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85) απαλείφεται και οι παρ. 4 και 5 αναριθμούνται σε παρ. 3 και 4.

5. Το πρώτο εδάφιο της νέας παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85) τροποποιείται ως εξής:

«3. Ιδίως σε ό, τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2016 ως εξής:».

6. Οι περ. γ' και δ' της νέας παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85) απαλείφονται και η περ. β' τροποποιείται ως εξής:

«β. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και 0,50% για παροχές σε χρήμα.».

7. Η περ. α' της νέας παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85) απαλείφεται.

12. Έκθεση επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ «Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων»

Ι. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την κοινή συνεδρίαση των Διαρκών Επιτροπών Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, και Κοινωνικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε πέντε (5) Κεφάλαια και είκοσι άρθρα (20) άρθρα.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρο 1) τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις του ν. 4387/2016. Έτσι, μεταξύ άλλων, επανακαθορίζεται το ποσοστό της έκπτωσης που παρέχεται σε περίπτωση εξαγοράς πλασματικών ετών ασφάλισης με εφάπαξ καταβολή του αντίστοιχου ποσού εκ 2% για κάθε έτος εξαγοράς, αντί της έκπτωσης ποσοστού 15% επί του συνολικού ποσού που προβλέπεται σήμερα στα άρθρα 15 και 34 του ν. 4387/2016 (παρ. 1 και 2). Εν συνεχεία, καταργείται η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016, κατά την οποία, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 και του π.δ. 33/1979 και, γενικώς, όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας από έξι (6) έως και δέκα (10) δωματίων, σε ολόκληρη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων βάσει των οριζόμενων στο άρθρο 58 του ν. 4144/2013, καταβάλλουν για κύρια σύνταξη τις μειωμένες, έως το 2021, ασφαλιστικές εισφορές του Ο.Γ.Α. (παρ. 3). Περαιτέρω, καταργείται η παρ. 3 του άρθρου 40 του ως άνω νόμου που προβλέπει, για τα πέντε (5) πρώτα έτη ασφάλισης, την καταβολή μειωμένων εισφορών υγειονομικής περίθαλψης για όσους υπάγονται στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α. όπως και τους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια τα οποία έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (παρ. 4), και επανακαθορίζεται, από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων του Ο.Γ.Α. σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος, το οποίο κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και 0,50% για παροχές σε χρήμα (παρ. 6).

13. Ανάλυση

Αλλάζει για άλλη μια φορά ο χάρτης των εισφορών για αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες (ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων).

13.1. Ιδιοκτήτες μικρών ξενώνων

Οι μικρό - ξενοδόχοι (κάτω από 5 δωμάτια) χάνουν το καθεστώς ΟΓΑ και μεταπηδούν σε αυτό του ΟΑΕΕ.

Δεν θα μπορέσουν να ακολουθήσουν την 6ετή μεταβατική περίοδο που προβλέπεται για τους αγρότες (2017-2022) αλλά θα πληρώνουν αμέσως, δηλαδή από 1/1/2017, το 26,95% του εισοδήματός τους για σύνταξη και υγεία.

Με καθεστώς ΟΑΕΕ και όχι ΟΓΑ θα ασφαλιζονται, σύμφωνα με το Έθνος, από 1/1/2017 στον ΕΦΚΑ (Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης) οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων.

Με ρύθμιση που κλείνει ένα από τα τρία τελευταία προαπαιτούμενα του Ασφαλιστικού για την πρώτη αξιολόγηση, **οι ιδιοκτήτες μικρών ξενώνων**

μέχρι 5 δωματίων που διατηρούσαν κατ εξαίρεση το δικαίωμα να ασφαλιζονται στον ΟΓΑ - όπως επίσης και όσοι είχαν 6-10 δωμάτια αλλά ήταν γραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών - χάνουν από 1/1/2017 αυτό το προνόμιο και ακολουθούν την τύχη όλων των υπολοίπων ελευθεροεπαγγελματιών, εκτός κι αν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

Οι συγκεκριμένοι επιχειρηματίες (περί τους 2.000 ξενοδόχους και 1.500 ιδιοκτήτες ενοικιαζομένων δωματίων) θα καταβάλλουν σε εισφορές του ΕΦΚΑ από 1/1/2017 για σύνταξη και υγειονομική περίθαλψη το 26,95% του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος από τη δραστηριότητα αυτή.

Μέχρι σήμερα η εν λόγω κατηγορία κατέβαλλε εισφορές ανάλογα με τα χρόνια δραστηριοποίησης στον ΟΓΑ, οι οποίες ξεκινούσαν από 740 ευρώ και έφταναν στα 1.150 ευρώ ετησίως.

Με την νέα ρύθμιση επέρχονται δραστικές αλλαγές.

Παραδείγματα:

	Αριθμός ενοικιαζόμενων δωματίων σε μικρό χωριό	Εισόδημα από τη δραστηριότητα αυτή	καταβάλλει εισφορές το μήνα.
Έως 31.12.2016	6	10.000 €	Στον ΟΓΑ 100 €
Από 1.1.2017			Στον ΕΦΚΑ 225 € / μήνα
Έως 31.12.2016	2	4.000 €	Στον ΟΓΑ 100 €
Από 1.1.2017			Στον ΕΦΚΑ 168 € / μήνα
Έως 31.12.2016	5	20.000 €	Στον ΟΓΑ 110 €
Από 1.1.2017			Στον ΕΦΚΑ 449 € / μήνα

13.2. Νέοι επιστήμονες

Οι νέοι επιστήμονες (όπως και οι αγρότες) δεν θα προλάβουν να κάνουν χρήση των «έκπτώσεων» και της μεταβατικής περιόδου που προβλέπει ο νόμος για τις εισφορές υγείας από 1/1/2017, καθώς αυτές καταργούνται.

Όλοι θα πληρώνουν από το 2017 το 6,95% του εισοδήματός τους για υγεία.

Χωρίς έκπτωση στις εισφορές υγείας μένουν οι νέοι επιστήμονες - αυτοαπασχολούμενοι (γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, φαρμακοποιοί κλπ) καθώς καταργείται η σχετική ρύθμιση που είχε προβλεφθεί στον πρόσφατο ασφαλιστικό νόμο, ώστε να κλείσει ένα από τα τελευταία προαπαιτούμενα της πρώτης αξιολόγησης.

Από 1/1/2017 οι αυτοαπασχολούμενοι (ασφαλισμένοι σήμερα στο ΕΤΑΑ) με έναρξη επαγγέλματος 0-5 ετών θα πληρώνουν 6.95% του εισοδήματός τους (καθαρό φορολογητέο) για υγεία όπως όλοι οι υπόλοιποι επαγγελματίες.

Αντίθετα διατηρούν την έκπτωση που είχε προβλεφθεί για την κύρια σύνταξη.

Θα καταβάλλουν για τα πρώτα δυο έτη το 14% του εισοδήματός τους και για τα τρία επόμενα το 17%, πριν φτάσουν να πληρώνουν το 20%.

Ισχύει κατώτατο και ανώτατο όριο εισοδήματος από τις 4.923,07 € έως τις 70.329,6 €.

13.3. Τρόπος εξόφλησης μειωμένων εισφορών σύνταξης της πρώτης πενταετίας.
Το ποσό που εξοικονομούν οι ασφαλισμένοι τα πρώτα 5 έτη αποτελεί ασφαλιστική οφειλή η οποία πρέπει να εξοφληθεί έως και το έτος συνταξιοδότησης, υπολογιζόμενη επί του μηνιαίου εισοδήματος προσαυξημένου κατά την ετήσια μεταβολή μισθών όπως αυτή καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Παραδείγματα:

α/α	Επάγγελμα	χρόνια δραστηριότητας	εισόδημα	Καταβάλλει εισφορές στο ΕΤΑΑ - Νομικών (ΤΣΜΕΔΕ κλπ) για σύνταξη, επικουρική, εφάπαξ και υγεία.	Με το νέο καθεστώς και τον υπολογισμό με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα εισφορές.
1	Δικηγόρος	2	5.000 €	1.800 €/ έτος	1.600 € / έτος.
2	Δικηγόρος ΝΕΟΣ	5	15.000€	2.100€/ έτος	2.495 € / έτος (από 20121: 5.245€/έτος)
3	Μηχανικός	4	10.000€	2.100€/ έτος	2.120 € / έτος

Συνεπώς οι Ελεύθεροι επαγγελματίες - Αυτοαπασχολούμενοι άλλοι είναι κερδισμένοι και άλλοι χαμένοι με το νέο σύστημα εισφορών που τίθεται σε εφαρμογή από 1/1/2017.

13.4. Επιπτώσεις σε ελεύθεροι επαγγελματίες – έμποροι που ασφαρίζονται σήμερα στον ΟΑΕΕ

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες - έμποροι που ασφαρίζονται σήμερα στον ΟΑΕΕ σε υψηλές ασφαλιστικές κατηγορίες

- επειδή έχουν δραστηριότητα πάνω από 15 χρόνια ωφελούνται αν δηλώνουν εισόδημα μέχρι 25.000 ευρώ.
- Οι συγκεκριμένες κατηγορίες εμπόρων ασφαρίζονται σήμερα στις κατηγορίες από Π09 και πάνω και πληρώνουν περί τα 7.000 ευρώ το έτος.
- Με το νέο καθεστώς και εισόδημα 25.000 πέφτουν στα 6.700 ευρώ.

Αντίθετα, οι έμποροι (ΟΑΕΕ) με δραστηριότητα κάτω από 15 χρόνια έχουν ωφέλεια αν δηλώνουν μέχρι 15.000 ευρώ.

Για παράδειγμα

1. Ελεύθερος επαγγελματίας με 10ετή δραστηριότητα πληρώνει σήμερα 4.650 ευρώ, ενώ θα πληρώνει 4.000 με εισόδημα 15.000 ευρώ το χρόνο.

Αντίστοιχα οι αυτοαπασχολούμενοι επιστήμονες (γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί) που ασφαρίζονται σήμερα στο ΕΤΑΑ ωφελούνται από το νέο σύστημα μέχρι και 31/12/2020 αν έχουν εισόδημα μέχρι 25.000 ευρώ, λόγω των εκπτώσεων που προβλέπει ο νόμος για την μεταβατική περίοδο 2017-2020.

Από 1/1/2021, όταν καταργούνται οι εκπτώσεις, η επιβάρυνση για τους αυτοαπασχολούμενους ξεκινά από εισόδημα 19.000 ευρώ.

13.5. Συμπέρασμα

Οι νέοι επιστήμονες όπως και οι αγρότες δεν θα έχουν μεταβατική περίοδο και έτσι από 1/1/2017 θα πληρώνουν 6,95% του εισοδήματός τους για την υγεία. Οι μικροξενοδόχοι με πάνω από 5 δωμάτια εντάσσονται στον ΟΑΕΕ και θα πρέπει να πληρώνουν για σύνταξη και υγεία το 26,95% του εισοδήματός τους.

Οι νέες εισφορές στον ΟΑΕΕ από 1/1/2017

Εισόδημα προηγούμενου έτους	Εισφορές για σύνταξη - υγεία
10.000	2.695
15.000	4.042
20.000	5.390
25.000	6.737
30.000	8.085
40.000	10.780
50.000	13.475
70.000	18.865

Μηχανικοί 7-9 έτη και έκπτωση 48%

Εισόδημα	Εισφορές από 1/1/2017	Εισφορές 1/1/2021
15.000	2.960	5.692

Δικηγόρος άνω των 5 ετών (νέος ασφαλισμένος) με 43% έκπτωση

Εισόδημα	Εισφορές από 1/1/2017	Εισφορές 1/1/2021
20.000	4.326	7.590

Γιατρός 7-9 έτη με έκπτωση 33%

Εισόδημα	Εισφορές από 1/1/2017	Εισφορές 1/1/2021
30.000	6.220	7.590

14. Κωδικοποίηση διατάξεων

14.1. Άρθρο 15, παράγραφος 1 - Προϊσχύουσα διάταξη

1. Χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται:

.....

β. Ο λογιζόμενος στο διπλάσιο χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας των υπαλλήλων-λειτουργών του Δημοσίου και των στρατιωτικών, καθώς και οι αναγνωριζόμενοι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου για την αναγνώριση των πλασματικών αυτών χρόνων ασφάλισης προβλέπεται καταβολή εισφοράς, η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου χρόνου ασφάλισης της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η ως άνω εισφορά υπολογίζεται επί των συντάξιμων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το μήνα υποβολής της αίτησης εξαγοράς και, εφόσον έχει διακοπή η απασχόληση, επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης αναπροσαρμοσμένων κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Το συνολικό ποσό της κατά τα ανωτέρω εξαγοράς καταβάλλεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι είναι οι μήνες που αναγνωρίζονται. ~~Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 15%.~~

.....

14.2. Άρθρο 15, παράγραφος 1 - Διάταξη μετά την τροποποίηση

Άρθρο 15, παράγραφος 1

1. Χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται:

.....

β. Ο λογιζόμενος στο διπλάσιο χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας των υπαλλήλων-λειτουργών του Δημοσίου και των στρατιωτικών, καθώς και οι αναγνωριζόμενοι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου για την αναγνώριση των πλασματικών αυτών χρόνων ασφάλισης προβλέπεται καταβολή εισφοράς, η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου χρόνου ασφάλισης της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η ως άνω εισφορά υπολογίζεται επί των συντάξιμων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το μήνα υποβολής της αίτησης εξαγοράς και, εφόσον έχει διακοπή η απασχόληση, επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης αναπροσαρμοσμένων κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Το συνολικό ποσό της κατά τα ανωτέρω εξαγοράς καταβάλλεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι είναι οι μήνες που αναγνωρίζονται. Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 2% για κάθε έτος εξαγοράς.

.....

14.3. Άρθρο 34, παράγραφος 1- Προϊσχύουσα διάταξη

1. Χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. για τους ασφαλισμένους του Κεφαλαίου αυτού είναι:

.....

γ. Οι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης της παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 (Α' 115), των άρθρων 39, 40 και 41 του ν.3996/2011 (Α' 170), του άρθρου 6 παρ.12 και του άρθρου 17 του ν. 3865/2010 (Α' 120), και του άρθρου 40 του ν. 2084/1992 (Α' 165). Όπου για την αναγνώριση των πλασματικών αυτών χρόνων ασφάλισης προβλέπεται καταβολή εισφοράς, η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου πλασματικού χρόνου ασφάλισης της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η ως άνω εισφορά υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές του ασφαλισμένου κατά τον τελευταίο μήνα πλήρους απασχόλησης πριν από την υποβολή της αίτησης εξαγοράς, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 38 και εφόσον έχει διακοπεί η απασχόληση, επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης προσαυξανόμενων κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Σε περίπτωση ελεύθερου επαγγελματία, αυταπασχολούμενου ή ενός από τα πρόσωπα του άρθρου 40, η εισφορά υπολογίζεται με βάση το μηνιαίο εισόδημά τους κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης αναγνώρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 39, 98 και 40. Το συνολικό ποσό της κατά τα ανωτέρω εξαγοράς καταβάλλεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι είναι και οι μήνες που αναγνωρίζονται. ~~Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 15%.~~ Η εισφορά των αιτήσεων αναγνώρισης πλασματικών χρόνων που θα υποβληθούν από τους ελευθέρους επαγγελματίες - αυταπασχολούμενους και τα πρόσωπα που υπάγονται στο άρθρο 40 του παρόντος από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως και την 31.12.2016 θα υπολογιστεί επί του μηνιαίου εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από το φορολογητέο εισόδημά τους του φορολογικού έτους 2015. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι ασφαλισμένοι που συνταξιοδοτούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, έχουν δικαίωμα να αναγνωρίζουν τους πλασματικούς χρόνους ασφάλισης των άρθρων 39, 40 και 41 του ν. 3996/2011.

14.4. Άρθρο 34, παράγραφος 1 - Διάταξη μετά την τροποποίηση

1. Χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. για τους ασφαλισμένους του Κεφαλαίου αυτού είναι:

γ. Οι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης της παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 (Α' 115), των άρθρων 39, 40 και 41 του ν.3996/2011 (Α' 170), του άρθρου 6 παρ.12 και του άρθρου 17 του ν. 3865/2010 (Α' 120), και του άρθρου 40 του ν. 2084/1992 (Α' 165). Όπου για την αναγνώριση των πλασματικών αυτών χρόνων ασφάλισης προβλέπεται καταβολή εισφοράς, η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου πλασματικού χρόνου ασφάλισης της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η ως άνω εισφορά υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές του ασφαλισμένου κατά τον τελευταίο μήνα πλήρους απασχόλησης πριν από την υποβολή της αίτησης εξαγοράς, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 38 και εφόσον έχει διακοπεί η απασχόληση, επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης προσαυξανόμενων κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προκύπτει από

τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Σε περίπτωση ελεύθερου επαγγελματία, αυταπασχολούμενου ή ενός από τα πρόσωπα του άρθρου 40, η εισφορά υπολογίζεται με βάση το μηνιαίο εισόδημά τους κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης αναγνώρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 39, 98 και 40. Το συνολικό ποσό της κατά τα ανωτέρω εξαγοράς καταβάλλεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι είναι και οι μήνες που αναγνωρίζονται. **Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 2% για κάθε έτος εξαγοράς.** Η εισφορά των αιτήσεων αναγνώρισης πλασματικών χρόνων που θα υποβληθούν από τους ελευθέρους επαγγελματίες - αυταπασχολούμενους και τα πρόσωπα που υπάγονται στο άρθρο 40 του παρόντος από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως και την 31.12.2016 θα υπολογιστεί επί του μηνιαίου εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από το φορολογητέο εισόδημά τους του φορολογικού έτους 2015. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι ασφαλισμένοι που συνταξιοδοτούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, έχουν δικαίωμα να αναγνωρίζουν τους πλασματικούς χρόνους ασφάλισης των άρθρων 39, 40 και 41 του ν. 3996/2011.

.....

14.5. Άρθρο 40, παράγραφος 3 - Προϊσχύουσα διάταξη

3. Στους ασφαλισμένους, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής τους στην κοινωνική ασφάλιση, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν ή θα υπάγονται, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του ΟΓΑ με εισοδηματικά ή πληθυσμιακά κριτήρια, εφαρμόζονται αναλογικά, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της μηνιαίας ασφαλιστικής τους εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού. ~~Το αυτό ισχύει αναλογικά και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (Α' 118) και του π.δ. 33/1979 (Α' 10), όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας έως και πέντε (5) δωματίων, σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 (Α' 118) και του π.δ. 33/1979 (Α' 10), όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας από έξι (6) μέχρι και δέκα (10) δωματίων, σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του ν. 4144/2013.~~

14.6. Άρθρο 40, παράγραφος 3 - Διάταξη μετά την τροποποίηση

Άρθρο 40, παράγραφος 3

3. Στους ασφαλισμένους, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής τους στην κοινωνική ασφάλιση, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν ή θα υπάγονται, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του ΟΓΑ με εισοδηματικά ή πληθυσμιακά κριτήρια, εφαρμόζονται αναλογικά, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της μηνιαίας ασφαλιστικής τους εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού.

14.7. Άρθρο 41 - Προϊσχύουσα διάταξη

Άρθρο 41

1. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

2. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελεύθερων επαγγελματιών, των ανεξάρτητα απασχολούμενων, καθώς και των λοιπών κατηγοριών των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39, και υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

~~3. Ειδικά για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992 (Α' 165), τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α. και τους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τα πέντε (5) πρώτα έτη ασφάλισης, η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Για τα ως άνω πρόσωπα, από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται για τα δύο πρώτα χρόνια από την πρώτη τους υπαγωγή στην ασφάλιση σε ποσοστό 4,87% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 4,52% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,35% για παροχές σε χρήμα. Για τα επόμενα τρία χρόνια ασφάλισης ορίζεται σε ποσοστό 5,91% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,48% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,43% για παροχές σε χρήμα.~~

~~Το υπόλοιπο της διαφοράς που προκύπτει από την καταβολή της μειωμένης, κατά τα προηγούμενα εδάφια, εισφοράς σε σχέση με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2, αποτελεί ασφαλιστική οφειλή η οποία εξοφλείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 39.~~

~~4. Ιδίως σε ό,τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2018 ως εξής:~~

~~α. από 1.1.2016 έως 31.12.2016 σε ποσοστό 3,61% επί των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών και κατανέμεται κατά ποσοστό 3,35% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,26% για παροχές σε χρήμα.~~

~~β. Από 1.1.2017 έως 31.12.2017 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε ποσοστό 4,73% επί του~~

ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 4,39% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,34% για παροχές σε χρήμα.

γ. Από 1.1.2018 έως 31.12.2018 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται σε ποσοστό 5,84% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,42% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,42% για παροχές σε χρήμα.

δ. Από 1.1.2019 έως 31.12.2019 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50% για παροχές σε χρήμα.

5. α. Όπου το ποσοστό εισφορών είναι κατά την έναρξη ισχύος μικρότερο ή μεγαλύτερο των οριζόμενων στο άρθρο αυτό, αναπροσαρμόζεται ισόποσα ετησίως μέχρι την 31.12.2019 ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθεί στα ανωτέρω ποσοστά.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

14.8. Άρθρο 41 - Διάταξη μετά την τροποποίηση

Άρθρο 41

1. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

2. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελεύθερων επαγγελματιών, των ανεξάρτητα απασχολούμενων, καθώς και των λοιπών κατηγοριών των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39, και υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

3. Ιδίως σε ό, τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2016 ως εξής:

α. από 1.1.2016 έως 31.12.2016 σε ποσοστό 3,61% επί των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών και κατανέμεται κατά ποσοστό 3,35% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,26% για παροχές σε χρήμα.

β. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και 0,50% για παροχές σε χρήμα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

15. Η φορολογική μεταχείριση των ασφαλιστικών εισφορών επιχειρηματιών, εταίρων, διαχειριστών και μελών Δ.Σ.

1. Η έκπτωση των ασφαλιστικών εισφορών επιχειρηματιών, εταίρων, διαχειριστών και μελών Δ.Σ.

1.1. Γενικά - εισαγωγικά

Η έκπτωση των επιχειρηματικών δαπανών από το ακαθάριστο εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα ρυθμίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 22, 22Α και 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος¹⁴. Για την ερμηνεία των άρθρων αυτών, οι διατάξεις των οποίων ισχύουν από 1.1.2014, εκδόθηκε η εγκύκλιος ΠΟΛ. 1113/2-6-2015¹⁵.

¹⁴ ΚΦΕ - ν. 4172/2013

¹⁵ Στην ερμηνευτική εγκύκλιο που κοινοποιήθηκε στις αρχές Ιουνίου του έτους 2015 (ΠΟΛ.1113/2.6.2015) αναφέρονται τα εξής :

"[...] γ) Οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές. Συνεπώς, οι ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταβληθεί εμπρόθεσμα (εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους ή τυχόν παράτασής της), ακόμη και σε επόμενο φορολογικό έτος, εκπίπτουν από τα έσοδα του φορολογικού έτους το οποίο αφορούν.

Ασφαλιστικές εισφορές που αφορούν στα έτη 2014 και επόμενα, οι οποίες καταβάλλονται εμπρόθεσμα, εκπίπτουν κατά το έτος καταβολής τους ανεξαρτήτως του έτους που αφορούν. Στην έννοια της δαπάνης των ασφαλιστικών εισφορών, που αν δεν έχουν καταβληθεί δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα περιλαμβάνονται τόσο οι εισφορές του εργοδότη, όσο και του εργαζομένου, οι οποίες, ως εμπειροχόμενες στις αμοιβές του, βαρύνουν τον εργοδότη. Σε περίπτωση που οι εκπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές ετών 2014 και επομένων έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, αυτές θα εκπίπτουν κατά το χρόνο καταβολής τους σύμφωνα με την υπόψη ρύθμιση.

Ειδικά για το φορολογικό έτος 2014 και όσον αφορά στις υποχρεωτικές ασφαλιστικές εισφορές που αποδίδονται στα ασφαλιστικά ταμεία από τους ίδιους τους ασφαλισμένους (ΟΑΕΕ, ΤΕΒΕ, κ.λπ.), εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα στο αριθ. Δ12 1006031 ΕΞ 2015/19.1.2015 έγγραφό μας, δηλαδή για φυσικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών τους που αφορούν στην περίοδο 01.01.2014 έως 31.12.2014 και τα οποία καταβάλλονται μέσα στο 2015 και μέχρι τη νόμιμη προθεσμία που ορίζει ο οικείος ασφαλιστικός φορέας ή μέχρι την τυχόν παράτασή της, μπορούν να τα εκπέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους 2014. Από 01.01.2015 θα ισχύει ο γενικός κανόνας που περιγράφεται στην παράγραφο αυτή, ανακαλουμένων του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 7 του αριθ. Δ12Α 1054299 ΕΞ 26.3.2014 και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 6 του αριθ. Δ12Α 1170320 ΕΞ 2014/30.12.2014 εγγράφων μας. [...]"

Τα εδάφια των δύο ανωτέρω αποφάσεων του Γ.Γ.Δ.Ε. που ανακλήθηκαν με την ανωτέρω απόφαση ΠΟΛ.1113/2.6.2015 είχαν ως εξής:

"[...] 7. Έπειτα από τα παραπάνω γίνεται δεκτό, ότι τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών που καταβλήθηκαν από ελεύθερους επαγγελματίες κατά τα ανωτέρω έως και την 31.3.2014 και αφορούν τη χρήση 2013 μπορούν να εκπεστούν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης αυτής. Τέλος διευκρινίζεται, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ΚΦΕ (ν.4172/2013) από την 1.1.2014 και μετά θα εκπίπτουν μόνο οι καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταβληθεί έως το τέλος του οικείου έτους. [...]"

"[...] 6. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, με το με Α.Π. Δ12Α 1054299 ΕΞ 26.3.2014 έγγραφο, έγινε δεκτό, ότι τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών που καταβλήθηκαν από δικηγόρους κατά τα ανωτέρω έως και την 31.3.2014 και αφορούν τη χρήση 2013 μπορούν να εκπεστούν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης αυτής.

Περαιτέρω, με το ίδιο ως άνω έγγραφο διευκρινίστηκε, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του 4172/2013, από την 1.1.2014 και μετά θα εκπίπτουν μόνο οι καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταβληθεί έως το τέλος του οικείου έτους. [...]"

Το ζήτημα των ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης το οποίο απασχολεί όλους τους επιχειρηματίες αναλύθηκε στην ανωτέρω εγκύκλιο. Με το παρόν άρθρο συνοψίζουμε τον τρόπο χειρισμού της έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών και επισημαίνουμε τα σημεία που κρίνουμε ότι χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής.

Αρχικά σημειώνουμε ότι οι ασφαλιστικές εισφορές εκπίπτουν, σύμφωνα με το άρθρο 22 και την περ. γ' του άρθρου 23 του ΚΦΕ, μόνο αν έχουν καταβληθεί. Οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές δεν εκπίπτουν.

Αναλυτικά, αναπτύσσεται ο τρόπος αντιμετώπισης ανάλογα με την νομική υπόσταση με την οποία ασκεί την επιχειρηματική δραστηριότητα και τις ειδικές περιπτώσεις του προσώπου.

1.2. Τρόπος έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών

1.2.1. Φυσικό πρόσωπο με ατομική επιχείρηση

Οι ασφαλιστικές εισφορές του φυσικού προσώπου εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά του για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.¹⁶

1.2.2. Εταίρος Ο.Ε., Ε.Ε. ή αστικής εταιρείας με ατομική επιχείρηση

Οι ασφαλιστικές εισφορές του εταίρου προσωπικής ή αστικής εταιρείας ο οποίος παράλληλα διατηρεί ατομική επιχείρηση εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ατομικής του επιχείρησης.¹⁷ Αν η ατομική επιχείρηση έχει τεθεί σε αδράνεια, οι ασφαλιστικές εισφορές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της προσωπικής ή αστικής εταιρείας.

Με βάση όλα τα ανωτέρω πρέπει να καταστεί σαφές ότι από το εκάστοτε φορολογικό έτος εκπίπτουν οι ασφαλιστικές εισφορές που αφορούν το έτος αυτό και καταβάλλονται είτε εμπρόθεσμα ή εκπρόθεσμα μέσα στο έτος αυτό. Επίσης, εκπίπτουν οι ασφαλιστικές εισφορές που αφορούν στο φορολογικό έτος αυτό εφόσον καταβάλλονται εμπρόθεσμα (εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους ή τυχόν παράτασής της) και στο επόμενο φορολογικό έτος.

Ενδεικτικά παραδείγματα

Ασφαλιστικές εισφορές Ο.Α.Ε.Ε.	Καταληκτική ημερομηνία πληρωμής	Καταβάλλονται στις	Εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους
3ου διμήνου 2015	31.07.2015	31.7.2015 (εμπρόθεσμα)	2015
6ου διμήνου 2015	01.02.2016	29.1.2016 (εμπρόθεσμα)	2015
6ου διμήνου 2015	01.02.2016	20.02.2016 (εκπρόθεσμα)	2016
2ου διμήνου 2015	31.05.2015	20.11.2015 (εκπρόθεσμα)	2015
2ου διμήνου 2015	31.05.2015	05.01.2016 (εκπρόθεσμα)	2016

¹⁶ Τα ποσά αυτά καταχωρούνται στο έντυπο Ε3 (Πίνακας ΣΤ' ή Πίνακας Θ', ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων) κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.

¹⁷ Τα ποσά αυτά καταχωρούνται στο έντυπο Ε3 (Πίνακας ΣΤ' ή Πίνακας Θ', ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων) κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα της ατομικής επιχείρησης.

1.2.3. Εταίρος Ο.Ε., Ε.Ε. ή αστικής εταιρείας χωρίς ατομική επιχείρηση

Οι ασφαλιστικές εισφορές του εταίρου προσωπικής ή αστικής εταιρείας χωρίς ατομική επιχείρηση εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της προσωπικής ή αστικής εταιρείας.¹⁸

1.2.4. Εταίρος που συμμετέχει σε περισσότερες προσωπικές εταιρείες

Σε περίπτωση συμμετοχής εταίρου σε περισσότερες προσωπικές εταιρείες, οι ασφαλιστικές εισφορές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της εταιρείας από την οποία λαμβάνει το μεγαλύτερο φορολογητέο εισόδημα.

Προσοχή!!!!!!!

1. Με παλαιότερες θέσεις της Φορολογικής Διοίκησης γινόταν δεκτό ότι ο εταίρος δύναται να εκπέσει τις ασφαλιστικές εισφορές από την εταιρεία της επιλογής του, δεδομένου ότι δεν υπήρχε απαγορευτική διάταξη.
2. Με την πιο πάνω εγκύκλιο, η Φορολογική Διοίκηση έκανε δεκτό, οι δαπάνες εκπίπτουν από την εταιρεία από την οποία ο εταίρος λαμβάνει το μεγαλύτερο φορολογητέο εισόδημα.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που ο εταίρος διατηρεί ατομική επιχείρηση παράλληλα με τη συμμετοχή του σε προσωπικές εταιρείες, οι ασφαλιστικές εισφορές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ατομικής επιχείρησης.

1.2.5. Εταίρος Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. με ατομική επιχείρηση

Οι ασφαλιστικές εισφορές των εταίρων Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εταιρειών αυτών, αλλά, σε περίπτωση που οι εταίροι λαμβάνουν αμοιβή και ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, οι ασφαλιστικές τους εισφορές θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ατομικής τους επιχείρησης.¹⁹

1.2.6. Εταίρος Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. χωρίς ατομική επιχείρηση

Οι εταίροι Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε., αν δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και επιπλέον οι αμοιβές που λαμβάνουν από την Ε.Π.Ε. ή την Ι.Κ.Ε. θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, τότε οι ασφαλιστικές εισφορές θα εκπίπτουν από το εισόδημά τους από μισθωτές υπηρεσίες.²⁰

1.2.7. Μέλος Δ.Σ. ή διαχειριστής Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. χωρίς ατομική επιχείρηση

Οι ασφαλιστικές εισφορές μελών Δ.Σ. Α.Ε. ή διαχειριστών Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν συμμετέχουν στο

¹⁸ Τα ποσά αυτά καταχωρούνται στο έντυπο Ε3 της εταιρείας (Πίνακας ΣΤ' ή Πίνακας Θ', ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων) κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα της προσωπικής ή αστικής εταιρείας.

¹⁹ Τα ποσά αυτά καταχωρούνται στο έντυπο Ε3 (Πίνακας ΣΤ' ή Πίνακας Θ', ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων) για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα της ατομικής επιχείρησης.

²⁰ Τα ποσά αυτά θα δηλωθούν από τα φυσικά πρόσωπα στη δήλωση φορολογίας εισοδήματός τους (Ε1). Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, τα ποσά των εισφορών συμπληρώνονται στους κωδ. 351 - 352 «Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης που αποδίδονται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο» του Πίνακα 4Α του Ε1

κεφάλαιο των υπόψη εταιρειών και επιπλέον οι αμοιβές που λαμβάνουν λόγω της ιδιότητάς τους αυτής θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, τότε οι ασφαλιστικές εισφορές θα εκπίπτουν από το εισόδημά τους από μισθωτές υπηρεσίες.²¹

1.2.8. Πίνακας περιπτώσεων έκπτωσης ασφαλιστικών εισφορών

Για να γίνει πιο εύχρηστο το παρόν άρθρο, συγκεντρώσαμε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις στον ακόλουθο αναλυτικό πίνακα:

Περίπτωση	Εκπίπτει από ...
Εργαζόμενοι επιχείρησης	Ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης
Ιδιοκτήτης ατομικής επιχείρησης	Ακαθάριστα έσοδα ατομικής επιχείρησης
Μέλος προσωπικής ή αστικής εταιρείας που έχει και ατομική επιχείρηση	Ακαθάριστα έσοδα ατομικής επιχείρησης
Μέλος προσωπικής ή αστικής εταιρείας που ΔΕΝ έχει ατομική επιχείρηση	Ακαθάριστα έσοδα προσωπικής ή αστικής εταιρείας
Εταίρος ΕΠΕ/ΙΚΕ που έχει και ατομική επιχείρηση	Ακαθάριστα έσοδα ατομικής επιχείρησης
Εταίρος ΕΠΕ/ΙΚΕ με εισόδημα από μισθωτή εργασία που ΔΕΝ έχει ατομική επιχείρηση	Ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία
Μέλη ΔΣ ΑΕ ή διαχειριστές ΕΠΕ/ΙΚΕ που έχουν και ατομική επιχείρηση	Ακαθάριστα έσοδα ατομικής επιχείρησης
Μέλη ΔΣ ΑΕ ή διαχειριστές ΕΠΕ/ΙΚΕ με εισόδημα από μισθωτή εργασία που ΔΕΝ έχουν ατομική επιχείρηση	Ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία

1.3. Χρόνος έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών

1.3.1. Εμπρόθεσμη καταβολή

Σύμφωνα με την περ. γ' του άρθρου 23 του ΚΦΕ, οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Συνεπώς, οι ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταβληθεί εμπρόθεσμα²², ακόμη και σε επόμενο φορολογικό έτος, εκπίπτουν από τα έσοδα του φορολογικού έτους το οποίο αφορούν.

²¹ Τα ποσά αυτά θα δηλωθούν από τα φυσικά πρόσωπα στη δήλωση φορολογίας εισοδήματός τους (Ε1). Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, τα ποσά των εισφορών συμπληρώνονται στους κωδ. 351 - 352 «Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης που αποδίδονται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο» του Πίνακα 4Α του Ε1.

²² Εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους ή τυχόν παράτασής της

Παράδειγμα

Φυσικό πρόσωπο - ατομική επιχείρηση καταβάλλει τις εισφορές του 6ου διμήνου 2015 του Ο.Α.Ε.Ε. στη νόμιμη προθεσμία, δηλαδή μέχρι 31.1.2016. Δεδομένου ότι οι καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές αφορούν το φορολογικό έτος 2015, εκπίπτουν ως δαπάνη της επιχείρησης το 2015. Η εγγραφή στα τηρούμενα βιβλία θα πραγματοποιηθεί κατά την 31.12.2015.

1.3.2. Εκπρόθεσμη καταβολή

Ασφαλιστικές εισφορές που αφορούν στα έτη 2014 και επόμενα, οι οποίες καταβάλλονται εκπρόθεσμα, εκπίπτουν κατά το έτος καταβολής τους ανεξαρτήτως του έτους που αφορούν.

Παράδειγμα

Φυσικό πρόσωπο - ατομική επιχείρηση καταβάλλει τις εισφορές του 6ου διμήνου 2015 του Ο.Α.Ε.Ε. στις 31.5.2015²³, μετά, δηλαδή, τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής. Οι ασφαλιστικές εισφορές θα πρέπει, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην εγκύκλιο, να συμπεριληφθούν στις δαπάνες του έτους 2016.

Αντιθέτως, εάν φυσικό πρόσωπο - ατομική επιχείρηση καταβάλλει τις εισφορές μετά, τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής **αλλά εντός του έτους που αφορούν**, οι ασφαλιστικές εισφορές θα συμπεριληφθούν στις δαπάνες του έτους που αφορούν.

Παράδειγμα

Φυσικό πρόσωπο - ατομική επιχείρηση καταβάλλει τις εισφορές μετά, τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας του 1ου διμήνου 2015 του Ο.Α.Ε.Ε. στις 30.4.2015 θα συμπεριληφθούν στις δαπάνες του έτους 2015.

1.3.3. Πίνακας για το χρόνο έκπτωσης ασφαλιστικών εισφορών

Για να γίνει πιο εύχρηστο το παρόν άρθρο, συγκεντρώσαμε τις περιπτώσεις που αφορούν το χρόνο έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών, στον ακόλουθο αναλυτικό πίνακα:

Ασφαλιστικές εισφορές...	Χρόνος έκπτωσης
Που έχουν καταβληθεί εμπρόθεσμα	Το έτος που αφορούν
Ετών 2014 και επόμενα, οι οποίες καταβάλλονται εκπρόθεσμα	Το έτος που καταβάλλονται
ΟΑΕΕ, ΤΣΜΕΔΕ κλπ., ετών 2012 και μετά που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση	Το έτος που καταβάλλονται
ΟΑΕΕ, ΤΣΜΕΔΕ κλπ., ετών 2011 και πριν που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση	Δεν εκπίπτουν
ΟΑΕΕ, ΤΣΜΕΔΕ κλπ. που αφορούν το 2014 και καταβάλλονται το 2015	Είτε το 2014 (προτεινόμενο), είτε το 2015
ΙΚΑ, ΕΤΕΑ κλπ., που έχουν υπαχθεί σε	Το έτος που καταβάλλονται,

²³ Η εμπρόθεσμη καταβολή είναι έως 31.1.2016

ρύθμιση	εφόσον δεν έχουν εκπέσει σε προηγούμενη χρήση
---------	---

1.3.4. Ασφαλιστικές εισφορές σε ρύθμιση

Στην εγκ. ΠΟΛ. 1113/2015 ορίζεται ότι «σε περίπτωση που οι εκπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές ετών 2014 και επομένων έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, αυτές θα εκπίπτουν κατά το χρόνο καταβολής τους σύμφωνα με την υπόψη ρύθμιση.».

Το παραπάνω είναι σε ακολουθία με τη διάταξη του άρθρου 23 του ΚΦΕ η οποία ορίζει ότι οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

Οι εισφορές σε ρύθμιση ναι μεν τυγχάνουν των ωφελημάτων της τελευταίας ρύθμισης (ν. 4321/2015) αλλά εξακολουθούν να μην χαρακτηρίζονται «καταβληθείσες» προκειμένου να αναγνωριστούν ως δαπάνες της επιχείρησης. Επισημαίνουμε ότι η συγκεκριμένη διάταξη ερμηνεύτηκε από το Υπουργείο Οικονομικών με την εγκ. ΠΟΛ. 1113/2015, στο πλαίσιο του νόμου που ορίζει ότι «οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές» δεν εκπίπτουν.

Παράδειγμα

Ατομική επιχείρηση η οποία «ρύθμισε» ασφαλιστικές οφειλές (π.χ. ΟΑΕΕ) του 2014 ύψους 2.700 ευρώ με τη ρύθμιση του άρθρου 28 του ν. 4321/2014, θα πρέπει να αναμορφώσει τα αποτελέσματά της προσθέτοντας στα φορολογητέα της κέρδη το ποσό των 2.700 ευρώ (ως μη καταβληθέν). Στο ποσό αυτό θα φορολογηθεί με συντελεστή (τουλάχιστον) 26% και θα κληθεί να καταβάλει επιπλέον ποσό φόρου ίσο με 702 ευρώ.

58

Σημειώνουμε ότι σε βάθος χρόνου η συγκεκριμένη διάταξη δεν έχει τελικό φορολογικό βάρος για τον φορολογούμενο, εκτός βεβαίως της ταμειακής χρονικής επιβάρυνσης, καθώς η δαπάνη θα αναγνωριστεί τελικά κατά την καταβολή της, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην εγκ. ΠΟΛ. 1113/2015.

Ουσιαστικά, το όποιο όφελος από την αναγνώριση της δαπάνης για τον φορολογούμενο μεταφέρεται στο χρόνο που θα εξοφλήσει τις ασφαλιστικές της οφειλές. Αν, για παράδειγμα, για το ποσό των 2.700 ευρώ, έχει ενταχθεί σε ρύθμιση 12 δόσεων εκ των οποίων οι 6 καταβάλλονται εντός του 2015, θα εκπέσει το 2015 ποσό ίσο με 1.350 ευρώ.

Το υπόλοιπο ποσό θα εκπεστεί εντός του 2016.

Επισημαίνουμε, για την πληρέστερη κατανόηση της διάταξης, ότι η ένταξη ή μη στη ρύθμιση των ασφαλιστικών οφειλών του ν. 4321/2015 είναι ουσιαστικά αδιάφορη για την αναγνώριση της επιχειρηματικής δαπάνης, αφού σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο νόμο, αναγνωρίζονται προς έκπτωση μόνο οι «καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές».

Δηλαδή η αναγνώριση της δαπάνης των ασφαλιστικών εισφορών συναρτάται αποκλειστικά με τον χρόνο καταβολής των ασφαλιστικών οφειλών και όχι από το χρόνο στον οποίο βεβαιώθηκε ή ρυθμίστηκε η οφειλή.

1.3.5. Οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής ασφαλιστικών οφειλών δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την περ. ε' του άρθρου 23 του ΚΦΕ, οι κάθε είδους χρηματικές κυρώσεις για παραβάσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας (περιλαμβανομένου του ποσού των προσαυξήσεων που κατέβαλε η επιχείρηση για την εκπρόθεσμη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών προς ασφαλιστικά ταμεία) δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.

1.4. Προϊσχύουσες διατάξεις περί ασφαλιστικών εισφορών

Υπενθυμίζεται, για λόγους πληρέστερης κάλυψης του θέματος, ότι η έκπτωση των ασφαλιστικών εισφορών από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων θεσπίστηκε για πρώτη φορά με τη διάταξη της υποπερ. εε' της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 του προϊσχύοντος ΚΦΕ (ν. 2238/1994).

Η διάταξη αυτή, η οποία προστέθηκε με την παρ. 45 του άρθρου 3 του ν. 4110/2013 και ίσχυε για δαπάνες που πραγματοποιούνται από το οικ. έτος 2014, όριζε ότι εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης «το ποσό της δαπάνης των εισφορών που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο.»

1.5. Ανάλογη εφαρμογή του χρόνου έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών στις ασφαλιστικές εισφορές του ΙΚΑ (μισθωτών)

Σημειώνουμε ότι τα όσα αναφέρουμε στην περ. 2 του παρόντος θέματος, σχετικά με το χρόνο έκπτωσης των ασφαλιστικών εισφορών, έχουν ανάλογη εφαρμογή και στις ασφαλιστικές εισφορές (ΙΚΑ). Στις ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με την εγκ. ΠΟΛ. 1113/2015, συμπεριλαμβάνονται τόσο αυτές του εργοδότη, όσο και του εργαζομένου, οι οποίες, ως εμπειροχόμενες στις αμοιβές του, βαρύνουν τον εργοδότη.

1.6. Έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών εταίρων προσωπικής εταιρείας Αρ. Πρωτ.:ΔΕΑΦ Α 1035394 ΕΞ 2016.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2016

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αρ. Πρωτ.:ΔΕΑΦ Α 1035394 ΕΞ 2016

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

ΘΕΜΑ: Έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών εταίρων προσωπικής εταιρείας.

Σε απάντηση του από 23.2.2016 ερωτήματος σας, αναφορικά με το παραπάνω θέμα σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Με την ΔΕΑΦ Α 1064780 ΕΞ 2015/11.5.2015 εγκύκλιό μας, οι αμοιβές μελών και διαχειριστών ΕΠΕ, καθώς και οι αμοιβές εκπροσώπων και εταίρων ΟΕ και ΕΕ για τις υπηρεσίες που παρέχουν με βάση την ιδιότητά τους αυτή

προς τις υπόψη εταιρίες, εξομοιώνονται με τις αμοιβές διευθυντών ή μελών Δ.Σ. εταιρίας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας. Κατά συνέπεια, αυτές χαρακτηρίζονται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία και φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 4172/2013 . Επίσης, με την ως άνω εγκύκλιο, οι καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων οι οποίες επιβάλλονται με νόμο και τις οποίες καταβάλλουν οι εταίροι και οι διαχειριστές ΕΠΕ, ΟΕ και ΕΕ στον ασφαλιστικό φορέα για την ασφάλισή τους ως εταίροι, διαχειριστές ΕΠΕ, ΟΕ και ΕΕ και μόνο για αυτή την αιτία, εμπίπτουν στην περ. δ' παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4172/2013 , εφ' όσον αφορούν στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις και συνεπώς εξαιρούνται της φορολογίας εισοδήματος.

2. Περαιτέρω, με την ΠΟΛ.1113/2.6.2015 εγκύκλιο, μεταξύ άλλων, με οδηγίες ως προς τη φορολογική μεταχείριση των ασφαλιστικών εισφορών των μελών προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) και αστικών εταιρειών, οι ασφαλιστικές εισφορές φυσικού προσώπου, το οποίο ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα (μέσω ατομικής επιχείρησης) και είναι παράλληλα μέλος προσωπικής ή αστικής εταιρείας εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ατομικής του επιχείρησης, ενώ οι ασφαλιστικές εισφορές φυσικού προσώπου, το οποίο δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και είναι μέλος προσωπικής ή αστικής εταιρείας εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της προσωπικής ή αστικής εταιρείας, ανακαλουμένων των όσων αναφέρονται για το θέμα αυτό στο αριθ. ΔΕΑΦΑ 1064780 ΕΞ 2015/11.5.2015 έγγραφό μας. Σε περίπτωση συμμετοχής εταίρου σε περισσότερες προσωπικές εταιρείες, οι ασφαλιστικές εισφορές εκπίπτουν από την εταιρεία από την οποία λαμβάνει το μεγαλύτερο φορολογητέο εισόδημα.

60

3. Κατόπιν των ανωτέρω, οι ασφαλιστικές εισφορές ομόρρυθμου εταίρου που είναι διαχειριστής στην ομόρρυθμη εταιρεία και λαμβάνει αμοιβές για τις υπηρεσίες διαχειριστή προς την εταιρεία, οι αμοιβές αυτές φορολογούνται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία. Τέλος, αν ο εταίρος αυτός δεν ασκεί ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι καταβαλλόμενες ασφαλιστικές εισφορές του εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της ομόρρυθμης εταιρείας, όπως και οι ασφαλιστικές εισφορές των λοιπών εταίρων μη διαχειριστών.

Ακριβές Αντίγραφο

Ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Διοίκησης

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Ευθύμιος Σαίτης

1.7. Παράδειγμα διαχείρισης εισφορών ΟΑΕΕ για τα μέλη Δ.Σ Α.Ε

Ερώτημα

Πως διαχειριζόμαστε τις εισφορές ΟΑΕΕ για τα μέλη Δ.Σ Α.Ε. που δεν ασκούν δική τους δραστηριότητα αλλά είναι μέτοχοι της εταιρείας η οποία έχει αναλάβει να τους καταβάλλει τις πληρωμές στον ΟΑΕΕ και επίσης τους καταβάλλει και σύμφωνα με απόφαση της Γενικής συνέλευσης αμοιβές κάθε έτος.

Οι εισφορές ΟΑΕΕ εκπίπτουν από τα έσοδα της εταιρείας;

Πρέπει να τις υπολογίσουμε και αυτές ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες όπως και τις αμοιβές;

Απάντηση:

Κατ' αρχάς, διευκρινίζεται ότι οι αμοιβές που καταβάλλονται στα μέλη του ΔΣ ανώνυμης εταιρείας, εξ αιτίας της συμμετοχής τους στη Διοίκηση του νομικού προσώπου, προκειμένου να χαρακτηριστούν εισόδημα από μισθωτή εργασία (για σκοπούς ΚΦΕ, περ. δ, παρ. 2, άρθρο 12), θα πρέπει να αφορούν καταβολές πριν την διάθεση των κερδών. Οι αμοιβές που καταβάλλονται με απόφαση της ΓΣ, μετά το κλείσιμο της χρήσης και προέρχονται από διανεμόμενα κέρδη είναι **μερίσματα** (δηλαδή εισόδημα από κεφάλαιο, για τον δικαιούχο) και φορολογούνται με συντελεστή 10%, κατά την πληρωμή τους, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, σε επίπεδο φυσικού προσώπου.

Ως προς τις αμοιβές που καταβάλλονται κατά την διάρκεια της χρήσης, ή εφάπαξ, αλλά σε κάθε περίπτωση, αμοιβές που δεν αφορούν την διάθεση των κερδών, ισχύουν τα παρακάτω:

Οι ασφαλιστικές εισφορές μετόχων ΑΕ, όταν καταβάλλονται από την εταιρεία, δεν εκπίπτουν.

Περαιτέρω, ο μέτοχος που ταυτόχρονα συμμετέχει και στο ΔΣ της εταιρείας και λαμβάνει αμοιβές, εξ αυτού του λόγου, εφόσον υποχρεούται σε ασφάλιση στον ΟΑΕΕ (λόγω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο με ποσοστό 3% και πάνω), καταβάλλει τις εισφορές ο ίδιος.

Οι αμοιβές που λαμβάνει είναι εισόδημα (για σκοπούς ΚΦΕ) από μισθωτή εργασία, οπότε οι εισφορές που ο ίδιος καταβάλλει, αφαιρούνται από το εισόδημα αυτό, κατά την υποβολή της φορολογικής του δήλωσης και την μετέπειτα εκκαθάριση των εισοδημάτων του.

Αν οι εισφορές του καταβάλλονται από την εταιρεία, για να αφαιρεθούν από τα έσοδά της, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστούν επιπλέον εισόδημα για τον μέτοχο (με συμμετοχή 3% +) και μέλος ΔΣ.

Στην περίπτωση αυτή, θα ισχύσουν ομοίως τα προηγούμενα, δηλαδή ο μέτοχος θα έχει δικαίωμα να αφαιρέσει τα ποσά των εισφορών, αναγράφοντάς τα στην φορολογική του δήλωση.

Με λίγα λόγια, αυξάνεται το εισόδημά του, κατά το ποσό των εισφορών, αλλά στη συνέχεια αφαιρείται, όταν υποβάλλει την φορολογική του δήλωση. Ωστόσο, όπως είναι προφανές θα υπάρξει μεγαλύτερο φορολογητέο ποσό που θα επηρεάσει και την (τυχόν) παρακράτηση του φόρου.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ΑΕ καταβάλλει σε μέλος ΔΣ και μέτοχο (με συμμετοχή 3%+) ετήσιες αμοιβές 10.000 ευρώ (εννοείται όχι κατά την διανομή). Για το μέλος - μέτοχο είναι εισόδημα από μισθωτή εργασία, ενώ για την εταιρεία είναι (οιονεί) δαπάνη μισθοδοσίας και εκπίπτει (εφόσον δεν παραβιάζονται οι κανόνες για την έκπτωση των δαπανών, γενικά - άρθρο 22 ΚΦΕ).

Αν υποθέσουμε ότι οι εισφορές προς τον ΟΑΕΕ είναι 3.000 ευρώ και καταβάλλονται από τον μέτοχο, αυτές θα μειώσουν το φορολογητέο

εισόδημά του (όχι κατά την παρακράτηση, αλλά κατά την εκκαθάριση των εισοδημάτων του).

Περαιτέρω, αν γίνει δεκτό ότι η ΑΕ θα επιβαρυνθεί και τις εισφορές του, τότε οι αμοιβές του θα ανέλθουν σε 13.000 ευρώ, οπότε θα ισχύουν ομοίως τα παραπάνω, ως προς το εισόδημα για τον μέτοχο και την έκπτωση της δαπάνης για την ΑΕ.

Ωστόσο, τώρα το εισόδημα του μετόχου, από μισθωτή εργασία (κατά την εκκαθάρισή του) θα είναι $13.000 - 3.000 = 10.000$ ευρώ (διότι αυτός θα αφαιρέσει τις εισφορές κατά την υποβολή της φορολογικής του δήλωσης).

Πηγή: περιοδικό επιχείρηση

16. Έγγραφα Διοίκησης σχετικά

1. Εγγρ. Φ80020/οικ22104/Δ15.405/2016 (ΓΓΚΑ) «Γνωστοποίηση ρυθμίσεων του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α, 85/12-5-2016), σχετικά με τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης»

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ Α, 85/12-5-2016 δημοσιεύθηκε ο ν. 4387 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας-Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος-Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» στο άρθρο 97 του οποίου προβλέπεται η αύξηση των καταβαλλόμενων στο ΕΤΕΑ ασφαλιστικών εισφορών για την επόμενη εξαετία. Οι εν λόγω ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες προκειμένου ν' αντιμετωπισθούν τα ελλείμματα του ΕΤΕΑ και να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα του Ταμείου.

Ειδικότερα με το άρθρο 97 του ν. 4387/2016 «Εισφορές επικουρικής ασφάλισης» προβλέπονται κατά παράγραφο τα εξής:

Παράγραφος 1

Α. Μισθωτοί

α) Από 1.6.2016 και μέχρι 31.5.2019 αυξάνεται το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ για όλους τους μισθωτούς που έχουν ασφαλιστεί πριν και μετά την 1.1.1993 και υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη. Η βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι οι ασφαλιστέες αποδοχές του εργαζομένου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν. 4387/2016, για το οποίο θα εκδοθεί διευκρινιστική εγκύκλιος από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου.

Σημειώνουμε ότι για τους μισθωτούς του δημόσιου τομέα που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4024/2011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις παρ. 6β και 6γ του άρθρου 4 του ν. 4151/2013 και την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015, δηλ. των δημοσίων υπαλλήλων που αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο και υπάγονται στο ασφαλιστικό -συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση δημοσιούπαλληλικές διατάξεις, τα προαναφερόμενα αυξημένα ποσοστά εισφορών θα υπολογίζονται μέχρι 31-12-2016 επί των ασφαλιστέων-συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί την 31 -10-2011.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4387/2016, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος υπάγονται για κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), του οποίου έναρξη λειτουργίας ορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4387/2016 η 1-1-2017. Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4387/2016, με τις οποίες καθορίζονται ενιαίοι κανόνες ασφάλισης παροχών των δημοσίων υπαλλήλων, προβλέπεται από 1-1-2017 το συνολικό ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη για την κύρια σύνταξη των

δημοσίων υπαλλήλων να υπολογίζεται επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά. Ως εκ τούτου, τα προβλεπόμενα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών για επικουρική σύνταξη των μισθωτών του δημόσιου τομέα υπολογίζονται επί της ίδιας βάσης, που ορίζεται και για τη κύρια σύνταξη, δηλ. επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά στο φορέα κύριας ασφάλισης.

β) Από 1.6.2019 και μέχρι 31.5.2022, το ανωτέρω ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ για όλους τους μισθωτούς που έχουν ασφαλιστεί πριν και μετά την 1.1.1993 διαμορφώνεται σε 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ισόποσο ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν. 4387/2016.

Το ποσοστό της ως άνω μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται μετά το πέρας της εξαετίας (1.6.2022) στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015, (δηλ. ποσοστό 3% για τον ασφαλισμένο και ποσοστό 3% για τον εργοδότη, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4225/2014, ΦΕΚ 2 Α' / 7-1-2014).

Με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 97 ορίζεται ότι εξακολουθεί να ισχύει η περ. β του άρθρου 59 του ν. 3371/2005, σύμφωνα με την οποία συνεχίζεται η καταβολή της προβλεπόμενης από τα καταστατικά των ταμείων των πιστωτικών ιδρυμάτων αυξημένης εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη παράλληλα με την προβλεπόμενη βασική εισφορά (αφορά τους προερχομένους από το ΤΕΑΠΕΤΕ). Επίσης εξακολουθεί να ισχύει και η πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4225/2014, που αφορά τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, καθώς και τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων, σε υποθαλάσσιες εργασίες και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ.

64

Επίσης, παύουν να καταβάλλονται από 1.1.2018, άλλες ειδικές εισφορές, άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους των εντασσομένων στο ΕΤΕΑ ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα προβλεπόμενα επιπλέον έσοδα υπέρ ΕΤΕΑ, πέραν των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων και εργοδοτών, που καταβάλλονταν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου τούτου.

Παράγραφος 2

Β. Αυτοαπασχολούμενοι - Ελεύθεροι Επαγγελματίες

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 97 από 1.6.2016 και μέχρι 31.5.2019, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, που έχουν ασφαλιστεί πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς υπολογίζεται σε ποσοστό 7%. Ως προς τη βάση υπολογισμού των ως άνω ποσοστών ασφαλιστικών εισφορών εφαρμόζονται έως 31/12/2016 τα ισχύοντα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 4387/2016.

Από 1-1-2017, όμως, ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 39 και 98 του ν. 4387/2016, το ανωτέρω ποσοστό εισφοράς αυτής της κατηγορίας ασφαλισμένων θα καταβάλλεται επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό προσδιορίζεται στα δύο προαναφερόμενα άρθρα, για τις διατάξεις των οποίων θα εκδοθούν διευκρινιστικές εγκύκλιοι από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου.

β) Από 1.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσοστό μηνιαίας εισφοράς υπέρ ΕΤΕΑ όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1-1-1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται σε ποσοστό 6,5% επί του εισοδήματος, όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98 του παρόντος νόμου.

Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς μετά το πέρας της εξαετίας, ήτοι από 1.6.2022, επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε την 31.12.2015 (παρ. 2 άρθρου 5 ν.4225/2014).

Παράγραφος 3

Θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την οποία παρέχεται δυνατότητα μείωσης, εντός του χρονικού διαστήματος των έξι χρόνων (από 1-6-2016 έως 31-5-2022), του ύψους των οριζόμενων με τις παραπάνω διατάξεις εισφορών και των δύο κατηγοριών εργαζομένων (ασφαλισμένων μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων - ελεύθερων επαγγελματιών), ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας των εισφορών από το ΕΤΕΑ.

Παράγραφος 4

Με τη διάταξη αυτή ορίζεται ότι, σε περίπτωση μη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εισφορές που έχουν καταβληθεί νομίμως στο ΕΤΕΑ δεν επιστρέφονται. Σημειώνεται ότι, σχετικές εκκρεμείς αιτήσεις θα κριθούν με το νομικό πλαίσιο, το οποίο ίσχυε κατά την υποβολή τους.

Παρακαλούμε για την άμεση και ορθή εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων και την συνεργασία των υπηρεσιών σας για την υλοποίησή τους.

Τέλος, παρακαλούμε επίσης όπως ενημερώσετε άμεσα τους αρμόδιους εκκαθαριστές των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, επιπλέον να μας γνωστοποιήσετε τυχόν προβλήματα -δυσχέρειες διαπιστωθούν, ενώ είμαστε στη διάθεσή σας για την παροχή οποιασδήποτε διευκρίνισης ή πληροφορίας.

2. Ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων του άρθρου 40 του ν 4387 2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ και
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ και
ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ (Δ13)

ΑΘΗΝΑ, 1 / 7 /2016

Αρ. Πρ. Φ.80000 / οικ. 23638 / 978

ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ,
ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ
Δ/ΝΣΗ: Σταδίου 29
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ: 10110 Αθήνα
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2103368101 ΦΑΞ: 2103368105
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Ελ. Γεωργούντζου
E-MAIL: asfasth@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Γνωστοποίηση διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν.4387/2016 (Α' 85) Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 85/τ.Α'/12-5-2016 δημοσιεύτηκε ο ν.4387/2016 με τίτλο «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού- συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις».

Με το άρθρο 41 του ανωτέρω νόμου προσδιορίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων που υπάγονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ειδικότερα:

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2 της υποπαραγράφου ΙΒ.1 του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α'222) η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων που ασφαλιζονται στον ΟΓΑ ανερχόταν σε ποσοστό 2,50% επί του ποσού της ασφαλιστικής κατηγορίας (άρθρο 4 του ν.2458/1997 (Α'15) όπως ισχύει), στην οποία είχε καταταγεί ο ασφαλισμένος και δεν μπορούσε να είναι μικρότερη από αυτήν που αναλογεί στο ποσό της 5ης ασφαλιστικής κατηγορίας.

Με την παρ. 4 του άρθρου 41 του ν.4387/2016 ορίζεται ότι η ανωτέρω ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των αναφερομένων προσώπων στο άρθρο 40 του νόμου αυτού, που ασφαλιζονται στον ΟΓΑ, αυξάνεται σταδιακά από 1/1/2016 έως 31/12/2019, και διαμορφώνεται ως εξής:

α) από 1/1/2016 έως 31/12/2016 σε ποσοστό 3,61% επί των υφιστάμενων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ασφαλιστικών κατηγοριών και κατανέμεται κατά 3,35% για παροχές σε είδος και 0,26% για παροχές σε χρήμα.

β) από 1/1/2017 έως 31/12/2017 σε ποσοστό 4,73% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά 4,39% για παροχές σε είδος και 0,34% για παροχές σε χρήμα.²⁴

γ) από 1/1/2018 έως 31/12/2018 σε ποσοστό 5,84% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά 5,42% για παροχές σε είδος και 0,42% για παροχές σε χρήμα.²⁵

²⁴ Καταργείται με το Ν/Σ του Υπουργείου Οικονομικών «Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εργασίας για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων»

²⁵ Καταργείται με το Ν/Σ του Υπουργείου Οικονομικών «Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εργασίας για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων»

δ) από 1/1/2019 έως 31/12/2019 σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά 6,45% για παροχές σε είδος και 0,50% για παροχές σε χρήμα.²⁶

Για το τρέχον έτος, όπως αναφέρεται στην οικεία διάταξη, ο υπολογισμός της ασφαλιστικής εισφοράς γίνεται επί της υφιστάμενης ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία έχει καταταγεί ο ασφαλισμένος και η ασφαλιστική εισφορά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτήν που αναλογεί στο ποσό της 5ης ασφαλιστικής κατηγορίας και καταβάλλεται εντός των προβλεπόμενων από τις οικείες διατάξεις προθεσμιών και με την ισχύουσα μέχρι 31/12/2016 για τον ΟΓΑ διαδικασία (παρ. 1, άρθ. 43, του ως άνω νόμου).

Από 1/1/2017 οι υφιστάμενες ασφαλιστικές κατηγορίες καταργούνται και εφεξής η ανωτέρω ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης θα υπολογίζεται επί του ασφαλιστέου εισοδήματος όπως επιμέρους ορίζεται στο άρθρο 40 του ως άνω νόμου, το οποίο θα εξειδικευτεί περαιτέρω με την Κοινή Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται με την παρ.12, του άρθρου αυτού.

Οι ασφαλιστικές εισφορές από 1/1/2017 θα καταβάλλονται ανά τακτικά περιοδικά διαστήματα που θα καθοριστούν με Υπουργική Απόφαση, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 43 του αναφερομένου νόμου, σε εναρμόνιση με την καταβολή των φόρων.

Η εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των εργαζομένων που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 20 και 21 του ν.3863/2010 (Α'115), όπως ισχύει, δεν αναπροσαρμόζεται.

Τούτο ισχύει και για την εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των εργαζομένων που ασφαλιζονται στον ΟΓΑ κατ' εφαρμογή του άρθ. 13α, του ν.4251/2014 (Α'80), όπως ισχύει.

Κατόπιν των ανωτέρω παρακαλούμε για την ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών ως προς την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

Ο Υφυπουργός
Αναστάσιος Πετρόπουλος

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

3. Εγκύκλιος Ι.Κ.Α. αρ. 22/11.7.2016 (Ορθή επανάληψη) Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 97 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α') αναφορικά με την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
Δ Ι Ο Ι Κ Η Σ Η

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Αθήνα, 11/7/2016

²⁶ Καταργείται με το Ν/Σ του Υπουργείου Οικονομικών «Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εργασίας για την εφαρμογή της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων»

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΣΟΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ : ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αριθμ. Πρωτ. Τ01/652/18
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ. : 22

Ταχ. Διεύθυνση : Αγ. Κων/νου 8
10241 - Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Καραμουσουλή
Αριθ. Τηλεφώνου : 210 52 15 237
FAX : 210 52 23 228
e - mail : asfika@ika.gr

ΘΕΜΑ : «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 97 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α') αναφορικά με την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α.»

ΣΧΕΤ. : α) Η με αριθμ. πρωτ. Φ80020/οικ22104/Δ15.405/30.6.2016 Εγκύκλιος της Γ.Γ.Κ.Α.

β) Το με αριθμ. πρωτ. 100984/7.7.2016 έγγραφο του Ε.Τ.Ε.Α.

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α') «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας -Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις», με τις οποίες προβλέπεται η αύξηση των καταβαλλόμενων εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. για την επόμενη εξαετία.

68

Σας υπενθυμίζουμε ότι, με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του ν.4225/2014 (ΦΕΚ 2/7-1-2014 Α') και της Φ80000/3476/116/17.2.2014 απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Πρόνοιας, η οποία εκδόθηκε κατά εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, προβλέπονται τα παρακάτω :

α) ο εργοδότης για τους μισθωτούς του, που υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, υποχρεούται από 1-12-2013 να δηλώνει τις ασφαλιστικές εισφορές υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., στην Α.Π.Δ. που υποβάλλει για αυτούς στο ΟΠΣ / ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Όπως αναφέρεται στην παρ.1 της Φ80020/οικ.36225/1183/7.1.2014 εγκυκλίου της Γ.Γ.Κ.Α. και στο κεφ. 2.1 της 3405/1354/010/17.1.2014 εγκυκλίου του Ε.Τ.Ε.Α., καθώς και στην εγκύκλιο 17/14 ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, η ένταξη των ασφαλιστικών εισφορών στην Α.Π.Δ. του ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αφορά μόνο τους Τομείς και Φορείς Επικουρικής Ασφάλισης που είχαν ενταχθεί έως την 1-12-2013 (ημερομηνία εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων) στο Ε.Τ.Ε.Α., δηλ.:

α) το Ε.Τ.Ε.Α.Μ.,

β) τους Τομείς ΤΕΑΠΟΖΟ, ΤΕΑΕΙΓΕ, ΤΕΑΥΕΚ, ΤΕΑΥΝΠΤ και ΤΕΑΧ του Τ.Ε.Α.Ι.Τ.,

γ) τους Τομείς ΤΕΑΠ-ΕΛΤΑ, ΤΕΑΠ-ΟΤΕ, ΤΕΑΠ-ΕΡΤΤ, ΤΕΑΠ-ΕΤΒΑ και ο Κλάδος Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.,

δ) το Τ.Ε.Α.Δ.Υ. και οι Τομείς του ΤΑΔΚΥ και ΤΕΑΠΟΚΑ και

ε) το Ε.Τ.Α.Τ., ως προς την επικουρική ασφάλιση.

β) Οι αυτοαπασχολούμενοι ήδη ασφαλισμένοι στο Ε.Τ.Ε.Α. έως 01-12-2013 (Κρεοπώλες - Εκδοροσφαγείς, Χημικοί, Εκπαιδευτικοί Ιδιωτικής Γενικής

Εκπαίδευσης που είναι Ιδιοκτήτες Εκπαιδευτηρίων και Ηλεκτρολόγοι), υποχρεούνται από 1-12-2013, να υποβάλλουν Α.Π.Δ. μέσω του ΟΠΣ / ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ.

Επίσης, σας κοινοποιούμε τις ανωτέρω σχετικές εγκυκλίους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ε.Τ.Ε.Α. και σε ότι αφορά θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Ασφάλισης Εσόδων ΙΚΑ- ΕΤΑΜ, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Α. ΜΙΣΘΩΤΟΙ (παρ. 1 του άρθρου 97 του ν. 4387/2016)

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

α) Από 1-6-2016 έως 31-5-2019 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., όλων των μισθωτών ανεξάρτητα εάν έχουν ασφαλιστεί πριν ή μετά την 1-1-1993, αυξάνεται κατά 1% (0,50% για τον εργοδότη + 0,50% για τον εργαζόμενο).

Δηλαδή, το ποσοστό ασφάλισης 6% για όσους ασφαλίζονται στον κλάδο ΜΙΚΤΑ ή ΒΑΡΕΑ διαμορφώνεται από 1-6-2016 έως 31-5-2019 σε 7% (3,5% για τον εργοδότη και σε 3,5% για τον εργαζόμενο).

β) Από 1-6-2019 έως 31-5-2022 το ανωτέρω ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. διαμορφώνεται σε 6,5% (3,25% για τον εργοδότη και σε 3,25% για τον εργαζόμενο).

γ) Το ποσοστό της ανωτέρω μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. επανέρχεται μετά το πέρας της εξαετίας (1-6-2022) στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31-12-2015 (δηλ. 3% για τον εργοδότη + 3% για τον εργαζόμενο, σύνολο 6%), σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 5 του ν.4225/2014 (Εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εγκύκλιο 8/16 και εγκύκλιο 17/16).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του ιδίου άρθρου και νόμου, εξακολουθεί να ισχύει η πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4225/2014, που αφορά τους υπαγόμενους στα Β.Α.Ε. και τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων, σε υποθαλάσσιες εργασίες και σε ορυχεία σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ (εγκύκλιο 17/14 ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σελ. 3).

Μετά τα ανωτέρω, τα ποσοστά εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. διαμορφώνονται από:

➤ 1-6-2016 έως 31-5-2019 σε :

• 7% (3,5% ασφαλισμένου + 3,5% εργοδότη), για όσους ασφαλίζονται στον κλάδο ΜΙΚΤΑ,

• 9% (4,75% ασφαλισμένου + 4,25% εργοδότη), για όσους ασφαλίζονται κατά τον Κανονισμό Β.Α.Ε. και από,

➤ 1-6-2019 έως 31-5-2022 σε :

• 6,5% (3,25% ασφαλισμένου + 3,25% εργοδότη), για όσους ασφαλίζονται στον κλάδο ΜΙΚΤΑ,

• 8,5% (4,50% ασφαλισμένου + 4% εργοδότη), για όσους ασφαλίζονται κατά τον Κανονισμό Β.Α.Ε.

Η βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι οι ασφαλιστέες αποδοχές του εργαζόμενου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν.4387/2016, για το οποίο θα εκδοθεί εγκύκλιος από την αρμόδια Υπηρεσία της Γ.Γ.Κ.Α.

Επομένως, έως την έκδοση διευκρινιστικής εγκυκλίου από την αρμόδια Διεύθυνση της Γ.Γ.Κ.Α., οι εισφορές θα υπολογίζονται όπως αυτές υπολογίζονταν από 1-12-2013 (εγκύκλιο 17/14 ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σελ. 3).

Επισημαίνεται ότι, για τους μισθωτούς του Δημοσίου, που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4024/2011 (ΦΕΚ 226 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί με τις παρ. 6β και 6γ του άρθρου 4 του ν.4151/2013 και την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν.4336/2015, δηλαδή των δημοσίων υπάλληλων και των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ., που αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο και υπάγονται στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση τις δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις, τα προαναφερόμενα ποσοστά εισφορών θα υπολογίζονται μέχρι 31-12-2016, επί των ασφαλιστέων συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί στις 31-10-2011.

Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4387/2016, καθορίζονται ενιαίοι κανόνες ασφάλισης - παροχών των δημοσίων υπαλλήλων και προβλέπεται ότι από 1-1-2017, το συνολικό ποσοστό εισφοράς, ασφαλισμένου και εργοδότη, θα υπολογίζεται επί των συντάξιμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Επομένως, τα προβλεπόμενα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών για επικουρική σύνταξη Ε.Τ.Ε.Α. των μισθωτών του δημοσίου τομέα, θα υπολογίζονται επί της ίδιας βάσης που ορίζεται για την κύρια σύνταξη, δηλ. επί των συντάξιμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά στο φορέα κύριας ασφάλισης.

B. ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ (παρ. 2 του άρθρου 97 του ν.4387/2016)

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

α) Από 1-6-2016 έως 31-5-2019 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., όλων των αυτοαπασχολούμενων που έχουν ασφαλιστεί πριν ή μετά την 1-1-1993 στο Ε.Τ.Ε.Α., αυξάνεται κατά 1% και ως εκ τούτου θα υπολογίζεται σε 7%.

Ως βάση υπολογισμού για το ανωτέρω ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών, θα εφαρμόζονται έως 31-12-2016 τα ισχύοντα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 4387/2016 (εγκύκλιο 18/14 ΙΚΑ-ΕΤΑΜ).

Από 1-1-2017, ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 39 και 98 του ν.4387/2016, για το ανωτέρω ποσοστό οι ασφαλιστικές εισφορές των εν λόγω ασφαλισμένων, θα καταβάλλονται επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό προσδιορίζεται στα προαναφερόμενα δύο άρθρα, για τις διατάξεις των οποίων θα εκδοθούν διευκρινιστικές εγκυκλίους από την αρμόδια Υπηρεσία της Γ.Γ.Κ.Α.

β) Από 1-6-2019 έως 31-5-2022 το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., όλων των αυτοαπασχολούμενων που έχουν ασφαλιστεί πριν ή μετά την 1-1-1993 στο Ε.Τ.Ε.Α., θα υπολογίζεται σε 6,5%, επί του εισοδήματός, όπως προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98 του ν.4387/2016

γ) Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., επανέρχεται μετά το πέρας της εξαετίας (1-6-2022) στο ύψος που ίσχυε στις 31-12-2015 (παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.4225/2014, εγκύκλιο 8/14 ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και εγκύκλιο 18/14).

Γ. Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 97 του ίδιου νόμου θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την οποία παρέχεται δυνατότητα, εντός του χρονικού διαστήματος των έξι ετών

(από 1-6-2016 έως 31-5-2022), μείωσης του ύψους των ανωτέρω εισφορών και των δύο κατηγοριών ασφαλισμένων (Μισθωτών και Αυτοαπασχολούμενων), ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας των εισφορών του Ε.Τ.Ε.Α.

Δ. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 97 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι, σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος δεν θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, εισφορές που έχουν καταβληθεί νόμιμα στο Ε.Τ.Ε.Α., δεν επιστρέφονται.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην σχετική εγκύκλιο της Γ.Γ.Κ.Α., εκκρεμείς αιτήσεις, θα κριθούν με το νομικό πλαίσιο, το οποίο ίσχυε κατά την υποβολή τους.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σας υπενθυμίζουμε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του ν.1140/1981, η νομοθεσία που ισχύει, για την επιστροφή των ασφαλιστικών εισφορών, στο ΙΚΑ ΕΤΑΜ, εφαρμόζεται και στο τ.ΕΤΕΑΜ.

Δηλαδή, δεν προβλέπεται επιστροφή εισφορών στο τ.ΕΤΕΑΜ για ορθή και νόμιμη ασφάλιση.

Ε. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ Α.Π.Δ. μηνός 6/2016

Διαπιστώθηκε ότι, αρκετοί εργοδότες Κοινών Επιχειρήσεων, Οικοδομοτεχνικών Έργων και Αυτοαπασχολούμενοι, έχουν ήδη καταβάλει, για την μισθολογική περίοδο 06/2016, τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., χωρίς την προβλεπόμενη από τις ανωτέρω διατάξεις, αύξηση του ποσοστού 1%.

Για τον λόγο αυτό οι ασφαλιστικές εισφορές υπέρ Ε.Τ.Ε.Α και μόνο για το ποσοστό 1%, μισθολογικής περιόδου απασχόλησης Ιουνίου (6ος) 2016, θα θεωρηθούν εμπρόθεσμες, εφόσον καταβληθούν μέχρι 30-9-2016.

Σε αντίθετη περίπτωση, μετά την ημερομηνία αυτή, επιβαρύνονται με πρόσθετα τέλη κατά τα γνωστά (άρθρο 27 παρ. 8 Α.Ν. 1846/1951).

Στις περιπτώσεις αυτές για τα αναλογούντα πρόσθετα τέλη που θα προκύψουν από τον Έλεγχο Δηλωθέντων Καταβληθέντων θα πρέπει, το αρμόδιο Υποκατάστημα της έδρας του εργοδότη, να ακυρώσει ή να μειώσει αντίστοιχα την πράξη κατά το ποσό που αναλογεί στη διαφορά του ποσοστού ασφαλίστρου.

Για την απεικόνιση των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ Ε.Τ.Ε.Α., μισθολογικής περιόδου απασχόλησης Ιουνίου 2016 (06/2016) και μετά, οι εργοδότες θα πρέπει να υποβάλουν Α.Π.Δ. στο ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με τα νέα ποσοστά εισφορών σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις,

Στους εργοδότες που έχουν υποβάλει Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου απασχόλησης 6/2016, με τύπο δήλωσης (01) Κανονική και Κ.Π.Κ., που δεν συμπεριλαμβάνει την αύξηση του ποσοστού εισφορών (1%) υπέρ Ε.Τ.Ε.Α. και προκειμένου να γίνει ορθή απεικόνιση των ασφαλιστικών στοιχείων των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων (για τον κλάδο ΕΤΕΑ), δίνεται η δυνατότητα υποβολής Συμπληρωματικής (04) Α.Π.Δ., έως 30-09-2016

Η εν λόγω Συμπληρωματική (04) Α.Π.Δ., θα υποβληθεί μόνο για μισθολογική περίοδο απασχόλησης 6/2016 και θα αφορά το συμπληρωματικό ποσοστό ασφαλιστικής εισφοράς 1% στον κλάδο Ε.Τ.Ε.Α.

Για την απεικόνιση στην Συμπληρωματικής (04) Α.Π.Δ. της επικουρικής ασφάλισης, θα καταχωρούνται τα πλήρη ασφαλιστικά στοιχεία των εργαζόμενων και αυτοαπασχολούμενων, με Τύπο Αποδοχών (17), χωρίς Ημέρες Εργασίας και θα καταχωρείται το σύνολο των ασφαλιστέων

αποδοχών μηνός 6/2016 (κανονική μισθοδοσία, επίδομα άδειας, υπερωρίες, κ. λ. π.).

Θα καταχωρείται ο Κ.Α.Δ. ΙΚΑ 0010 (ανεξαρτήτως Κωδικού Δραστηριότητας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στον οποίο ανήκει η επαγγελματική δραστηριότητα του εργοδότη ή του αυτοαπασχολούμενου) και οι παρακάτω Κωδικοί Ειδικότητας και Κ.Π.Κ.:

1. Για Μισθωτούς

α) Κωδικός Ειδικότητας 000200 000203, με λεκτική περιγραφή «Μισθωτοί ασφαλισμένοι στο ΕΤΕΑ-ΜΙΚΤΑ από 1-6-2016» και, Κ.Π.Κ. 993, με περιγραφή «Ασφάλιση στο ΕΤΕΑ - ΜΙΚΤΑ από 1/6/2016» και περιλαμβάνει μόνο κλάδο Ε.Τ.Ε.Α. - ΜΙΚΤΑ και έχει ποσοστό ασφάλισης 1% (0,50% ασφαλισμένου + 0,50% εργοδότη).

β) Κωδικός Ειδικότητας 000201 000204, με λεκτική περιγραφή «Μισθωτοί ασφαλισμένοι στο ΕΤΕΑ-ΒΑΡΕΑ από 1-6-2016» και, Κ.Π.Κ. 994, με περιγραφή «Ασφάλιση στο ΕΤΕΑ - ΒΑΡΕΑ από 1/6/2016» και περιλαμβάνει μόνο κλάδο Ε.Τ.Ε.Α. - ΒΑΡΕΑ και έχει ποσοστό ασφάλισης 1% (0,50% ασφαλισμένου + 0,50% εργοδότη).

2. Για τους Αυτοαπασχολούμενους

Κ.Π.Κ.995, με λεκτική περιγραφή «Αυτοαπασχολούμενοι ΕΤΕΑ από 1-6-2016» με ποσοστό ασφάλισης 1%

2. Για τους Αυτοαπασχολούμενους

➤ Κωδικός Ειδικότητας 000202, με λεκτική περιγραφή «Αυτοαπασχολούμενοι ΕΤΕΑ από 1-6-2016» Κ.Π.Κ.995, με λεκτική περιγραφή «Αυτοαπασχολούμενοι ΕΤΕΑ από 1-6-2016» με ποσοστό ασφάλισης 1%.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρήση των ανωτέρω Κωδικών είναι η ύπαρξη Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου 6ου /2016

Διευκρινίζεται ότι το μηχανογραφικό σύστημα του ΟΠΣ/ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχει ήδη τροποποιηθεί με τα νέα ποσοστά εισφορών και κατά συνέπεια οι Α.Π.Δ. γίνονται αποδεκτές μόνο με τα νέα ποσοστά, η Συμπληρωματική Α.Π.Δ. για τη διαφορά του ποσοστού ασφαλιστρού δύναται να υποβληθεί μέσω διαδικτύου έως την τελευταία καταληκτική ημερομηνία υποβολής Α.Π.Δ. μισθολογικής περιόδου 6ου/2016.

Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο Υποκατάστημα της έδρας του εργοδότη με μαγνητικό μέσο.

Περαιτέρω διευκρινήσεις και οδηγίες επί των ανωτέρω διατάξεων (υπαγωγή στην ασφάλιση, κ.λ.π.), θα παρέχονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Ε.Τ.Ε.Α., Φιλελλήνων 13-15, Αθήνα, τηλ. 210 3275000.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

4. Ε.Τ.Ε.Α. αρ. πρωτ.: 100984/7.7.2016 Εφαρμογή διατάξεων του άρθ. 97 του Ν. 4387/12-5/2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ και
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Ε Τ Ε Α

ΑΘΗΝΑ: 07/07/2016

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ-ΠΑΡΟΧΩΝ

Αρ.Πρωτ: 100984

Πληροφορίες: Α. Μπακόλα
Φιλελλήνων 13-15, ΤΚ 10557, Αθήνα
Τηλ.: 210-3275000
E-mail: t.asf-par@etea.gov.gr

Θέμα: Εφαρμογή διατάξεων του άρθ. 97 του Ν. 4387/12-5/2016

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. Φ80020/οικ22104/Δ15.405/30.6.2016 εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας

Στο ΦΕΚ 85Α/12-5-2016 δημοσιεύθηκε ο Ν. 4387/2016 και στο άρθρο 97 προβλέπεται η αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών στο ΕΤΕΑ και σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα για την εφαρμογή τους :

Α) ΜΙΣΘΩΤΟΙ

α) από 1-6-2016 και μέχρι 31-5-2019 αυξάνεται το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1-1-1993 και υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη. Η βάση υπολογισμού των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι οι ασφαλιστέες αποδοχές του εργαζόμενου όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του Ν.4387/2016 για το οποίο θα εκδοθεί διευκρινιστική εγκύκλιος από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου .

Σημειώνουμε ότι για τους μισθωτούς του δημόσιου τομέα που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4024/2011, όπως έχει τροποποιηθεί με τις παρ. 6β και 6γ του άρθρου 4 του ν. 4151/2013 και την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015, δηλ. των δημοσίων υπαλλήλων που αμείβονται με το ενιαίο μισθολόγιο και υπάγονται στο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση δημοσιούπαλληλικές διατάξεις, τα προαναφερόμενα αυξημένα ποσοστά εισφορών θα υπολογίζονται μέχρι 31-12-2016 επί των ασφαλιστέων-συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί την 31-10-2011.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4387/2016, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος υπάγονται για κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), του οποίου έναρξη λειτουργίας ορίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4387/2016 η 1-1-2017. Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4387/2016, με τις οποίες καθορίζονται ενιαίοι κανόνες ασφάλισης παροχών των δημοσίων υπαλλήλων, προβλέπεται από 1-1-2017 το συνολικό

ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη για την κύρια σύνταξη των δημοσίων υπαλλήλων να υπολογίζεται επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά. Ως εκ τούτου, τα προβλεπόμενα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών για επικουρική σύνταξη των μισθωτών του δημόσιου τομέα υπολογίζονται επί της ίδιας βάσης, που ορίζεται και για τη κύρια σύνταξη δηλ. επί των συνταξίμων μηνιαίων αποδοχών τους, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά στο φορέα κύριας ασφάλισης εξαιρουμένης της προσωπικής διαφοράς του Ν. 3516/2006 ποσού 140,80 €.

Η εισφορά της περίπτωσης Β' του άρθρου 59 του Ν3371/2005 (Α' 178) δηλαδή η πρόσθετη εισφορά που προβλέφθηκε εξαιτίας της ένταξης του ΤΕΑΠΕΤΕ στο ΕΤΕΑΜ εξακολουθεί να ισχύει ως έχει. Επίσης εξακολουθεί να ισχύει αμετάβλητη η πρόσθετη ειδική εισφορά του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του Ν4225/2014 (Α' 2) που αναφέρεται για τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα σε 2% και βαρύνει τον ασφαλισμένο κατά 1,25% και τον εργοδότη κατά 0,75% και για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων -λιγνιτωρυχείων , σε υποθαλάσσιες εργασίες καθώς και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ ορίζεται σε 3% και βαρύνει κατά 2% τον εργοδότη και κατά 1% τον ασφαλισμένο.

Άλλες ειδικές εισφορές άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εντασσόμενων στο ΕΤΕΑ ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα επιπλέον έσοδα υπέρ ΕΤΕΑ που προκύπτουν πέραν από τις ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών παύουν να καταβάλλονται από 1-1-2018. Συνεπώς καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν καταβολή κρατήσεων άμισθού εξακολουθούν να ισχύουν έως 1-1-2018. Οποιοδήποτε άλλο έσοδο προβλέπεται από καταστατικές διατάξεις που δεν αφορά ασφαλιστικές εισφορές καταργείται από 1-1-2018.

Β) Από 1.6.2019 και μέχρι 31.5.2022, το ανωτέρω ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς για επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑ για όλους τους μισθωτούς που έχουν ασφαλιστεί πριν και μετά την 1.1.1993 διαμορφώνεται σε 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ισόποσο ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 38 του ν. 4387/2016.

γ) Το ποσοστό της ως άνω μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται **μετά το πέρας της εξαετίας (1.6.2022)** στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015, (δηλ. ποσοστό 3% για τον ασφαλισμένο και ποσοστό 3% για τον εργοδότη, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4225/2014, ΦΕΚ 2 Α'/7-1-2014).

Β) ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 97 **από 1.6.2016 και μέχρι 31.5.2019**, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, που έχουν ασφαλισθεί πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς υπολογίζεται σε ποσοστό 7%. Ως προς τη βάση υπολογισμού των ως άνω ποσοστών ασφαλιστικών εισφορών εφαρμόζονται έως 31/12/2016 τα ισχύοντα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου 4387/2016. Από 1-1-2017, όμως, ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 39 και 98 του ν. 4387/2016, το ανωτέρω ποσοστό εισφοράς αυτής της κατηγορίας ασφαλισμένων θα καταβάλλεται επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό προσδιορίζεται στα δύο προαναφερόμενα

άρθρα, για τις διατάξεις των οποίων θα εκδοθούν διευκρινιστικές εγκύκλιοι από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου.

β) Από 1.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσοστό μηνιαίας εισφοράς υπέρ ΕΤΕΑ όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1-1-1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται σε ποσοστό 6,5% επί του εισοδήματος, όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98 του παρόντος νόμου. Το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς μετά το πέρας της εξαετίας, ήτοι από 1.6.2022, επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε την 31.12.2015 (παρ. 2 άρθρου 5 ν.4225/2014).

Οι εργοδότες οι οποίοι έχουν ήδη αποδώσει τις ασφαλιστικές εισφορές ΕΤΕΑ για τους μήνες 6ο και 7ο/2016 χωρίς την προσαύξηση, μπορούν να αποδώσουν την αναδρομική αύξηση έως 30/09/2016 χωρίς την επιβολή προσθέτων κυρώσεων. Ειδικά όσον αφορά τους υπόχρεους υποβολής ΑΠΔ θα ακολουθήσει ειδική εγκύκλιος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Γ) Με την παρ.4 ορίζεται ότι «Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται».

Συνεπώς όπου προβλέπεται από καταστατικές διατάξεις των εντασσομένων στο ΕΤΕΑ Ταμείων η επιστροφή εισφορών λόγω μη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή λόγω διακοπής ασφάλισης δεν επιστρέφονται πλέον οι εισφορές. Η ισχύς της ανωτέρω διάταξης καταλαμβάνει τις αιτήσεις επιστροφής εισφορών που υποβλήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου ήτοι 12/5/2016. Είναι ευνόητο ότι στην έννοια της μη επιστροφής εισφορών δεν περιλαμβάνονται οι αχρεωστήτως καταβληθείσες δηλ. όσες καταβλήθηκαν χωρίς να υπάρχει υποχρέωση ή καταβλήθηκε εκ παραδρομής μεγαλύτερο ποσό του οφειλομένου.

Σημειώνεται ότι σχετικές εκκρεμείς αιτήσεις θα κριθούν με το νομικό πλαίσιο, το οποίο ίσχυε κατά την υποβολή τους .

Η Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης
Ελευθερία Ζαχαράκη

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡ/ΝΗ ΤΜ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ καα
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΟΥΤΕΡΗ

17. Λοιπές ρυθμίσεις ν. 4387/2016

1. Μείωση 60% για τους συνταξιούχους που εργάζονται

1.1. Νέες ρυθμίσεις

1.1.1. Εισαγωγή

Ο συνταξιούχος υποχρεούται να ενημερώσει το Ταμείο του για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας

Μειωμένο κατά 60% θα είναι το ποσό που θα λάβουν όσοι συνταξιούχοι ξεκινήσουν να εργάζονται μετά την ψήφιση του νέου ασφαλιστικού νόμου.

Οι νέες ρυθμίσεις θα εφαρμοστούν στο σύνολο των ασφαλιστικών φορέων, που εντάσσονται στον ΕΦΚΑ (που είναι το νέο Υπερταμείο).

Προσοχή, όσοι ήδη ασκούν κάποια δραστηριότητα ανεξαρτήτως σχέσης απασχόλησης διέπονται από τις ήδη υφιστάμενες ρυθμίσεις.

Επομένως θα ισχύουν δύο ταχύτητες ανάλογα με το πότε ο συνταξιούχος ξεκίνησε να απασχολείται.

1.1.2. Μείωση της σύνταξης γίνεται επί του ακαθάριστου ποσού

➤ Με την ρύθμιση, του Ν. 4387/2016, οι συνταξιούχοι ανεξαρτήτως της ηλικίας τους ή του φορέα από τον οποίο λαμβάνουν σύνταξη θα δουν να τους καταβάλλεται ποσό μειωμένο κατά 60% της αρχικής απόφασης.

➤ Αυτό αφορά όλο το χρονικό διάστημα της εργασίας τους εφόσον η **απασχόληση ξεκινήσει μετά την δημοσίευση του νέου νόμου ήτοι 12.5.2016.**

➤ Η μείωση αυτή θα πραγματοποιείται επί του ακαθάριστου ποσού του συνόλου των συντάξεων που λαμβάνουν, κύριων και επικουρικών.

➤ Το καθεστώς της αναστολής καταβολής του συνόλου των συντάξεων θα επιβάλλεται πλέον όχι με ηλικιακό όριο (πριν αφορούσε τους κάτω των 55) σε όσους θα παρέχουν εργασία ή θα δραστηριοποιηθούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης (στο Δημόσιο, σε ΝΠΔΔ, σε ΟΤΑ κ.α.) πλην εταιρειών στις οποίες τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ή το Δημόσιο έχουν ποσοστό συμμετοχής κάτω του 50%.

➤ Από τις εν λόγω διατάξεις δεν εξαιρείται καμία κατηγορία συνταξιούχων. Επισημαίνονται ότι

✓ Ο απασχολούμενος συνταξιούχος υποχρεούται σε καταβολή των ασφαλιστικών του εισφορών ανάλογα με το είδος της εργασίας που θα αναλάβει.

✓ Τον συγκεκριμένο πρόσθετο χρόνο ασφάλισης όμως θα έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει ο συνταξιούχος τόσο για προσαύξηση του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης που λαμβάνει όσο και του ποσού της επικουρικής.

1.1.3. Νέοι συνταξιούχοι ενεργοί αγρότες χάνουν 60%

Όσοι ασφαλισμένοι του ΟΓΑ, ασκώντας παράλληλα αγροτική δραστηριότητα βγουν στο εξής στην σύνταξη, πρέπει να ανησυχούν για το ενδεχόμενο περικοπής της, με βάση το νέο ασφαλιστικό νόμο 4387/2016. Παράλληλα, με την ενοποίηση των ταμείων σε ένα, θα είναι πιο εύκολο, να διαπιστώσει το κράτος, αν κάποιος έχει συνταξιοδοτηθεί και εργάζεται παράλληλα.

Ερωτηματικό, καθώς ο νέος νόμος δεν το διευκρινίζει επαρκώς, παραμένει τί θα συμβεί με παλιούς συνταξιούχους του δημοσίου (π.χ. κάποιος που πήρε σύνταξη το 2010) και ακόμη και σήμερα έχουν αγροτική δραστηριότητα, δεδομένου μάλιστα ότι απομένουν μόνο τρεις μέρες για εμπρόθεσμη μεταβίβαση τυχόν δικαιωμάτων που κατέχουν.

Να σημειωθεί πως γι' αυτούς, ο προηγούμενος νόμος (Κουτρουμάνης, Λοβέρδος) προέβλεπε «πέναλτι» στις συντάξεις, μόνον αν οι συντάξιμες αποδοχές τους (μικτό πόσο), ξεπερνούσαν τα 2.100 ευρώ.

Μάλιστα η σύνταξη κόβονταν, σε περίπτωση που εργάζονταν ενώ είχαν συνταξιοδοτηθεί, μόνο κατά το ποσό που υπερέβαινε τα 2.100 ευρώ, εφόσον βέβαια δήλωναν την παράλληλη απασχόληση.

Στο σκοτάδι οι γεννηθέντες το 1949

Ασαφές είναι το τοπίο και για όσους έκαναν χαρτιά για σύνταξη ΟΓΑ, πριν την έναρξη ισχύος του νέου ασφαλιστικού νόμου, αφού βρίσκονται στο μεταίχμιο και χρειάζεται να γίνει ειδική πρόβλεψη, ώστε να μην κοπεί η σύνταξή τους αν συνεχίζουν να καλλιεργούν, η οποία λογικά θα τους αποδοθεί για πρώτη φορά τον Ιούλιο.

Κανένα θέμα για τους παλιούς

Όπως έχουν γράψει εξ αρχής Agrenda και AgroNews καμιά επίπτωση στο ποσό σύνταξης που λαμβάνουν, όπως έγραψε από την πρώτη στιγμή η εφημερίδα Agrenda, δεν θα έχουν συνταξιούχοι του ΟΓΑ που παραμένουν ενεργοί αγρότες, αρκεί αυτό να έχει γίνει πριν την έναρξη ισχύος του νέου ασφαλιστικού 4387/2016.

Κι αυτό γιατί όπως αναφέρεται ρητά στην παράγραφο 6 του Άρθρου 20 για την «Απασχόληση Συνταξιούχων» που προβλέπει ποινές 60% σε ποσά συντάξεων όσων εργάζονται: «Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή για όσους θα αναλάβουν εργασία ή θα αυτοαπασχοληθούν, γενικά, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντεύθεν, καθώς και για τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 4.

Ειδικά, για τα πρόσωπα που ανέλαβαν εργασία ή αυτοαπασχόληση πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 3863/2010, και ισχύει μέχρι την ημερομηνία έναρξης του παρόντος».

Σημειωτέον πως το Άρθρο 16 του Νόμου 3863/2010 προβλέπει ρητά ότι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ που εργάζονται δεν χάνουν τη σύνταξή τους.

1.1.4. Θεσμικό πλαίσιο - Άρθρο 20 για την «Απασχόληση Συνταξιούχων» στο νόμο 4387/2016:

1. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, καθώς και όλων των φορέων, ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% για όσο χρόνο απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή την δραστηριότητα. Για το διάστημα αυτό καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές για τον απασχολούμενο συνταξιούχο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Ειδικά, στην περίπτωση που οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν δραστηριότητα σε φορείς της γενικής

Κυβέρνησης, η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεών τους, κύριων και επικουρικών αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η παροχή της εργασίας τους ή των υπηρεσιών τους ή η δραστηριότητά τους.

Για την προσαύξηση της επικουρικής σύνταξης και του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης των ανωτέρω συνταξιούχων εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 30.

3. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και στα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010.

4. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να αξιοποιήσει το χρόνο της ασφάλισής του κατά το χρονικό διάστημα της κατά τα ανωτέρω απασχόλησής του ή της περικοπής ή αναστολής καταβολής της σύνταξης του για την προσαύξηση της επικουρικής και του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης κατά 60% του ποσού που υπολογίζεται με αναλογική εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 30.

5. Οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 του παρόντος υποχρεούνται πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν να δηλώσουν τούτο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο ΕΤΕΑ ή στον φορέα επικουρικής ασφάλισης από τον οποίο συνταξιοδοτούνται. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού που έπρεπε να του παρακρατηθεί, συμφώνως με το παρόν άρθρο, κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή της αυτοαπασχόλησής του, που επιβαρύνεται με ετήσιο επιτόκιο 4,56%, ο δε Ε.Φ.Κ.Α. δικαιούται να συμψηφίζει το ποσό με μελλοντικές συντάξεις και μέχρι του ύψους του 1/4 της συντάξεως.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή για όσους θα αναλάβουν εργασία ή θα αυτοαπασχοληθούν, γενικά, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντεύθεν, καθώς και για τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 4.

Ειδικά, για τα πρόσωπα που ανέλαβαν εργασία ή αυτοαπασχόληση πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 3863/2010, και ισχύει μέχρι την ημερομηνία έναρξης του παρόντος.

7. Οι ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, που αφορούν την απασχόληση των συνταξιούχων, γενικά, δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου.

1.2. Προϊσχύουσες διατάξεις

Συγκεκριμένα για όσους απασχολούνται ήδη, εξακολουθούν να ισχύουν τα εξής:

1.2.1. Περιορισμοί Στην περίπτωση που έχουν αναλάβει μισθωτή εργασία.

α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών.

β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους, το ποσό της ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή του αθροίσματος των συντάξεων, που υπερβαίνει τα 970 ευρώ, καταβάλλεται μειωμένο κατά (70%).

1.2.2. Για όσους έχουν αναλάβει δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση ΟΑΕΕ:

α) Προβλέπεται αναστολή καταβολής της κύριας και επικουρικής σύνταξης, μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας. Παράλληλα υποχρεούνται στην καταβολή των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους, το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας ή κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα 1.940 ευρώ αναστέλλεται.

1.2.3. Απασχόληση συνταξιούχων μέχρι 14.5.2016 και για συνταξιούχους που εργάζονταν μέχρι 14.5.2016 και συνεχίζουν να εργάζονται

α) Γενική παρουσίαση

Με τους Ν. 3863/2010, 3865/2010 και 3996/2011 καθορίζεται πλέον ένα νέο καθεστώς σχετικά με την **απασχόληση των συνταξιούχων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα**.

Η σειρά των αλλαγών που προκαλούν τα ανωτέρω νομοθετήματα οδηγεί στην ανάγκη επίδειξης ιδιαίτερης προσοχής από πλευράς των **συνταξιούχων** που επιθυμούν να εργασθούν καθώς θα έρθουν αντιμέτωποι με σημαντικές περικοπές στις **συντάξεις** τους και σε κάποιες περιπτώσεις με διακοπή της καταβολής της συγκεκριμένης παροχής. Επιπροσθέτως η παράλειψη δήλωσης της **απασχόλησής** τους στους αρμόδιους φορείς δύναται να επιφέρει σοβαρές συνέπειες. Το νέο πλαίσιο **απασχόλησης των συνταξιούχων** το οποίο οδηγεί εύλογα στο ερώτημα **συνταξιοδότηση ή απασχόληση** διαμορφώνεται ως εξής:

Αναφορικά με τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα:

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 16 Ν. 3863/2010 και του άρθρου 42 Ν. 3996/2011 με τις οποίες τροποποιείται το άρθρο 63 του Ν. 2676/1999 ισχύουν για όσους **συνταξιούχους** αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται μετά τη δημοσίευση του συγκεκριμένου νόμου, δηλαδή από 15/7/2010 και έχουν ειδικότερα ως ακολούθως:

Οι **συνταξιούχοι** λόγω γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία, ως μισθωτοί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, υπόκεινται στους εξής περιορισμούς:

α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της **σύνταξης** ή των **συντάξεων**, κύριων και επικουρικών.

β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους, το ποσό της ακαθάριστης κύριας **σύνταξης** ή του αθροίσματος των ακαθάριστων κύριων **συντάξεων**, που υπερβαίνει τα τριάντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, καταβάλλεται μειωμένο κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%). Η επικουρική **σύνταξη** καταβάλλεται χωρίς περικοπή.

Για κάθε τέκνο που είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία, ο αριθμός των ανωτέρω ημερομισθίων προσαυξάνεται κατά έξι ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά.

Σε περίπτωση συρροής **συντάξεων**, η μείωση γίνεται στο ποσό της μεγαλύτερης κύριας **σύνταξης** και εφόσον αυτό δεν επαρκεί, το υπόλοιπο ποσό περικόπεται από την αμέσως επόμενη ή επόμενες σε ύψος κύριες **συντάξεις**.

Για τους δικαιούχους κατωτάτων ορίων **συντάξεων**, η **σύνταξή** τους περιορίζεται στο οργανικό ποσό, όπως αυτό προκύπτει από τα ασφαλιστικά δεδομένα. Εάν το οργανικό ή τα οργανικά ποσά υπερβαίνουν τα προαναφερόμενα κατά περίπτωση ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, τότε τα ποσά αυτά περικόπτονται ως ανωτέρω. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και στα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010 δηλαδή στα αιρετά όργανα Ο.Τ.Α., διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους, αντιπροέδρους και μέλη ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, προέδρους, αντιπροέδρους και μέλη διοικητικών συμβουλίων, στα πρόσωπα τα επιλεγόμενα για το αξίωμα του «συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης» βάσει αρθρ. 77 Ν. 3852/2010 κλπ.

Για τον απασχολούμενο **συνταξιούχο** καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις για τους λοιπούς ασφαλισμένους εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου, οι οποίες βαρύνουν τον εργοδότη και τον ασφαλισμένο αντίστοιχα.

Οι **συνταξιούχοι** λόγω γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) και του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), υπόκεινται στους εξής περιορισμούς:

α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της **σύνταξης** ή των **συντάξεων**, κύριων και επικουρικών, υποχρεούνται δε στην καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών.

β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας, υποχρεούνται να καταβάλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές προσαυξημένες κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Σε περίπτωση που το ποσό της κύριας ή των κύριων **συντάξεων** υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, το ποσό που υπερβαίνει το ανωτέρω όριο περικόπτεται. Η επικουρική **σύνταξη** δεν συνυπολογίζεται για τον ανωτέρω περιορισμό και καταβάλλεται κανονικά.

Για τους ανωτέρω **συνταξιούχους**, οι οποίοι υπάγονται στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α., καταβάλλονται οι προβλεπόμενες για τους από 1.1.1993 ασφαλισμένους εισφορές, εργοδότη και ασφαλισμένου.

Από την καταβολή προσαυξημένων ασφαλιστικών εισφορών εξαιρούνται οι ανωτέρω **συνταξιούχοι**, οι οποίοι λόγω απασχόλησης υπάγονταν σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς και οι οποίοι μετά τη **συνταξιοδότησή** τους από έναν εκ των ανωτέρω φορέων, συνεχίζουν για την ίδια απασχόληση υποχρεωτικά την ασφάλισή τους στον οικείο Τομέα ασφάλισης.

Δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης των συνταξιούχων απασχολούμενων:

Ο **συνταξιούχος** που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να χρησιμοποιήσει το χρόνο ασφάλισης κατά το διάστημα της αναστολής, ή περικοπής της **σύνταξης**, ή της καταβολής προσαυξημένων ή μη ασφαλιστικών εισφορών, για την προσαύξηση της **σύνταξης** από τον φορέα που συνταξιοδοτείται, ή για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος από άλλο φορέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί **διπλοσυνταξιούχων**. Σε περίπτωση αξιοποίησης του χρόνου στον

φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, ο υπολογισμός για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης **σύνταξης** γίνεται με ποσοστό 1,714% επί των συντάξιμων αποδοχών, οι οποίες δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερες του 25πλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή επί των ασφαλιστικών κατηγοριών, για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας.

Συνταξιούχοι Αναπηρίας:

Οι **συνταξιούχοι αναπηρίας** φορέων κύριας ασφάλισης, εάν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται, και κερδίζουν, ανάλογα με το βαθμό της αναπηρίας τους, περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής, διακόπτεται η **σύνταξή** τους ή οι **συντάξεις** τους, κύριες και επικουρικές.

Δήλωση απασχόλησης:

Ιδιαίτερα προσεκτικοί θα πρέπει να είναι οι **συνταξιούχοι** που επιθυμούν να αναλάβουν εργασία καθώς η παράλειψη υποβολής της σχετικής δήλωσης επιφέρει σοβαρές συνέπειες. Ειδικότερα οι **συνταξιούχοι** υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα ή στους φορείς από τους οποίους συνταξιοδοτούνται για κύρια **σύνταξη**. Στους φορείς επικουρικής ασφάλισης υποβάλλεται σχετική δήλωση από τους **συνταξιούχους αναπηρίας**, καθώς και από τους **συνταξιούχους γήρατος**, εφόσον οι τελευταίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας. Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του **συνταξιούχου** του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείτο, και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Το καταλογιζόμενο αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δύο (2) μηνιαίες **συντάξεις** ακόμη και αν το διάστημα εργασίας ή απασχόλησης είναι μικρότερο.

Σε ποιούς δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχων:

Από το περιγραφόμενο καθεστώς σχετικά με την **απασχόληση** των **συνταξιούχων** εξαιρούνται οι ακόλουθες κατηγορίες:

1. Ο επιζών των συζύγων
2. Οι **συνταξιούχοι** του ΟΓΑ
3. Οι πολύτεκνοι των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία
4. Τα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Καν. (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72, περί διακινούμενων ασφαλισμένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας
5. Τα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν με το ν. 3185/2003 (ιπτάμενοι χειριστές καθώς και ιπτάμενοι συνοδοί και φροντιστές της Ολυμπιακής Αεροπορίας και Ολυμπιακής Αεροπλοΐας) και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους
6. Οι **συνταξιούχοι** του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Εκπαίδευση, μέχρι τις 31.12.2016.

Ποιούς καταλαμβάνουν χρονικά οι νέες ρυθμίσεις:

Αλλαγή στην ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων που αναφέρθηκαν παραπάνω επιφέρει ο Ν. 4147/2013 διαμορφώνοντας πλέον το πεδίο των υπαγομένων στις νέες ρυθμίσεις ως ακολούθως:

Οι ρυθμίσεις που περιγράφηκαν ανωτέρω ισχύουν για όσους συνταξιούχους ανέλαβαν εργασία ή αυτοαπασχολούνται από τη δημοσίευση του Ν. 3863/2010 και εφεξής ήτοι από τις 15/07/2010.

Για τους **συνταξιούχους** οι οποίοι κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των ανωτέρω διατάξεων (15-7-2010) είχαν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνταν και δεν καταλαμβάνονταν από τις ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως ίσχυε μέχρι 14-7-2010, οι ρυθμίσεις των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010, όπως αναφέρονται, θα εφαρμόζονται από 1-1-2014 και όχι από 1.1.2013, όπως προέβλεπταν αρχικά με τη διάταξη του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010.

Οι **συνταξιούχοι** οι οποίοι κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010 (15-7-2010) είχαν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνταν και καταλαμβάνονταν από τις ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως ίσχυε μέχρι 14-7-2010, εξακολουθούν να εμπíπτουν στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού μέχρι 31-12-2013.

Σε κάθε περίπτωση οι ρυθμίσεις των διατάξεων του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010, έχουν γενική εφαρμογή από 1-1-2014 και εξής καταργουμένης κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, πλην εκείνων της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/98 που εξακολουθούν να καταλαμβάνουν τους **συνταξιούχους** που εργάστηκαν στο Δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και εξακολουθούν εργαζόμενοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή αμοιβής σε θέσεις του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Αναφορικά με τους συνταξιούχους του δημόσιου τομέα:

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 3865/2010 οι διατάξεις για την **απασχόληση** των **συνταξιούχων** του ιδιωτικού τομέα έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους **συνταξιούχους** του Δημοσίου που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή αυτοαπασχολούνται. Ομοίως έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους **συνταξιούχους στρατιωτικούς**.

Ειδικότερα για τους **συνταξιούχους** του δημόσιου τομέα, που εργάζονται ως μισθωτοί ή αυτοαπασχολούνται, προβλέπεται η αναστολή καταβολής της **σύνταξης** μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους, ενώ για τους **στρατιωτικούς συνταξιούχους** η αναστολή καταβολής της **σύνταξης** ισχύει μέχρι τη συμπλήρωση του 53ου έτους.

Δήλωση απασχόλησης:

Οι **συνταξιούχοι** υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στην **Υπηρεσία Συντάξεων** του Γ.Λ.Κ.. Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του **συνταξιούχου** του ποσού των **συντάξεων** που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείτο, και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

b. Όπως την εφαρμόζει το ΕΤΑΑ (τ. ΤΣΜΕΔΕ)

Οι **συνταξιούχοι** του Ταμείου, σύμφωνα με το Β.Δ. περί εκτελέσεως του Α.Ν. 2326/40 άρ.2, δεν έχουν δικαίωμα να ασκούν άμεσα ή έμμεσα το επάγγελμά τους ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή μισθωτοί ούτε να συμμετέχουν ως εταίροι σε τεχνικές προσωπικές εταιρείες (ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες) ή ως μέλη Δ.Σ. Ανώνυμης εταιρείας, με αποδοχές.

Στις ετερόρρυθμες, μπορούν να συμμετέχουν μόνο ως ετερόρρυθμοι εταίροι & σε καμία περίπτωση με την ιδιότητα του διαχειριστή της Ετερορρυθμού Εταιρίας.

Ο συνταξιούχος, μπορεί να κατέχει εταιρικά μερίδια σε ΕΠΕ αλλά σε καμία περίπτωση δε μπορεί να είναι διαχειριστής της ΕΠΕ. Μπορεί να είναι μέτοχος σε Α.Ε. και άμισθο μέλος Δ.Σ. Α.Ε. Δε μπορεί όμως να είναι διευθύνων σύμβουλος ή εκπρόσωπος τεχνικής Α.Ε. με αποφασιστικές αρμοδιότητες.

Σε περίπτωση που ο συνταξιούχος επανέλθει στο επάγγελμα & υπαχθεί εκ νέου στην ασφάλιση του Ταμείου & για όσο χρόνο ασκεί το επάγγελμα του μηχανικού χωρίς την καταβολή προσαυξημένων ασφαλιστικών εισφορών, ισχύουν οι καταστατικές διατάξεις του Ταμείου, που προβλέπουν αναστολή της σύνταξης.

Για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία μισθωτών ή αυτοαπασχολούμενων, προβλέπεται αναστολή καταβολής της κύριας σύνταξης, μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας.

Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας, όσοι αναλαμβάνουν μισθωτή εργασία μη μηχανικού, λαμβάνουν το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας ή κύριων συντάξεων που αντιστοιχεί σε 30 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, ενώ το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας ή κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα 30 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη καταβάλλεται μειωμένο κατά 70%.

Το ανωτέρω όριο των 30 ημερομισθίων ανειδίκευτου εργάτη προσαυξάνεται κατά 6 ημ/σθια για κάθε ανήλικο παιδί ή παιδί που σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους ηλικίας, καθώς και για ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία παιδί.

Στις περιπτώσεις που προκύπτει περικοπή της κύριας σύνταξης και ο συνταξιούχος λαμβάνει περισσότερες της μιας κύριες συντάξεις, η περικοπή θα γίνεται στο ποσό της μεγαλύτερης κύριας σύνταξης και εάν δεν επαρκεί, στην αμέσως επόμενη σε ύψος κύρια σύνταξη.

Στις περιπτώσεις δικαιούχων κατωτάτων ορίων, η σύνταξη περιορίζεται στο οργανικό ή στα οργανικά ποσά, για όσο διάστημα διαρκεί η εργασία.

Σημειώνουμε ότι στους ανωτέρω περιορισμούς υπόκεινται & τα πρόσωπα της παρ.2 του άρθρου 2 του Ν.3833/10 (αιρετά όργανα Ο.Τ.Α., διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι, αντιπρόεδροι, μέλη συλλογικών οργάνων διοίκησης ΝΠΔΔ, πρόεδροι, αντιπρόεδροι & μέλη ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι & τα μέλη διοικητικών συμβουλίων, κ.λ.π.).

Για όσους αυτοαπασχολούνται μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας, το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας ή κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα 60 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, περικόπτεται.

Για τους συνταξιούχους αναπηρίας φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται και κερδίζουν, ανάλογα με το βαθμό αναπηρίας τους, περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής, προβλέπεται η διακοπή της κύριας σύνταξης ή των κύριων συντάξεών τους.

Επισημαίνουμε ότι όσοι έχουν συνταξιοδοτηθεί με τις διατάξεις του Ν. 612/1977, θεωρούνται συνταξιούχοι αναπηρίας, παρόλο που λαμβάνουν

σύνταξη λόγω γήρατος, καθώς η συνταξιοδότησή τους έχει ως αιτία την αναπηρία.

Οι συνταξιούχοι γήρατος και αναπηρίας οφείλουν να δηλώσουν την ανάληψη εργασίας ή ότι αυτοαπασχολούνται στον φορέα ή στους φορείς κύριας ασφάλισης από τους οποίους συνταξιοδοτούνται.

Σε περίπτωση που ο απασχολούμενος συνταξιούχος δεν δηλώσει την ανάληψη εργασίας ή ότι αυτοαπασχολείται, γίνεται καταλογισμός του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το διάστημα που εργάστηκε ή αυτοαπασχολήθηκε και επιβάλλεται πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Το καταλογιζόμενο αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δυο μηνιαίες συντάξεις ακόμη και εάν το διάστημα εργασίας ή απασχόλησης είναι μικρότερο.

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010, ισχύουν για τους συνταξιούχους που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή διορίζονται σε θέσεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010 από 15/07/2010 και εφεξής.

Για τους συνταξιούχους που έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή έχουν διοριστεί σε θέσεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010, και μέχρι σήμερα δεν καταλαμβάνονταν από τις ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως αυτό ίσχυε μέχρι 14/07/2010, οι ανωτέρω ρυθμίσεις εφαρμόζονται από 01/01/13.

Για τους συνταξιούχους που έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται και εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως αυτό ίσχυε μέχρι 14/07/2010, εξακολουθεί να εφαρμόζεται το προϊσχύον καθεστώς, μέχρι 31/12/2012 και από 01/01/2013 εφαρμόζεται η παρούσα ρύθμιση, καταργούμενης κάθε άλλης αντίθετης διάταξης (βλέπε και σχετική εγκύκλιο στο διαδίκτυο ΑΔΑ : 41ΦΝΛ - 2).

Τι προέβλεπε ο νόμος του 3833/2010, που ισχύει για όλους τους παλιούς συνταξιούχους:

1.2.4. Ισχύον μέχρι 14.5.2016 και για συνταξιούχους που εργάζονταν μέχρι 14.5.2016 και συνεχίζουν να εργάζονται - Θεσμικό πλαίσιο «Άρθρο 16 Απασχόληση συνταξιούχων»

1. Το άρθρο 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία, υπόκεινται στους εξής περιορισμούς: α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών. β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους, το ποσό της ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή του αθροίσματος των ακαθάριστων κύριων συντάξεων, που υπερβαίνει τα τριάντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, καταβάλλεται μειωμένο κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%). Για κάθε τέκνο που είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία, ο αριθμός των ανωτέρω ημερομισθίων προσαυξάνεται κατά έξι ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά. Σε περίπτωση συρροής συντάξεων, η μείωση γίνεται στο ποσό της μεγαλύτερης κύριας

σύνταξης και εφόσον αυτό δεν επαρκεί, το υπόλοιπο ποσό περικόπτεται από την αμέσως επόμενη ή επόμενες σε ύψος κύριες συντάξεις.

Ειδικότερα για τους δικαιούχους κατωτάτων ορίων συντάξεων, η σύνταξή τους περιορίζεται στο οργανικό ποσό, όπως αυτό προκύπτει από τα ασφαλιστικά δεδομένα. Εάν το οργανικό ή τα οργανικά ποσά υπερβαίνουν τα προαναφερόμενα κατά περίπτωση ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, τότε τα ποσά αυτά περικόπτονται ως ανωτέρω. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και στα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α'). Για τον απασχολούμενο συνταξιούχο καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις για τους λοιπούς ασφαλισμένους εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου, οι οποίες βαρύνουν τον εργοδότη και τον ασφαλισμένο αντίστοιχα.

2. Οι συνταξιούχοι της προηγούμενης παραγράφου, που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) και του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), υπόκεινται στους εξής περιορισμούς: α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών. Υποχρεούνται δε στην καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών. β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας, υποχρεούνται να καταβάλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές προσαυξημένες κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Σε περίπτωση που το ποσό της κύριας ή των κύριων συντάξεων υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, το ποσό που υπερβαίνει το ανωτέρω όριο περικόπτεται.

Για τους ανωτέρω συνταξιούχους, οι οποίοι υπάγονται στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α., καταβάλλονται οι προβλεπόμενες για τους από 1.1.1993 ασφαλισμένους εισφορές, εργοδότη και ασφαλισμένου. Από την καταβολή προσαυξημένων ασφαλιστικών εισφορών εξαιρούνται οι ανωτέρω συνταξιούχοι, οι οποίοι λόγω απασχόλησης υπάγονταν σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς και οι οποίοι μετά τη συνταξιοδότησή τους από έναν εκ των ανωτέρω φορέων, συνεχίζουν για την ίδια απασχόληση υποχρεωτικά την ασφάλισή τους στον οικείο Τομέα ασφάλισης.

3. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να χρησιμοποιήσει το χρόνο ασφάλισης κατά το διάστημα της αναστολής, ή περικοπής της σύνταξης, ή της καταβολής προσαυξημένων ή μη ασφαλιστικών εισφορών, για την προσαύξηση της σύνταξης από τον φορέα που συνταξιοδοτείται, ή για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος από άλλο φορέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί διπλοσυνταξιούχων. Σε περίπτωση αξιοποίησης του χρόνου στον φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, ο υπολογισμός για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης γίνεται με ποσοστό 1,714% επί των συντάξιμων αποδοχών, οι οποίες δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερες του 25πλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή επί των ασφαλιστικών κατηγοριών, για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας. Ο Οργανισμός ή ο Τομέας στον οποίο ασφαλίστηκε ο συνταξιούχος, συμμετέχει στη δαπάνη συνταξιοδότησης και για το διακανονισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α).

4. Εάν οι συνταξιούχοι αναπηρίας φορέων κύριας ασφάλισης, αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται, και κερδίζουν, ανάλογα με το βαθμό της αναπηρίας τους, περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής, διακόπτεται η σύνταξή τους ή οι συντάξεις τους, κύριες και επικουρικές.

5. Οι συνταξιούχοι των παραγράφων 1, 2 και 4 του παρόντος υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα ή στους φορείς από τους οποίους συνταξιοδοτούνται για κύρια σύνταξη. Στους φορείς επικουρικής ασφάλισης υποβάλλεται σχετική δήλωση από τους συνταξιούχους αναπηρίας, καθώς και από τους συνταξιούχους γήρατος, εφόσον οι τελευταίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας. Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείτο, και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Το καταλογιζόμενο αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δύο (2) μηνιαίες συντάξεις ακόμη και αν το διάστημα εργασίας ή απασχόλησης είναι μικρότερο.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή:

α) στον επιζώντα των συζύγων,

β) στους συνταξιούχους του ΟΓΑ,

γ) στους πολύτεκνους των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία,

δ) στα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Καν. (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72, καθώς και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας,

ε) στα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν με το ν. 3185/2003 και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους.

7. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα καταργείται.

8. Με νόμο δύναται να τροποποιείται το ποσό της περιπτώσεως β' των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, καθώς και το ύψος του προστίμου της παραγράφου 5 του παρόντος.»

2. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν για όσους συνταξιούχους αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή διοριστούν σε θέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α), από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εφεξής. Όσοι συνταξιούχοι έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή έχουν διοριστεί σε θέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α'), και έως την ισχύ του παρόντος νόμου δεν καταλαμβάνονταν από τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α'), όπως ίσχυαν έως την αντικατάστασή του με το παρόν άρθρο, οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται από 1.1.2013. Οι διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α'), όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του με το παρόν, εξακολουθούν να ισχύουν έως 31.12.2012 για όσους συνταξιούχους είχαν ήδη υπαχθεί σε αυτές έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Από 1.1.2013 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, καταργουμένης κάθε αντίθετης διάταξης.

3. α. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου

τομέα όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α') ή αυτοαπασχολούνται.

Οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α), καθώς και των παραγράφων 1 έως 7 του άρθρου 58 του π.δ. 169/2007, εξακολουθούν να ισχύουν.

β. Οι συνταξιούχοι της προηγούμενης περίπτωσης, υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείτο, και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

1.3. Επιστροφή συντάξεων, που εισπράχθηκαν ενώ εργαζόταν ο συνταξιούχος με... τόκο

Ο συνταξιούχος ~~-όπως ισχύει και σήμερα-~~ έχει υποχρέωση να ενημερώσει το Ταμείο του για την ανάληψη μισθωτής εργασίας ή εν γένει άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας.

Σε διαφορετική περίπτωση θα κληθεί εντόκως να επιστρέψει τα ποσά συντάξεων που αχρεωστήτως έλαβε.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής παραδείγματα:

- Συνταξιούχος του οποίου το μεικτό ποσό ανέρχεται σε 1.000 ευρώ, θα δικαιούται 400 ευρώ σύνταξη (μεικτό ποσό).
- Συνταξιούχος που έχει δικαιωθεί ποσού 1.500 ευρώ, θα λαμβάνει το ποσό των 600 ευρώ για το διάστημα που θα απασχολείται (μεικτό ποσό).
- Αν κάποιος με μεικτό ποσό σύνταξης 2.000 ευρώ, προσληφθεί στον ιδιωτικό τομέα, θα του καταβάλλεται μετά την παρακράτηση το ποσό των 800 ευρώ.
- Σε περίπτωση που κάποιος λαμβάνει ακαθάριστο ποσό συντάξεως ύψους 850 ευρώ, μετά την πραγματοποιούμενη παρακράτηση, θα λαμβάνει μόλις το ποσό των 340 ευρώ (μεικτά).

IV. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

α) Πράξη Επιβολής Εισφορών (Π.Ε.Ε)

Όταν από έλεγχο διαπιστωθεί ότι, ο εργοδότης δεν κατέβαλε το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών που απαιτούνται για την ασφάλιση ολόκληρου του προσωπικού του, συντάσσεται σε βάρος του "Πράξη Επιβολής Εισφορών".

Οι καταλογιζόμενες με τις Π.Ε.Ε. μη καταβληθείσες εισφορές επιβαρύνονται με τα νόμιμα πρόσθετα τέλη (άρθρα 26 & 27 ΑΝ 1846/51 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα).

β) Πράξη Επιβολής Πρόσθετου Τέλους (Π.Ε.Π.Τ)

Όταν από έλεγχο διαπιστωθεί ότι ο εργοδότης κατέβαλε εκπρόθεσμα τις ασφαλιστικές εισφορές (δηλ. μετά την πάροδο της τελευταίας εργάσιμης για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου ή μεθεπόμενου μήνα, εάν ο εργοδότης είναι το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. κλπ) συντάσσεται σε βάρος του "Πράξη Επιβολής Πρόσθετου Τέλους".

Μέχρι την 31/12/2012 τα πρόσθετα τέλη είναι 3% για τον πρώτο μήνα καθυστέρησης και στη συνέχεια, για περαιτέρω καθυστέρηση, 1% επιπλέον κάθε μήνα και μέχρι 100% κατ' ανώτατο όριο, υπολογίζονται δε επί των καταβαλλομένων εκπρόθεσμα ασφαλιστικών εισφορών (άρθρο 21 Ν.4075/12).

Ασφαλιστικές εισφορές υπέρ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, από την 1/1/2013 και εφεξής, οι οποίες δεν καταβάλλονται εμπρόθεσμα δεν θα επιβαρύνονται πλέον με πρόσθετα τέλη, αλλά θα επιβαρύνονται από ένα ετήσιο επιτόκιο που ισούται με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, συν ένα περιθώριο 800 μονάδων βάσης (δηλ. 8,00%), χωρίς να προβλέπεται ανώτατο όριο του ποσοστού αυτού.

γ) Πράξη Επιβολής Πρόσθετης Επιβάρυνσης Εισφορών (Π.Ε.Π.Ε.Ε)

Επιβάλλεται "Πράξη Επιβολής Πρόσθετης Επιβάρυνσης Εισφορών" σε βάρος των εργοδοτών²⁷ που:

²⁷ Ν. 2172/2001 Άρθρο 7. Κυρώσεις για εκπρόθεσμα, ανακριβή και μη υποβολή Α.Π.Δ.

1. Στους εργοδότες που:

α. Δεν απογράφονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ή δεν υποβάλλουν Α.Π.Δ., επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση εισφορών που ανέρχεται σε ποσοστό 45% επί του ποσού των εισφορών που αντιστοιχούν στην Α.Π.Δ. ή στις Α.Π.Δ. που είχαν υποχρέωση να υποβάλουν.

β. Υποβάλλουν εκπρόθεσμα την ΑΠΔ, επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση εισφορών που ανέρχεται σε ποσοστό 3% επί του ποσού των εισφορών που δηλώνεται σε αυτή, πριν από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις για την υποβολή της πρόθεσμης κατά περίπτωση ΑΠΔ και προσαυξάνεται κατά 1% μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της κάθε επόμενης κατά περίπτωση ΑΠΔ και μέχρι 30% συνολικά.

γ. Υποβάλλουν την Α.Π.Δ. με ανακριβή στοιχεία απασχόλησης-ασφάλισης, επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση εισφορών που ανέρχεται σε ποσοστό 30% επί του ποσού της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ των εισφορών που δηλώθηκαν και των εισφορών που υπολογίζονται από την υπηρεσία.

Ειδικά στην περίπτωση που στην Α.Π.Δ. δεν περιληφθεί εργαζόμενος ή εργαζόμενοι που απασχολήθηκαν στην επιχείρηση κατά το χρονικό διάστημα στο οποίο αναφέρεται η Α.Π.Δ., οι οποίοι έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» της υποπαραγράφου ΙΑ.3 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) επιβάλλεται στον εργοδότη από την Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.ΥΠ.Ε.Α.) και κάθε άλλο αρμόδιο ελεγκτικό

- δεν υποβάλλουν Α.Π.Δ,
- υποβάλλουν εκπρόθεσμα την Α.Π.Δ,
- υποβάλλουν ανακριβή Α.Π.Δ.

Ανακριβής θεωρείται η Α.Π.Δ. στην οποία προκύπτει διαφορά μεταξύ των εισφορών που δηλώνονται από τον εργοδότη και αυτών που προκύπτουν κατά τον έλεγχο, από διαφορά ημερών εργασίας, αποδοχών ή κλάδου ασφάλισης και των λοιπών στοιχείων, που προσδιορίζουν την ορθή υπαγωγή στην ασφάλιση, καθώς και αυτή που δεν περιλαμβάνει εργαζόμενο ή εργαζόμενους της επιχ/σης.

Το ποσό της πρόσθετης επιβάρυνσης υπολογίζεται ποσοστιαία βάσει των εισφορών που δηλώνονται ή αντιστοιχούν στην Α.Π.Δ. Το ποσοστό της πρόσθετης επιβάρυνσης, κατά περίπτωση, αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα

ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ
Μη υποβολή ΑΠΔ	45%
Εκπρόθεσμη υποβολή ΑΠΔ ²⁸	3% επιβαρυνόμενο με <ul style="list-style-type: none"> ➤ 1% για κάθε μήνα καθυστέρησης, ➤ έως 30%

όργανο αυτοτελής διοικητική κύρωση (πρόστιμο) ίση με την επιβαλλόμενη από τους αρμόδιους Επιθεωρητές Εργασίας ή Ειδικούς Επιθεωρητές Εργασίας για την παράβαση της μη αναγραφής εργαζομένου στον πίνακα προσωπικού δυνάμει της υπ' αριθμ. 27397/122/19.8.2013 (Β'2062) υπουργικής απόφασης όπως εκάστοτε ισχύει.

Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιβολής πρόσθετης επιβάρυνσης εισφορών για περισσότερες της μιας παραβάσεις που αφορούν Α.Π.Δ. ίδιας χρονικής περιόδου, επιβάλλεται ένα ποσοστό επιβάρυνσης και αν αυτά είναι διαφορετικά επιβάλλεται το μεγαλύτερο.

Οι ΑΠΔ, οι οποίες υποβάλλονται για διαστήματα μισθολογικών περιόδων, για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές, θεωρούνται ως μη υποβληθείσες και επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση που προβλέπεται από τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής.

Η υποβολή ΑΠΔ επόμενων, μετά τη βεβαίωση οφειλής, μισθολογικών περιόδων, δεν γίνεται δεκτή μέσω διαδικτύου, εφόσον ο εργοδότης εξακολουθεί να μην καταβάλλει τις αντίστοιχες εισφορές και δεν έχει υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης. Στην περίπτωση αυτή, ο εργοδότης υποχρεούται να προσκομίσει την ΑΠΔ με ψηφιακό-μαγνητικό μέσο στο αρμόδιο υποκατάστημα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Η ΑΠΔ που υποβάλλεται με τον τρόπο αυτόν, παραλαμβάνεται από το αρμόδιο υποκατάστημα, μόνο αν ο εργοδότης συνυποβάλλει το αναλυτικό-καθολικό ισοζύγιο κινούμενων λογαριασμών του προηγούμενου μήνα, καθώς και την ανάλυση πελατών του ίδιου μήνα. Επιπλέον, ο εργοδότης καλείται να καταθέσει εγγυητική επιστολή τράπεζας με διάρκεια ισχύος ενός έτους από την έκδοσή της, ισόποση με το σύνολο των εισφορών των υποβληθεισών ΑΠΔ, για τις οποίες δεν έχουν καταβληθεί εισφορές.

Η ΑΠΔ που υποβάλλεται στο υποκατάστημα θεωρείται εμπρόθεσμη αν υποβληθεί έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της επόμενης κατά περίπτωση ΑΠΔ.

Μετά την ως άνω ημερομηνία επιβάλλονται οι κυρώσεις της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2972/2001, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 9 του ν. 3232/2004.

²⁸ Εκπρόθεσμη θεωρείται η Α.Π.Δ. που υποβάλλεται μετά τη λήξη της προθεσμίας που κατά περίπτωση ορίζεται με τον Κανονισμό Διαδικασιών Ασφάλισης για την εφαρμογή της Α.Π.Δ.

Υποβολή ανακριβούς ΑΠΔ ²⁹	30%
--------------------------------------	-----

Συρροή Παραβάσεων

Σε περίπτωση συρροής παραβάσεων, που σχετίζονται με την υποβολή συγκεκριμένης Α.Π.Δ. (της ίδιας χρονικής περιόδου), επιβάλλεται μόνο ένα από τα προβλεπόμενα ποσοστά πρόσθετης επιβάρυνσης εισφορών, και αν αυτά είναι διαφορετικά επιβάλλεται το μεγαλύτερο.

δ) Πράξη Επιβολής Προστίμου (Π.Ε.Π.)

Με τις οι διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.4255/2014 (ΦΕΚ 89/11-4-2014 τ.Α΄) περί κατάργησης, από 1/6/2014 της υποχρέωσης τήρησης του Ε.Β.Κ.Ν.Π., και την υπ' αριθμ.: Φ.11321/11115/802/2-6-2014,(ΦΕΚ 1551/12-6-2014 τ.Β΄), απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας τροποποιούνται οι αρμοδιότητες των ελεγκτών της Ε.ΥΠ.Ε.Α. και των αρμοδίων υπαλλήλων των Υποκαταστημάτων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ανατίθεται στα όργανα αυτά, η διενέργεια επιτοπίων ελέγχων σε επιχειρήσεις για τη διαπίστωση της υποβολής και τήρησης, ορθής ή μη, των εντύπων Ε3 (Αναγγελία Πρόσληψης) και Ε4 (Πίνακα Προσωπικού).

Οι Ελεγκτές της Ε.ΥΠ.Ε.Α. και οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Ιδρύματος, που κατά τον επιτόπιο έλεγχο, διαπιστώνουν τη μη αναγραφή εργαζομένου στον ισχύοντα πίνακα προσωπικού που τηρείται από τον εργοδότη, επιβάλλουν διοικητική κύρωση (πρόστιμο), κατά δέσμια αρμοδιότητα, χωρίς προηγούμενη πρόσκληση του εργοδότη για παροχή εξηγήσεων.

Επιπλέον ελέγχουν την τήρηση από αυτόν του Πίνακα Προσωπικού και επιβάλλουν αμελλητί, διοικητική κύρωση (αυτοτελές πρόστιμο), στην περίπτωση μη τήρησης του Πίνακα.

Σημειώνεται ότι ως ισχύοντας Πίνακας Προσωπικού θεωρείται ο πίνακας, που κατά τα προαναφερθέντα, έχει υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Σ.Ε.Π.Ε. και αφορά στην χρονική περίοδο αναφοράς του ελέγχου.

Τα ανωτέρω αρμόδια ελεγκτικά όργανα συντάσσουν επιτόπου το έντυπο «ΔΕΛΤΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ», το οποίο επιδίδουν ενυπόγραφα στον εργοδότη ή στον εκπρόσωπό του. Μετά τη σύνταξη και την επίδοση του Δελτίου Ελέγχου στον υπόχρεο εργοδότη, με το οποίο βεβαιώνεται το είδος της παράβασης, συντάσσεται σε βάρος του και επιδίδεται άμεσα και πάντως όχι αργότερα

²⁹ Ανακριβής θεωρείται η Α.Π.Δ., στην οποία προκύπτει διαφορά μεταξύ των εισφορών που δηλώνονται από τον εργοδότη και των εισφορών που προκύπτουν κατά τον έλεγχο, από διαφορά ημερών εργασίας, αποδοχών ή κλάδου ασφάλισης και λοιπών στοιχείων που προσδιορίζουν την ορθή υπαγωγή στην ασφάλιση. Ως ανακριβής θεωρείται η Α.Π.Δ. που δεν περιλαμβάνει εργαζόμενο ή εργαζομένους, καθώς και η Α.Π.Δ. των εργοδοτών που εκτελούν ιδιωτικά οικοδομικά και τεχνικά έργα, σε βάρος των οποίων καταλογίζονται εισφορές με βάση τους συντελεστές που προβλέπονται στο άρθρο 38 του Κανονισμού Ασφάλισης Ι.Κ.Α., εκτός από τις περιπτώσεις που δηλώθηκε εμπρόθεσμα η αποπεράτωση του έργου.

Τα ποσοστά των πρόσθετων επιβαρύνσεων που προβλέπονται από το άρθρο αυτό επιβάλλονται και για παραβάσεις Α.Π.Δ. που καταλογίζονται μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και αφορούν προγενέστερες μισθολογικές περιόδους.

από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, από την σύνταξη και επίδοση του Δελτίου Ελέγχου, η ΠΡΑΞΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ (Π.Ε.Π.).

Σύμφωνα με την προαναφερόμενη Υπουργική Απόφαση, οι παραβάσεις και τα επιβαλλόμενα πρόστιμα καθορίζονται ως ακολούθως :

Α) Παράβαση : Μη αναγραφή εργαζομένου στο έντυπο Ε4 (Πίνακα Προσωπικού).

	ΜΙΣΘΟΣ	ΕΠΙ ΜΗΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ
ΓΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 25 ΕΤΩΝ	586,08	18	10.549,44 €
ΓΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 25 ΕΤΩΝ	510,95	18	9.197,10 €
	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ	ΕΠΙ ΗΜΕΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ
ΓΙΑ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 25 ΕΤΩΝ	26,18	403	10.550,54 €
ΓΙΑ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 25 ΕΤΩΝ	22,83	403	9.200,49 €

Η Πράξη Επιβολής Προστίμου (Π.Ε.Π.) με την οποία επιβάλλονται οι ανωτέρω κυρώσεις, αποτελεί νόμιμο τίτλο για την είσπραξη του προστίμου και την ταμειακή του βεβαίωση, κοινοποιείται στον υπόχρεο εργοδότη σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 3 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ- ΕΤΑΜ, που αναφέρονται στην διαδικασία επίδοσης των Καταλογιστικών Πράξεων και στην τήρηση του ουσιώδους τύπου της νόμιμης κοινοποίησης, επισπεύδονται, κατά τα γνωστά, τα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης, το δε πρόστιμο εισπράττεται και αποτελεί έσοδο του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Όπως ειδικά ορίζεται, σε περίπτωση εξόφλησης του προστίμου εμπρόθεσμα, δηλαδή εντός των δέκα (10) εργάσιμων ημερών, από την ημερομηνία επίδοσης της αντίστοιχης Π.Ε.Π., παρέχεται έκπτωση 30% επί του επιβληθέντος προστίμου για τις παραβάσεις των άρθρων 1 και 2 της Υ.Α..

Β) Παράβαση: Μη τήρηση του Πίνακα Προσωπικού (Ε4) από τον υπόχρεο εργοδότη.

Επιβαλλόμενο Πρόστιμο :

Πέραν του ανωτέρω προστίμου που επιβάλλεται για την μη αναγραφή εργαζομένου στο Πίνακα Προσωπικού, καθιερώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 2 της προαναφερόμενης Υ.Α., ειδική αυτοτελής κύρωση (αυτοτελές πρόστιμο), στις περιπτώσεις μη τήρησης από τον υπόχρεο εργοδότη του εντύπου Ε4 (Πίνακας Προσωπικού).

Το αυτοτελές επιβαλλόμενο πρόστιμο για την παράβαση αυτή, ανέρχεται σε πεντακόσια (500) ευρώ και επιβάλλεται σωρευτικά και ανεξάρτητα από την επιβολή του προστίμου που αφορά στην μη αναγραφή εργαζομένου στο Πίνακα Προσωπικού.

Επίλυση Αμφισβητήσεων

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, κατά της Πράξης Επιβολής Προστίμου ασκείται προσφυγή ουσίας ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Πρωτοδικείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2717/97 (Κ.Δ.Δ.), όπως ισχύουν, σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της.

Μέσα στην ίδια προθεσμία και με ποινή απαραδέκτου, αντίγραφο της προσφυγής με την σχετική πράξη κατάθεσης, επιδίδεται στο αρμόδιο Υποκατάστημα ή Υπηρεσία, τα όργανα των οποίων επέβαλαν το πρόστιμο.

Τόσο η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής, όσο και η άσκηση αυτής, δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της Πράξης Επιβολής Προστίμου.

Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις υποβολής αναρμοδίως αίτησης θεραπείας - ένστασης (ενδικοφανή προσφυγή), κατά των Π.Ε.Π., αυτές δεν θα τίθεται για κρίση ενώπιον της Τ.Δ.Ε. αλλά θα αρχειοθετούνται, με ταυτόχρονη ενημέρωση του υπόχρεου για το δικαίωμα άσκησης προσφυγής, κατά τα προηγούμενα.

Αν κατά την διάρκεια της ίδιας ημέρας, επιβληθούν σε μια επιχείρηση, περισσότερα του ενός, πρόστιμα, για την ίδια αιτία, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε., της Ε.ΥΠ.Ε.Α. και των Υποκαταστημάτων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για τις παραβάσεις των άρθρων 1 και 2 της Υπουργικής Απόφασης, η καταβολή του προστίμου, γίνεται άπαξ και βάσει της Πράξεως Επιβολής Προστίμου που κοινοποιήθηκε πρώτη στον υπόχρεο εργοδότη.

ε) Πράξη Επιβολής Αυτοτελούς Προστίμου (Π.Ε.Α.Π.)

Εάν ο εργοδότης δεν αναγγείλει, εντός προθεσμίας οκτώ (8) ημερολογιακών ημερών, στον Ο.Α.Ε.Δ., κάθε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης μισθωτού του και εφόσον η αποχώρηση αυτή δεν αποδεικνύεται από κανένα επίσημο έγγραφο στοιχείο, τα αρμόδια όργανα του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ του επιβάλλουν πρόστιμο, το ύψος του οποίου κατά περίπτωση διαμορφώνεται ως εξής:

Τετρακόσια (400,00) ευρώ, όταν η οικειοθελής αποχώρηση δηλώνεται μετά τη λήξη της προαναφερόμενης οκταήμερης προθεσμίας και έως την τελευταία για το δημόσιο εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, απ' αυτόν που έληξε η προθεσμία αυτή.

Οκτακόσια (800,00) ευρώ, όταν η οικειοθελής αποχώρηση υποβληθεί μετά την τελευταία για το δημόσιο εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, απ' αυτόν που έληξε η οκταήμερη προθεσμία ή δεν υποβληθεί.

στ) Ποινική Δίωξη

Κατά των εργοδοτών που δεν πλήρωσαν τις εισφορές στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ασκείται ποινική δίωξη από τον αρμόδιο εισαγγελέα (αυτεπάγγελτα) για τα αδικήματα της παρακράτησης των εργοδοτικών εισφορών και της υπεξαίρεσης των εργατικών, βάσει των διατάξεων του Α.Ν. 86/67, όπως ισχύει σήμερα.

Για να αποφύγουν οι εργοδότες την επιβολή των ποινών που προβλέπονται από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου, πρέπει να εξοφλήσουν τη συγκεκριμένη πράξη επιβολής εισφορών (ΠΕΕ) για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, με τα αναλογούντα σε αυτή, κατά την ημερομηνία καταβολής, πρόσθετα τέλη, ή να εξοφλήσουν το σύνολο των οφειλών τους ή να ρυθμίσουν αυτές σε δόσεις, πριν την δικάσιμο, απευθυνόμενοι γι' αυτό στην αρμόδια υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (Ταμείο Είσπραξης Εσόδων ΙΚΑ- ΕΤΑΜ ή Ταμειακή Υπηρεσία Υποκ/τος).

Ανεξάρτητα όμως από την εξόφληση ή ρύθμιση της οφειλής τους, πρέπει να παραστούν αυτοπροσώπως στο δικαστήριο κατά την ημέρα της δικάσιμου.

ζ) Αστικές και προσωπικές συνέπειες

Οι υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ που επιμελούνται την είσπραξη των καθυστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών (ταμείο ή ταμειακή υπηρεσία Υποκ/τος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) προβαίνουν στις εξής ενέργειες για την αναγκαστική είσπραξη αυτών.

Δίνουν εντολή στα αρμόδια όργανα για κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών (κινητών ή ακινήτων) ως και των απαιτήσεων τους στα χέρια τρίτων.

Εκπλειστηριάζουν τα κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία των οφειλετών σε περίπτωση που δεν εξοφληθεί ή ρυθμιστεί σε δόσεις η οφειλή τους.

Συγγενείς εργοδότη και αδήλωτη εργασία. Διαδικασία ελέγχου ΣΕΠΕ

Κάθε εργοδότης έχει την υποχρέωση να καταθέτει πίνακα προσωπικού και ωρών εργασίας στον οποίο δηλώνει υποχρεωτικά όλους τους εργαζόμενους που απασχολεί με σχέση εξαρτημένης εργασίας (άρθρο 16, Ν.2874/2000).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της υπ.αριθμ.28153/126/30-08-2013 Απόφασης του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης όπως ορίζουν οι υποπαράγραφοι ΙΑ 10, 11,12, 13 και 14 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 κάθε εργοδότης που απασχολεί εργαζόμενο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου υποχρεούται να υποβάλλει ηλεκτρονικά στο ηλεκτρονικό σύστημα με την ονομασία ΕΡΓΑΝΗ πίνακα προσωπικού με τα προβλεπόμενα στοιχεία όπως ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 2874/2000.

Από 15/09/2013 σύμφωνα με την Υ.Α 27397/122/19-08-2013. που εκδόθηκε κατ. εξουσιοδότηση του άρθρου 24 του Ν. 3996/2011, τα όργανα του ΣΕΠΕ για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο που δεν αναγράφεται σε ισχύοντα πίνακα προσωπικού, επιβάλλουν κατά δέσμια αρμοδιότητα πολύ υψηλά πρόστιμα.

Έχουν δημιουργηθεί ερωτήματα σχετικά με το αν η παροχή εργασίας από συζύγους, τέκνα και συγγενείς του εργοδότη, υπάγεται στην ως άνω υποχρέωση, της δήλωσης αυτών σε πίνακα προσωπικού.

Από των συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648,649,651-653 του Α.Κ συνάγεται ότι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υφίσταται όταν ο εργαζόμενος υποβάλλεται έναντι του εργοδότη του σε νομική εξάρτηση, η οποία εκδηλώνεται με το δικαίωμα του εργοδότη να ασκεί έλεγχο και εποπτεία ως προς τον τρόπο, τον χρόνο και τον τόπο παροχής της εργασίας και της εν γένει επιμελώς εκτελέσεως αυτής, παρέχοντας τις αναγκαίες εντολές και οδηγίες για την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας οι οποίες είναι

δεσμευτικές για τον εργαζόμενο, ο οποίος υποχρεούται να συμμορφώνεται προς αυτές.

Σχετικά με το ζήτημα για το αν η παροχή εργασίας από συζύγους, τέκνα και συγγενείς υφίσταται χωρίς νομική εξάρτηση, είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει κάποιος θετικός κανόνας δικαίου στη χώρα μας που να ορίζει σε ποιες περιπτώσεις και υπό ποιες προϋποθέσεις οι διατάξεις του Α.Κ περί της συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου παρέχεται εργασία από τα ανωτέρω πρόσωπα.

Για τον λόγο αυτό οι αποφάσεις της νομολογίας που έχουν κρίνει σχετικά, αποβαίνουν εξαιρετικά κρίσιμες, καθώς υποκαθιστούν σε μεγάλο βαθμό την ελλείπουσα πρόβλεψη του νομοθέτη ως προς τα ζητήματα αυτά.

Τόσο η θεωρία όσο και η δικαστηριακή νομολογία δέχονται ότι καταρχήν τα μέλη της οικογένειας {σύζυγοι, παιδιά, αδελφοί, αδελφές} του εργοδότη {ως προσώπου - κυρίως σε ατομική επιχ/ση}, εφόσον συμβιούν με αυτόν και διατρέφονται από αυτόν (σχετ. και το άρθρο 2 του Β.Δ 748/66}, εάν συμβαίνει να απασχολούνται στην επιχείρηση του, θεωρείται ότι δεν υπάρχει το στοιχείο της παροχής εργασίας έναντι αμοιβής, λόγω του στενού οικογενειακού δεσμού που συνδέει αυτά. Δεδομένου άλλωστε ότι στις περιπτώσεις αυτές η εργασία παρέχεται συνήθως από ηθική και οικογενειακή υποχρέωση, για την αντιμετώπιση των αναγκών της οικογένειας {άρθρα 1386-1390 Α.Κ, 1508 Α.Κ} δηλαδή ο συγγενικός δεσμός με τον φερόμενο ως εργοδότη τους, υπερτερεί της εργασιακής σχέσης.

Ωστόσο είναι δυνατόν μέλη της οικογένειας του εργοδότη-συγγενείς να θεωρηθεί ότι παρέχουν εξαρτημένη εργασία. Συγκεκριμένα όταν διαπιστώνεται ότι απασχολούνται κατά κύριο επάγγελμα ως μισθωτοί, από συγκεκριμένα στοιχεία ή βιβλία της επιχ/σης προκύπτει καταβολή μισθού για την εργασία τους, ιδιαίτερα δε όταν αποτελούν αυτοτελή οικογένεια η οποία δεν συστεγάζεται με αυτόν. Επίσης στοιχεία επιβοηθητικά για την κρίση αποτελούν η ηλικία, η κατάσταση της υγείας, η κοινωνική θέση του απασχολούμενου, οι πρόσοδοι του κ.λ.π. Επίσης αποτελεί αντικείμενο έρευνας εάν ο απασχολούμενος συγγενής αντιπροσωπεύει χρήσιμη εργατική δύναμη στην επιχείρηση και αν ο εργοδότης έχει πραγματική ανάγκη από τις υπηρεσίες του, καθώς και αν εκτελεί την εργασία του κανονικά ή όταν αρέσκειται κ.λ.π. Έτσι αν μέλη οικογένειας - συγγενείς προσφέρουν εργασία προς αντικατάσταση για παράδειγμα εργαζομένων που ασκούν το δικαίωμα της επίσεσης εργασίας ή της απεργίας, τότε παρέχουν εξαρτημένη εργασία. Επίσης όταν παρέχουν εργασία που απαιτεί ιδιαίτερες δεξιότητες και ικανότητες η οποία είναι καθοριστική για την παραγωγική λειτουργία της επιχείρησης, δύναται να θεωρηθεί ότι η παρεχόμενη εργασία προέχει του οικογενειακού ή συγγενικού δεσμού.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν αντικείμενο έρευνας του Επιθεωρητή Εργασίας κατά τον επιτόπιο έλεγχο που πραγματοποιεί για την διαπίστωση της αδήλωτης εργασίας και την επιβολή των σχετικών κυρώσεων κατά δέσμια αρμοδιότητα. Το όργανο του ΣΕΠΕ σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.3996/2011 και το άρθρο 12 της 81 Δ.Σ.Ε προβαίνει σε κάθε είδους έλεγχο, εξέταση ή έρευνα αναφορικά με τη διαπίστωση της τήρησης και εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και στην συγκεκριμένη περίπτωση την

διαπίστωση της αδήλωτης εργασίας και της επιβολής κυρώσεων κατά δέσμια αρμοδιότητα.

Στα πλαίσια των ελέγχων αυτών υποβάλλει ερωτήσεις σε εργοδότη και εργαζόμενους προς ανεύρεση της αλήθειας, εκτιμά τα πραγματικά περιστατικά καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία που προκύπτουν κατά τους ελέγχους τα οποία θα πρέπει να είναι επαρκή αντικειμενικά και έγκυρα προκειμένου να τεκμηριωθούν οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του ελέγχου.

Στα πλαίσια της ανωτέρω διαδικασίας έχει ιδιαίτερη σημασία η καταγραφή των απαντήσεων του εργαζόμενου σε όλες τις σχετικές ερωτήσεις που θα τεθούν σχετικά με την απασχόλησή του. Επίσης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να καταγράφεται και η άποψη του εργοδότη καθώς τούτο αποτελεί στην ουσία το δικαίωμα του για ακρόαση, κατά τους συγκεκριμένους ελέγχους της αδήλωτης εργασίας κατά δέσμια αρμοδιότητα (επιστημονική έκθεση στη Βουλή για τον Ν.3996/2011).

Είναι υποχρεωτική η ασφάλιση μελών οικογενείας που απασχολούνται στην επιχείρηση;

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Α.Ν. 1846/1951, όπως τροποποιήθηκε

Με το Άρθρο 1 παρ. 1 του Ν.1759/1988, είναι υποχρεωτική η ασφάλιση στο ΙΚΑ των προσώπων που παρέχουν εργασία κατά κύριο επάγγελμα σε εργοδότες με τους οποίους είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού συγγένειας, εφόσον για την εργασία τους αυτή δεν υπάγονται υποχρεωτικά ή προαιρετικά στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η ασφάλιση των προσώπων αυτών είναι μεν υποχρεωτική, δεν επιβάλλεται όμως και αυτοδίκαια, πράγμα που σημαίνει ότι για να αρχίσει και να τελειώσει η ασφαλιστική σχέση των εν λόγω προσώπων, θα πρέπει να αναγγελθεί εγγράφως στο Ι.Κ.Α. η έναρξη και η διακοπή της απασχόλησης, από τον εργαζόμενο ή από τον εργοδότη. Με άλλα λόγια, το ΙΚΑ δεν μπορεί να υποχρεώσει το μέλος της οικογένειας που δέχεται στην ατομική του επιχείρηση τις υπηρεσίες μέλους οικογένειας α' ή β' βαθμού συγγένειας - χωρίς οι ενδιαφερόμενοι (εργαζόμενος ή εργοδότης) να το ζητήσουν με έγγραφο (αίτηση) προς το ίδρυμα - , την υπαγωγή του εργαζόμενου (μέλους) στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Αυτό, ακολούθως, σημαίνει ότι το ΙΚΑ δεν θα επιβάλει πρόστιμο στον εργοδότη, αν σε ενδεχόμενο έλεγχο της επιχείρησης διαπιστώσει ότι απασχολούνται σε αυτήν ανασφάλιστοι ο σύζυγος του εργοδότη ή συγγενής αυτού α' ή β' βαθμού.